

Vlaanderen
is media

JAARVERSLAG 2016

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichhouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

www.vlaamseregulatormedia.be
D/2017/3241/009

Inhoud

Voorwoord	1
Het jaarverslag in een notendop	2
1. Organisatie	3
1.1. Missie	3
1.2. Structuren en taken	3
1.2.1. Raad van bestuur	3
1.2.2. Algemene kamer	5
1.2.3. Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	6
1.2.4. Administratie	7
2. Werking van de VRM	9
2.1. Vergaderingen	9
2.2. Het reglementair kader	9
2.3. Het financieel kader	14
2.4. De VRM als aanspreekpunt en kenniscentrum	15
3. Beslissingen van de algemene kamer	18
3.1. Algemene bespreking van de beslissingen	18
3.2. Overzicht van de beslissingen	23
3.3. Beslissingen inzake erkenningen, vergunningen, klachten en ambtshalve onderzoeken	24
4. Beslissingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	26
4.1. Beslissing 2016-015: Bescherming minderjarigen, VRM legt Vitaya geldboete op	26
4.2. Beslissing 2016-026 : Klacht tegen VRT (Het Journaal) onontvankelijk verklaard	26
4.3. Beslissing 2016-035 : Klacht tegen VTM (VTMNieuws) ongegrond verklaard	27
4.4. Beslissing 2016-040 : Klacht tegen ÉÉN (Het Journaal) ongegrond	28
4.5. Beslissing 2016-044 : VRT gewaarschuwd voor partijdige en onevenwichtige berichtgeving (De Afspraak - Canvas)	28

4.6. Beslissing 2016-049 : Klacht tegen VRT kennelijk onontvankelijk verklaard	29
4.7. Beslissing 2016-050 : Klacht tegen VRT kennelijk onontvankelijk verklaard	29
4.8. Beslissing 2016-054 : Klacht tegen Radio 1 'De Grote Taalnazitest' kennelijk onontvankelijk	29
4.9. Beslissing 2016-51 : Klacht tegen 'Het Journaal' (VRT - ÉÉN) ongegrond	30
4.10. Overzicht van de beslissingen	31
5. Economische analyse van de sector	32
5.1. Mediaconcentratie	32
5.2. Marktdefinitie en -analyse / CRC	33
6. Toezicht beheersovereenkomst VRT	38
7. Contacten met andere instanties	39
8. Nieuwe uitdagingen, bedenkingen en aanbevelingen	42
8.1. Herziening Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten - onafhankelijkheid van toezichthouders	42
8.2. Bijkomende bevoegdheden betreffende privacybescherming voor de VRM	42
8.3. Commerciële communicatie met politieke inhoud of vanwege politici	43
8.4. Informatieregister over tv-kijken via internet	44
8.5. DAB+	45
9. Overzicht van de beslissingen van de VRM in 2016	46
9.1. Beslissingen genomen na een bij de VRM ingediende klacht	46
9.2. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut / bepalingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	53
9.3. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. radio-organisaties	68
9.4. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. het indienen van een kennisgeving voor een omroepprogramma	70
9.5. Beslissingen m.b.t. aanvragen tot het bekomen van erkenningen en/of vergunningen of wijzigingen ervan	71
9.6. Beslissing m.b.t. de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector	71
10. Overzicht monitoring televisieomroeporganisaties	74

Voorwoord

Wanneer we stilstaan bij het afgelopen jaar, kunnen we helaas niet aan de terreurdreiging voorbijgaan. Deze is het voorbije jaar zeer dichtbij gekomen. De beelden van 22 maart staan op ons netvlies gebrand. Ook recentere aanslagen hebben nog maar eens een diepe indruk op ons nagelaten. Onze samenleving en democratie worden brutaal aangevallen.

2016 was eveneens het jaar waarin de inwoners van het Verenigd Koninkrijk aangaven uit de Europese Unie te willen stappen. Wat de impact van de Brexit zal zijn is nog onduidelijk. Als regulator kijken wij uiteraard naar de toekomst van Ofcom, voor velen toch een voorbeeld, binnen de Europese regulerende organisaties.

De Europese Commissie heeft het voorbije jaar het belang van onafhankelijke mediaregulatoren benadrukt. In het voorstel van de Europese Commissie inzake de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten wordt voorgesteld om expliciete bepalingen op te nemen die gewijd zijn aan de onafhankelijkheid van mediaregulatoren. Mediaregulatoren moeten afgescheiden entiteiten zijn die geen instructies kunnen ontvangen, onpartijdig en transparant beslissingen nemen, duidelijk omschreven bevoegdheden hebben en voldoende capaciteit om hun taken uit te voeren.

Eveneens werd aan de 'European Regulators Group for Audiovisual Media Services' kortweg ERGA, waar de VRM deel van uitmaakt, een versterkte rol gegeven. Deze rol zal voornamelijk bestaan uit het geven van advies aan de Europese Commissie, onder meer bij bevoegdheidsbetwistingen tussen Lidstaten met betrekking tot bepaalde mediadiensten, of bij het opstellen van EU Gedragscodes wanneer co-regulering niet zou voldoen.

Wanneer we even terugkijken naar wat 2016 voor de VRM betekende, dan vierden we niet alleen onze tiende verjaardag, we zijn er in geslaagd om onze organisatie als referentie binnen de Vlaamse mediasector verder op de kaart te zetten. Zo deed de Vlaamse Regering beroep op de expertise van de VRM met betrekking tot het vierde landelijke radionet. Het advies van de VRM werd gevolgd door de Vlaamse Regering.

Niet alleen het beleid komt steeds vaker bij de VRM aankloppen, ook onderwijs- en onderzoeksinstellingen vinden steeds vaker de weg naar onze organisatie. Het voorbije jaar werd de VRM veelvuldig uitgenodigd om aan universiteit en hogescholen toelichting te geven over de eigen organisatie en het rapport Mediaconcentratie in Vlaanderen. Het is fijn om vast te stellen dat de communicatie- & mediaprofessionals van de toekomst nu al interesse tonen in de werking van de VRM.

2016 Was ook belangrijk met betrekking tot het openstellen van de kabel. Samen met de andere Belgische regulatoren BIPT, CSA en Medienrat zijn we oprecht blij dit project tot een goed einde te hebben gebracht. Een bedrijf -Orange- sprong alvast op de kar en biedt nu goedkopere tarieven voor uw TV- en telecombeleving. Op deze manier krijgt de consument extra keuze bij het afsluiten van een televisie- of telecomabonnement.

Matthias Storme (voorzitter raad van bestuur),
Joris Sels (gedelegeerd bestuurder).

Het jaarverslag in een notendop

De **algemene kamer** van de VRM nam in 2016 49 beslissingen. Het voorbije jaar bleef de klemtoon van de beslissingen op commerciële communicatie liggen, zij het misschien iets minder uitgesproken dan voorgaande jaren.

De **kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen** nam in 2016 9 beslissingen. Al deze beslissingen waren het gevolg van een bij de VRM **ingediende klacht**. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen sprak een waarschuwing uit naar aanleiding van de uitzending van 'De Afspraak' op Canvas. Vitaya werd een geldboete opgelegd naar aanleiding van de uitzending van 'Hens Behaving Badly'.

Het overgrote deel van de in 2016 genomen beslissingen zijn het gevolg van ambtshalve onderzoek. Het voorbije jaar voerde de VRM maar liefst **345 monitoringsopdrachten** uit bij de openbare, regionale en particuliere televisie-omroeporganisaties. Er waren **319 opnamemomenten** bij de openbare en particuliere radio-omroeporganisaties.

Aan het einde van het jaarverslag situeert de VRM nog enkele **bedenkingen en aanbevelingen**. Deze hebben te maken met het versterken van de rol en de onafhankelijkheid van mediatoezichthouders in de EU-lidstaten, een mogelijke bijkomende bevoegdheid voor de VRM betreffende privacybescherming, commerciële communicatie met politieke inhoud of vanwege politici, netneutraliteit, het aanmaken van een register over tv-kijken via internet en DAB+.

1. Organisatie

1.1. Missie

De VRM is de **onafhankelijke toezichthouder voor de Vlaamse audiovisuele media. In het belang van Vlaamse kijkers en luisteraars** ziet hij er op toe dat de mediaregelgeving zoals beschreven in het Mediadecreet, in Vlaanderen nageleefd wordt. De VRM komt tussen bij eventuele geschillen en behandelt klachten over en meldingen van mogelijke inbreuken op de regelgeving.

Voorts waakt hij specifiek over de bescherming van minderjarigen en over onpartijdigheid op de Vlaamse radio en tv. Tot slot beheert de VRM de toekenning van mediavergunningen aan Vlaamse audiovisuele media. De VRM werd in 2006, in navolging van een richtlijn van de Europese Unie, opgericht door de Vlaamse overheid.

De VRM nam de taken over van het voormalige Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM), de Vlaamse Kijk- en Luisterraad en de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie. Met de oprichting van de VRM werd ervoor gezorgd dat het toezicht op de Vlaamse audiovisuele media door slechts één autonome instantie gebeurt.

De *missie* van de organisatie is omschreven in artikel 218, § 1, van het Mediadecreet: *'De Vlaamse Regulator voor de Media heeft als missie de handhaving van de mediaregelgeving binnen de Vlaamse Gemeenschap, het beslechten van geschillen over de mediaregelgeving en het uitreiken van media-erkenningen en -vergunningen, overeenkomstig de regelgeving.'*

Op basis van deze missie werd een visie voor de VRM ontwikkeld. De VRM wil het keurmerk zijn op het gebied van media en dé referentie binnen de Vlaamse audiovisuele sector.

1.2. Structuren en taken

De Vlaamse Regulator voor de Media behoort tot het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) van de Vlaamse overheid. De VRM is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid (EVA).

Het hoogste orgaan binnen de organisatie is de **raad van bestuur**. Deze is bevoegd om alle handelingen te stellen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het doel van het agentschap. De gedelegeerd bestuurder neemt het dagelijks bestuur van de VRM waar.

Binnen de organisatie van de VRM zetelen twee kamers, de **algemene kamer** en de **kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen**.

De **administratie** staat in voor de ondersteuning van het agentschap.

1.2.1. Raad van bestuur

De raad van bestuur heeft volgende **opdrachten en bevoegdheden**:

- Sluiten van de beheersovereenkomst van de VRM met de minister;
- Goedkeuren van de rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- Opmaken van de begroting;
- Herverdelen begrotingskredieten;
- Opmaken algemene rekening;
- Rapporteren over de uitvoering van de begroting;
- Opmaken jaarverslag VRM.

De raad van bestuur wordt samengesteld door de Vlaamse Regering. De gedelegeerd bestuurder is belast met het dagelijks bestuur en heeft de leiding over het personeel.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 werden Matthias Storme en Myriam Van Varenbergh aangesteld als leden van de raad van bestuur. Matthias Storme werd als voorzitter aangesteld.

In de huidige **samenstelling** bestaat de raad van bestuur uit:

- Matthias Storme (voorzitter),
- Joris Sels (gedelegeerd bestuurder),
- Myriam Van Varenbergh

Duncan Braeckvelt werd door de Vlaamse Regering aangesteld als regeringsafgevaardigde.

Van links naar rechts: Duncan Braeckvelt, Joris Sels, Myriam Van Varenbergh en Matthias Storme

1.2.2. Algemene kamer

De algemene kamer heeft volgende **taken**:

- Toezicht op de naleving van het Mediadecreet, opleggen van sancties bij inbreuken op het Mediadecreet;
- Uitreikingen, wijzigen, schorsen en intrekken van zendvergunningen;
- Toekennen, schorsen, intrekken van vergunningen voor het aanbieden van een etheromroepnetwerk;
- Geven en intrekken van toestemming aan dienstenverdelers om omroepprogramma's door te geven;
- Ontvangen van verschillende soorten kennisgevingen gericht aan de VRM;
- Bepalen van relevante markten en de geografische omvang ervan voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken. Analyseren van die markten om te bepalen of ze daadwerkelijk concurrerend zijn;
- Identificeren van ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht en indien nodig opleggen van één of meer verplichtingen;
- De concentraties in de Vlaamse mediasector in kaart brengen;
- Toezicht op de naleving door de openbare omroeporganisatie (VRT) van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap. Hierover jaarlijks rapporteren aan de Vlaamse Regering;
- Verlenen van advies aan de Vlaamse Regering indien de VRT nieuwe diensten of activiteiten wil uitoefenen die niet gedekt zijn door de beheersovereenkomst;
- Uitvoeren van bijzondere opdrachten die de Vlaamse Regering aan de algemene kamer kan toevertrouwen, voor zover die te maken hebben met de reeds opgesomde taken;
- Nemen van maatregelen krachtens artikel 192/1, 192/2, 192/3, 200, § 1/1, en artikel 202, § 2.

De algemene kamer wordt samengesteld door de Vlaamse Regering.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2013 werd Peter Sourbron als voorzitter van de algemene kamer aangesteld (in plaats van Eric Brewaeys). Volgend op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2013 bestaat de algemene kamer uit:

- Peter Sourbron, voorzitter
- Carlo Adams, ondervoorzitter
- Peggy Valcke
- Ronny Lannoo
- Katrien Van der Perre

Van links naar rechts: Peggy Valcke, Carlo Adams, Peter Sourbron, Ronny Lannoo, Katrien Van der Perre,

1.2.3. Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen **doet uitspraak over:**

- programma's die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten;
- programma's die aansporen tot haat en geweld;
- programma's waarin discriminatie voorkomt tussen verschillende ideologische of filosofische strekkingen;
- commerciële communicatie met pornografische inhoud of nodeloos geweld.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen wordt samengesteld door de Vlaamse Regering en telt negen leden waarvan vier leden beroepsjournalist zijn. De kamer wordt voor de behandeling van klachten over artikel 42, 44, 45, 72, 5° en artikel 180, tweede lid van het Mediadecreet uitgebreid met twee deskundigen met minstens vijf jaar beroepservaring in de domeinen kinderpsychologie, kinderpsychiatrie of pedagogie en twee deskundigen vanuit hun betrokkenheid bij de belangen van gezinnen of kinderen.

In de huidige **samenstelling** bestaat de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen uit:

- Leden
  - Jan Kamoen, voorzitter
  - Leen d'Haenens, ondervoorzitter
  - Hubert Van Humbeeck
  - Tom Van Poppel
  - Désirée De Poot
  - Eva Lievens
  - Luc Hellin
  - Rik Otten
  - Bart Sturtewagen
- Toegevoegde leden
  - Nadine Balduck
  - Frieda Fiers
  - Hendrik Jozef Bloemen
  - Beatrijs Nielandt

Van links naar rechts: Rik Otten, Hubert Van Humbeeck, Luc Hellin, Désirée De Poot, Hendrik Jozef Bloemen, Jan Kamoen, Beatrijs Nielandt, Frieda Fiers, Bart Sturtewagen, Eva Lievens, Leen d'Haenens

1.2.4. Administratie

De administratie van de VRM bestaat uit 20 personeelsleden, onder leiding van de gedelegeerd bestuurder. De administratie kent volgende structuur:

De **griffie** staat in voor de managementondersteuning naar de raad van bestuur en de beide kamers toe. De griffie heeft eveneens een verbindingsfunctie tussen de verschillende onderdelen van het agentschap. De ingenieur (die onderdeel uitmaakt van de griffie) verricht technische onderzoeken en doet technische berekeningen in het geval van verplaatsingen van zendinstallaties.

De **juridisch-economische cel** stelt de ontwerpen van beslissingen op en biedt juridische ondersteuning bij de afhandeling van dossiers. De personeelsleden van de juridisch-economische cel zijn ook actief op vlak van de bepaling en analyse van de relevante markten in de elektronische communicatienetwerksector, identificeren in deze sector bedrijven met aanmerkelijke marktmacht en brengen de concentraties in de Vlaamse mediasector in kaart.

De **onderzoekscel** onderzoekt de binnenkomende dossiers en legt op eigen initiatief onderzoeksrapporten voor.

De **stafdienst** voert een aantal managementondersteunende taken uit op het gebied van communicatie, boekhouding, logistiek, personeelsbeheer en informatica. De stafdienst is eveneens actief op het vlak van de opmaak en de opvolging van het ondernemingsplan. Ook het toezicht op de naleving van de beheersovereenkomst van de openbare omroep met de Vlaamse Gemeenschap behoort tot de werkzaamheden van de stafdienst.

2. Werking van de VRM

2.1. Vergaderingen

De raad van bestuur kwam samen op 12 januari, 8 maart, 7 juni, 22 september en 8 december 2016.

Artikel 25 van het decreet betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector bepaalt dat het bedrag van de jaarlijkse bezoldiging van de leden van de raad van bestuur, opgesplitst in vast en variabel gedeelte, de eventuele vertrekpremies, de zitpenningen en vergoeding openbaar worden gemaakt door publicatie in het jaarverslag.

Tabel: bezoldiging

Categorie bedragen in euro	Matthias Storme	Myriam Van Varenbergh	Joris Sels *
Vergoeding reis- en verblijfkosten	263,00	84,40	0
Presentiegelden	1.464,55	732,25	0
Forfaitaire vergoeding	2.929,16	1.464,60	0
Totaal	4.656,71	2.281,25	0
Belastbaar	4.393,71	2.196,85	0
Bedrijfsvoorheffing	-1.674,40	-837,21	0
Netto uitbetaald	2.982,29	1.444,04	0

* *Het personeelslid van de Vlaamse overheid dat ambtshalve wordt aangewezen als bestuurder van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, ontvangt geen vergoeding als bestuurder van dat agentschap.*

De algemene kamer kwam samen op 11 januari, 25 januari, 8 februari, 22 februari, 7 maart, 21 maart, 11 april, 25 april, 9 mei, 23 mei, 6 juni, 27 juni, 12 september, 26 september, 10 oktober, 24 oktober, 14 november en 12 december 2016.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen kwamen samen op 14 maart, 25 april, 23 mei, 15 juni, 5 juli en 5 oktober.

Op 10 mei 2016 kwamen de raad van bestuur, de algemene kamer, de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen en de teamverantwoordelijken van de administratie bijeen voor de interne studiedag. Op de interne studiedag stond Targeted Advertising centraal. Volgende presentaties waren voorzien:

- Het Vlaamse audiovisueel medialandschap: een update van de studie "Vlaanderen Inc" (Econopolis - Dirk Wauters, Geert Wellens)
- Stand van zaken Targeted Advertising (Telenet/SBS Belgium - Laurence Finé)
- Wettelijk kader en academische beschouwingen (CiTiP/iMinds - Natalie Bertels)

2.2. Het reglementair kader

2.2.1. Europese regelgeving

Vele bepalingen uit het Mediadecreet [1] vormen omzettingen van EU-regelgeving. Dit Europese regelgevend kader, dat betrekking heeft op zowel omroepinhoud als -infrastructuur, wordt momenteel, in het kader van de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa [2], gemoderniseerd. Deze aanpassingen, waarvoor in 2016 voorstellen zijn uitgebracht, zullen ook op het Mediadecreet een impact hebben.

Op 25 mei 2016 heeft de Europese Commissie in dit verband een voorstel [3] gedaan tot modernisering van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten [4], die in haar huidige vorm reeds dateert van 10 maart 2010. Deze richtlijn bevat regels voor zowel klassieke televisie-uitzendingen, als video op aanvraag-diensten, waarbij voor de eerste strengere regels gelden. Volgens de Europese Commissie is de huidige richtlijn niet langer in overeenstemming met de realiteit, onder meer omdat kijkers steeds vaker online naar video's (waaronder ook 'user-generated content') kijken, via on-demanddiensten (zoals Netflix) en videoplatforms (zoals YouTube).

De belangrijkste punten uit het voorstel van de Europese Commissie zijn:

- versoepeling van de regels voor commerciële communicatie (met name wat het uitzenden van televisiereclame betreft en de voorwaarden die gelden bij productplaatsing);
- uitbreiding van het toepassingsgebied, wat betreft de bescherming van minderjarigen en het verbod om aan te zetten tot haat en geweld, naar videoplatforms (die ook 'user-generated content' aanbieden);
- verduidelijking over de bevoegde Lidstaat voor een bepaalde dienst, met meer afwijkingen van het land van oorsprong-beginsel;
- gelijke regels met betrekking tot de bescherming van minderjarigen voor lineaire en niet-lineaire diensten en het opzet om Europese inhouds- en leeftijdsymbolen te ontwikkelen;
- strengere regels ter bevordering van de Europese producties voor op aanvraag-diensten, met de mogelijkheid om diensten uit andere Lidstaten verplichtingen op te leggen;
- uitdrukkelijke bepalingen betreffende de onafhankelijkheid van de regulatoren, en
- de rol van ERGA (*European Regulators Group for Audiovisual Media Services*) versterken en vastleggen in de richtlijn.

Dit voorstel werd bezorgd aan de Raad van de EU en het Europees Parlement, waar alvast een hele reeks amendementen aan de richtlijn zijn voorgesteld. Een nieuwe richtlijn wordt ten vroegste verwacht rond midden 2017. Eens goedgekeurd krijgen de Lidstaten één tot twee jaar de tijd om de nieuwe wijzigingsrichtlijn om te zetten.

Vervolgens heeft de Europese Commissie, eveneens in het kader van de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, op 14 september 2016 een herziening van het regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten voorgesteld, dat in 2009 voor het laatst werd aangepast. De hervormingen moeten onder meer leiden tot meer investeringen in netwerken met hoge capaciteit. De Europese Commissie heeft hiervoor onder meer een Europees telecomwetboek [5] aangekondigd. Het voorgestelde telecomwetboek, dat bestaat uit een horizontale herschikking van vier bestaande telecom-richtlijnen, berust op volgende uitgangspunten:

- meer concurrentie en meer zekerheid voor investeringen, waarbij toegangsverplichtingen voor netwerkoperatoren met aanmerkelijke marktmacht een belangrijke rol blijven spelen, weliswaar gericht en voor langere tijd vaststaand;
- efficiënter gebruik van het radiospectrum onder meer door betere coördinatie van het spectrumbeleid in de EU;
- een betere bescherming van de consument, door onder andere de mogelijkheid tot veranderen van aanbieder te vergemakkelijken voor consumenten die geabonneerd zijn op een bundel;
- veiliger netwerken met regels die ook gelden voor nieuwe aanbieders van onlinediensten, vergelijkbaar met diensten van traditionele aanbieders.

- harmonisering van de bevoegdheden van de nationale regelgevende instanties (NRI's) en versterken van hun onafhankelijkheid. In dit verband wil de Europese Commissie ook de rol van BEREC (*Body of European Regulators for Electronic Communications*) uitbreiden. [6]

Ook deze voorstellen met betrekking tot elektronische communicatie zijn door de Europese Commissie bezorgd aan de Raad van de EU en het Europees Parlement.

[1] Decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, *BS* 30 april 2009.

[2] Mededeling van de Europese Commissie, 6 mei 2015, Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=NL>.

[3] Voorstel van de Europese Commissie, 25 mei 2016, voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten in het licht van een veranderende marktsituatie, COM(2016) 287 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0287&from=EN>

[4] Richtlijn nr. 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad, 10 maart 2010, betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten), gecodificeerde versie, *Pb. L.* 15 april 2010, afl. 95, 1.

[5] Voorstel van de Europese Commissie, 12 oktober 2016, voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, COM(2016) 590 final, http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c5ee8d55-7a56-11e6-b076-01aa75ed71a1.0016.02/DOC_1&format=PDF.

[6] Voorstel van de Europese Commissie, 14 september 2016, voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie, COM(2016) 591 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0591&from=EN>.

2.2.2. Wijzigingen Mediadecreet

Het Mediadecreet is in 2016 voor het eerst gewijzigd door het zogenaamde 'Minidecreet Media' van 14 oktober 2016, dat verschillende bepalingen in het beleidsveld Media omvat, waaronder enkele wijzigingen aan het Mediadecreet. [7]

Het Mediadecreet werd in de eerste plaats aangepast omwille van gewijzigde afspraken omtrent de wijze van financiering van de opdracht van VRT op het vlak van innovatie en onderzoek.

Ook geeft het Minidecreet Media uitvoering aan een aantal opmerkingen van de Europese Commissie in het kader van haar toezicht op de bestaande steunregeling ten behoeve van VRT. Artikel 18 van het Mediadecreet bepaalt dat VRT pas nieuwe diensten of activiteiten, die niet door de beheersovereenkomst zijn gedekt, kan uitoefenen na uitdrukkelijke toestemming van de Vlaamse

Regering, die daarover het advies van de VRM vraagt. Dit artikel voorzag niet expliciet hoe de VRM de observaties van derden diende in te winnen. Op vraag van de Europese Commissie wordt thans geëxpliciteerd dat de VRM hiervoor een publieke bevraging dient te organiseren.

Verder wordt het uitgebreide regime betreffende de 'uitzendingen door derden' geschrapt en vervangen door een specifieke bepaling voor VRT.

En ten slotte worden in het Mediadecreet een aantal technische rechtzettingen doorgevoerd, en wordt de mogelijkheid ingeschreven om frequenties die omwille van internationale of Europese onderhandelingen onder druk staan, te vervangen of terug te nemen.

Bij decreet van 23 december 2016 vervolgens werd artikel 166, § 2, van het Mediadecreet, dat betrekking heeft op de samenwerkingsovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties, gewijzigd. [\[8\]](#)

Deze samenwerkingsovereenkomsten, die in 2012 voor een termijn van vijf jaar afgesloten werden en in 2014 decretaal werden verankerd [\[9\]](#), zouden eind 2016 verstrijken. Pas tegen midden 2017 echter zal duidelijk zijn hoe het toekomstige kader er zal uitzien, aangezien de resultaten van een in 2016 uitgevoerde evaluatieopdracht nog dienen te worden gepresenteerd. Daarom was het nodig om de huidige samenwerking met de regionale televisiezenders met één jaar te verlengen. Om de verlenging van de huidige samenwerking mogelijk te maken werd – net zoals geldt voor de beheersovereenkomst met VRT – bepaald dat de samenwerkingsovereenkomsten verlengd worden tot er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst is ondertekend.

Het Mediadecreet is ten slotte ook nog gewijzigd bij decreet van 22 december 2016 dat deel uitmaakt van een herziening van het regelgevend kader voor radio. [\[10\]](#) Deze herziening vloeit onder meer voort uit de conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' van 13 mei 2016 van de Vlaamse Regering. [\[11\]](#)

In de eerste plaats wordt een nieuwe categorie gecreëerd van radiozenders (netwerkradio-omroeporganisaties) die zich situeren tussen de landelijke/regionale radio's enerzijds en de lokale radio's anderzijds. Zij zullen kunnen beschikken over een pakket van frequenties om een omroepprogramma te verspreiden, met een profiel of muziekaanbod dat generalistisch, Vlaams/Nederlandstalig of specifiek gedefinieerd en gekozen kan zijn.

Het decreet versterkt ook de lokale radio's, enerzijds door in betere ontvangstmogelijkheden (zendcomfort) te voorzien en anderzijds door hun rol en opdracht aan te passen en hen zelf het initiatief te laten hoe ze hun omroepprogramma zullen invullen. Het decreet voert ook maatregelen in om verregaande ketenvorming niet langer mogelijk te maken bij toekomstige erkenningen. Het Mediadecreet bepaalt dat de reeds uitgereikte erkenningen en vergunningen zullen vervallen op 31 december 2017, waarna een nieuwe erkenningsronde zal volgen.

Dit decreet bereidt eveneens de radio-omroeporganisaties voor op de omschakeling naar het digitale radiotijdperk (DAB+). De landelijke en regionale (maar nog niet de lokale) radio's worden verplicht om uiterlijk op 1 september 2018 digitaal uit te zenden. Er wordt evenwel nog geen datum van analoge FM-afschakeling vastgelegd. Bij het bereiken van 50% digitaal luisteren zal de Vlaamse Regering een eigenlijke datum hiervoor bepalen. In dit verband worden de geldende erkenningen van de landelijke radio-omroepen met vier jaar verlengd, tot 31 december 2021. Bovendien besliste de Vlaamse Regering op 15 juli 2016 al, in het kader van een zoektocht naar een extra landelijk FM-frequentiepakket, op basis van de drie voorstellen van de sector om geen vierde landelijk commercieel frequentiepakket in de FM-band samen te stellen.

Binnen dit kader naar een nieuwe radiolandschap heeft de Vlaamse Regering op 23 december 2016 principieel twee uitvoeringsbesluiten goedgekeurd.^[12] Het eerste uitvoeringsbesluit bevat een aantal nieuwe bepalingen ten gevolge van het decreet van 22 december 2016, maar wijzigt ook een groot aantal bestaande besluiten die te maken hebben met radio-omroep om ze te actualiseren aan het nieuwe decretale kader. Het tweede uitvoeringsbesluit vertaalt de beleidskeuzes op het gebied van frequentieplanning en bepaalt dat er naast de bestaande 2 landelijke radio-omroepen en 5 regionale radio-omroeporganisaties (die de facto vandaag op basis van een samenwerking tussen allen, van rechtswege te beschouwen zijn als een landelijke radio-omroeporganisatie), er 4 netwerk radio-omroepen en 131 lokale radio-omroepen kunnen worden erkend. Hierover wordt een openbare raadplegingsprocedure georganiseerd en het advies ingewonnen van de sectorraad Media van de SARC.

^[7] Decreet van 14 oktober 2016 houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rust-pensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, *BS* 1 december 2016.

^[8] Decreet van 23 december 2016 houdende wijziging van artikel 166 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de regionale televisieomroeporganisaties, *BS* 24 januari 2017.

^[9] Decreet van 21 februari 2014 houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisieomroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, *BS* 21 maart 2014.

^[10] Decreet van 22 december 2016 houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties, *BS*

...

^[11] Nota van de Vlaamse Regering ingediend door minister Sven Gatz, Conceptnota. Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap, *Parl.St.* VI. Parl. 2015-16, nr. 780/1.

^[12] Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties;

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep. Zie <https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/beslissingenvlaamse-regering>.

2.2.3. Overige wijzigingen

Conform het Mediadecreet worden de netwerken, die voor een significant aantal eindgebruikers het

belangrijkste middel zijn om omroepprogramma's te ontvangen, ten minste om de drie jaar vastgelegd door de Vlaamse Regering (dit op advies van de Vlaamse Regulator voor de Media). De Vlaamse Regering heeft deze must-carry-netwerken opnieuw vastgesteld op 17 juni 2016. [\[13\]](#) Het gaat om Nethys, Coditel Brabant en Telenet.

[\[13\]](#) Besluit van de Vlaamse Regering van 17 juni 2016 houdende vaststelling van de netwerken die voor een significant aantal eindgebruikers het belangrijkste middel zijn om omroepprogramma's te ontvangen, BS 22 juli 2016, 45.410.

2.3. Het financieel kader

Het financieel kader (begroting) van de VRM zag er in 2016 als volgt uit:

Aan ontvangstenzijde:

ESR-code	Naam	Bedrag (keUR)
08.21	Overgedragen overschot vorige boekjaren	4.694
16.11	Aan bedrijven, kredietinstellingen en verzekeringsmaatschappijen	1.161
16.12	Aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen en aan gezinnen	3
16.20	Verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid	14
38.10	Inkomensoverdrachten van bedrijven	112
38.40	Inkomensoverdrachten van vzw's t.b.v. de gezinnen	6
46.10	Dotatie (HB0-1HHI2AY-IS)	1.319
-	Totaal ontvangsten	7.309

De inkomsten uit de administratieve geldboetes die door de VRM worden opgelegd, komen terecht in de algemene middelenbegroting van de Vlaamse overheid. Het bedrag van de opgelegde boetes heeft bijgevolg geen rechtstreekse invloed op de werkingsmiddelen van de VRM.

Aan uitgavenzijde:

ESR-code	Naam	Bedrag (keUR)
03.22	Over te dragen overschot van het boekjaar	5.003
11.11	Bezoldigingen volgens salarisschalen	1.059
11.12	Overige bezoldigingselementen	157
11.20	Sociale verzekeringspremies ten laste van de werkgevers, afgedragen aan instellingen of fondsen	482

11.31	Directe toelagen	0
11.40	Lonen in natura	18
12.11	Algemene werkingskosten	477
12.50	Indirecte belastingen betaald aan subsectoren van de overheidssector	3
32.00	Inkomensoverdrachten die geen exploitatiesubsidies zijn aan bedrijven en financiële instellingen	0
34.50	Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten	2
41.10	Terugbetaling werkingsdotatie HB0-9HHIAAY-OI	95
74.22	Verwervingen van overige investeringsgoederen, waaronder onlichamelijke zaken	13
81.12	Kredietverleningen aan privébedrijven	0
-	Totaal uitgaven	7.309

2.4. De VRM als aanspreekpunt en kenniscentrum

2.4.1. Vragen/meldingen bij de VRM

De VRM ontvangt jaarlijks tal van vragen en meldingen via verschillende kanalen (onder andere het contactformulier op de website, e-mail, telefoon en sociale media).

Al deze vragen en meldingen worden bijgehouden in een contactregistratiedocument. In 2016 ontving de VRM 253 vragen en meldingen. Het gaat hierbij zowel over vragen en meldingen m.b.t. uitzendingen op radio en televisie, het Mediadecreet, andere regelgeving, de organisatie, ... Uit onderstaande tabel blijkt de grote diversiteit van personen en organisaties die bij de VRM aankloppen:

Groep	aantal vragen / meldingen	% vragen / meldingen
Burger	83	33%
Omroepen, dienstenverdelers, productiehuizen, broadcastleveranciers	69	27%
Overheid	32	13%
Regulator	29	11%
Andere	17	7%
Onderwijs	9	4%
Pers	7	3%
Advocaat	7	3%
Totaal	253	100%

Op alle vragen en meldingen wordt door de administratie van de VRM een antwoord geformuleerd. Vaak voorkomende vragen worden toegevoegd bij de veelgestelde vragen op de website van de VRM

2.4.2. Presentaties / gastlezingen door de VRM

Datum	Organisatie	Onderwerp
15/11/2016	Vlaams Mediawijs Congres - Mediawijs	Welke vormen van reclame komen op ons af?
10/11/2016	Arteveldehogeschool	Voorstelling VRM - Mediaconcentratie
28/10/2016	Studiedag 'Iedereen Reclamewijs. Das's wijs! - AdLit en Mediawijs	Kinderen en reclame - instrumenten en beslissingspraktijk van de VRM en de JEP (presentatie samen met JEP)
25/08/2016	Nederlands Stimuleringsfonds voor de Journalistiek	Werking van de VRM
31/05/2016	delegatie Raad voor de Journalistiek	Werking van de VRM
11/05/2016	Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Werking van de VRM
18/04/2016	Erasmus Hogeschool Brussel	Mediaconcentratie
09/03/2016	Howest	Voorstelling VRM - Mediaconcentratie
03/03/2016	AP Hogeschool	Voorstelling VRM - Mediaconcentratie

2.4.3. Communicatiebeleid van de VRM

De VRM profileert zich reeds enkele jaren als kenniscentrum binnen de Vlaamse audiovisuele sector. In het communicatiebeleid van de VRM wordt hieraan ruime aandacht besteed. In 2016 werden volgende acties uitgevoerd:

Op 8 november 2016 organiseerde de VRM zijn jaarlijks **symposium**. Als onderwerp werd gekozen voor de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Aan het paneldebat namen Wouter Gekiere (EBU), Prof. dr. Karen Donders (VUB), Prof. mr.Dr. Madeleine De Cock Buning (CVDM-ERGA) en Ben Appel (Mediaaan) deel. Het symposium werd afgesloten met het slotwoord door Vlaams minister van Media Sven Gatz.

Voor de zesde maal organiseerde de VRM zijn **Thesisprijs**. Met de organisatie van de Thesisprijs wil de VRM onderzoek stimuleren naar onderwerpen die aansluiten bij zijn werkzaamheden. Eindlaureaat is Jonathan Hendrickx (KU Leuven) met zijn masterproef 'Our schedule for tonight. The programming of European PSBs: its genres, origins and online presence'. An Truyts (Vrije Universiteit Brussel - 'Vrouwen op het scherm: de genderrepresentatie en beeldvorming van vrouwen bij de openbare omroep. Een kwalitatieve analyse van het beleid en de praktijk') en Natasja Van Buggenhout (Vrije Universiteit Brussel - 'Targeted advertising als strategie tegen reclamemoetheid van televisiekijkers in Vlaanderen') eindigen respectievelijk als tweede en derde.

Eind 2016 werden 20.000 exemplaren van de **VRM-folder** verspreid bij de Vlaamse steden, gemeenten en bibliotheken. In deze folder staat de dienstverlening van de VRM centraal. Door het verspreiden van de folder wil de VRM ook blijven inzetten op mensen die niet of weinig digitaal actief zijn.

Sinds april 2012 is de administratie van de VRM ook actief op **Twitter** (<http://www.twitter.com/vrmmedia>). Met deze account wenst de administratie van de VRM het nieuws over de organisatie (beslissingen, symposium, Thesisprijs, ...) in de kijker te zetten. Anderzijds verspreidt de VRM via dit kanaal ook interessant nieuws uit de Vlaamse, Belgische, Europese en mondiale mediasector. Eind 2016 telde de VRM-account 1.840 volgers.

Ook de **nieuwsbrief** van de VRM, al jaren een pijler van het communicatiebeleid, werd in 2016 verder ingezet. Eind 2016 telde de nieuwsbrief 1.304 inschrijvingen.

3. Beslissingen van de algemene kamer

3.1. Algemene bespreking van de beslissingen

In 2016 blijft de klemtoon van de beslissingen op commerciële communicatie liggen, zij het misschien iets minder uitgesproken dan vorige jaren.

3.1.1. Vijftien zaken handelen in 2016 niet over commerciële communicatie.

Er zijn negen beslissingen genomen in **radio-gerelateerde zaken**.

Eén beslissing betreft de weigering van een aanvraag voor een zendvergunning wegens het niet inpasbaar zijn in het frequentieplan (beslissing 2016/056).

Eén beslissing werd genomen na een klacht van een lokale radio-omroeporganisatie tegen een andere wegens storingen. De VRM stelt vast dat de aangeklaagde lokale radio-omroeporganisatie niet conform zijn zendvergunning heeft uitgezonden en sanctioneert die inbreuk met een administratieve geldboete van 1500 euro omdat er bovendien sprake is van recidive (beslissing 2016/047).

De overige zeven beslissingen zijn genomen na het ambtshalve opstarten van een procedure.

In één beslissing sanctioneert de VRM een tweede lokale radio-omroeporganisatie met een administratieve geldboete van 750 euro omdat die niet conform de zendvergunning heeft uitgezonden (beslissing 2016/033).

Met de zes resterende beslissingen heeft de VRM telkens de erkenning van een lokale radio-omroeporganisatie ingetrokken (beslissing 2016/020 - 2016/021 - 2016/022 - 2016/023 - 2016/034 - 2016/048). Geen van deze omroeporganisaties maakte nog gebruik van de hun toegewezen zendmogelijkheden.

In het kader van de **stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector** verplicht artikel 184/1 van het Mediadecreet dienstenverdelers deel te nemen aan de productie voor audiovisuele diensten. De coproductieprojecten worden voor beoordeling van de ontvankelijkheid en de erkenning aan de VRM voorgelegd. In 2016 heeft de VRM vier ingediende producties als coproductieproject erkend (beslissing 2016/016 - 2016/017 - 2016/018 - 2016/019).

Voor de erkenning van de ontvankelijke coproductieprojecten moet de VRM het niet-bindend advies inwinnen van een beoordelingscommissie. Beslissing 2016/057 voorziet in de vervanging van een lid van die beoordelingscommissie.

In beslissing 2016/027 sanctioneert de VRM een televisieomroeporganisatie wegens het verzaken aan de decretale vereiste van een **kennisgeving voor elk omroepprogramma**. In november 2012 deed Dobbit een kennisgeving bij de VRM met betrekking tot de uitzendingen van het Nederlandstalig omroepprogramma 'Dobbit TV'. Begin maart 2016 stelt de onderzoekscel van de VRM vast dat via het aanbod van dienstenverdelers Proximus een Franstalig omroepprogramma wordt doorgegeven voor de Franse Gemeenschap (grondgebied Wallonië en Brussels Hoofdstedelijk Gewest) met dezelfde benaming 'Dobbit TV'.

Uit de toepassing van artikel 150/1 van het Mediadecreet volgt dat Dobbit onder de bevoegdheid

van de Vlaamse Gemeenschap valt en dus onder het toezicht van de VRM. Het hoofdkantoor is gevestigd in Zedelgem (Nederlandse taalgebied), waar ook een aanzienlijk deel van het personeel werkt en waar de redactionele beslissingen worden genomen.

Volgens artikel 162, eerste lid, van het Mediadecreet is voor elk omroepprogramma een kennisgeving vereist.

Uit het onderzoek blijkt dat er duidelijke verschillen zijn tussen het reeds aangemelde omroepprogramma en de beelden die op het grondgebied van de Franse Gemeenschap en van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad worden doorgegeven. Hierdoor wordt duidelijk dat het niet om exact dezelfde programma's gaat die inhoudelijk dezelfde zijn.

Op basis van de decretale definitie kan de VRM niet anders dan besluiten dat een nieuw omroepprogramma wordt doorgegeven en dat een kennisgeving daarvan ontbreekt.

De VRM besluit Dobbit een administratieve geldboete van 1.250 euro op te leggen. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM enerzijds rekening met de ernst van de inbreuk, anderzijds met de formele verklaring van Dobbit om de toestand te regulariseren.

3.1.2. In 2016 hebben vierendertig beslissingen van de VRM betrekking op commerciële communicatie. De sancties waarmee de inbreuken daarbij gesanctioneerd worden, variëren van een waarschuwing tot administratieve geldboetes.

Drie beslissingen zijn na een ingediende **klacht** genomen.

Eén klacht is ontvankelijk maar niet gegrond beoordeeld (beslissing 2016/032). De klacht is gericht tegen de uitzending van het **programma 'Humo's Rock Rally 1978-2016'** (8 april 2016). De klager is van mening dat het toevoegen van de naam 'Humo' aan een evenement enkel bedoeld is om het commercieel product 'Humo' te promoten. Zo zou de commerciële naam tientallen keren zijn uitgesproken, het logo tientallen keren in beeld gebracht zijn en zouden er vele beelden van de hoofdredacteur getoond zijn. De klager wijst er op dat het Mediadecreet verschillende vormen van commerciële communicatie onderscheidt, waaronder reclame. Volgens de klager is het duidelijk dat die uitzending te beschouwen is als reclame door VRT voor 'Humo', ongeacht of hiervoor al dan niet rechtstreeks aan VRT betaald werd door 'Humo', terwijl artikel 50 van het Mediadecreet VRT verbiedt reclame uit te zenden.

Volgens de klager zijn mogelijk ook de artikelen 53 en 54 van het Mediadecreet geschonden. Respectievelijk moet commerciële communicatie gemakkelijk als zodanig herkenbaar zijn en is sluikreclame verboden terwijl die in dit geval verweven werd in het hele programma. Tenslotte merkt de klager op dat het niet aan een organisator van een evenement toekomt om via de naamkeuze de decretale bepalingen buiten werking te stellen.

Volgens de VRM blijkt echter uit de beelden en het onderzoek dat de betrokken uitzending van 'Humo's Rock Rally 1978-2016' een documentaire betreft over de Vlaamse popmuziek. De nadruk ligt daarbij volledig op de muziek en de muzikanten en helemaal niet op het tijdschrift.

Via diverse persoonlijke getuigenissen van Vlaamse muzikanten komt de kijker te weten dat de deelname aan de wedstrijd een belangrijke rol heeft gespeeld in de verdere uitbouw van hun carrière. Dergelijke aanpak is zuiver redactioneel. In de naam van het evenement zit weliswaar de naam 'Humo' vevat, waardoor die naam verschillende keren in de uitzending vermeld wordt of getoond wordt. Te allen tijde blijft de nadruk echter liggen op de muziek en de Vlaamse popcultuur.

Hieruit volgt volgens de VRM dan ook dat de beelden en geluiden van de betrokken uitzending niet dienen om het tijdschrift of het imago van 'Humo' te promoten. Er is bijgevolg geen sprake van commerciële communicatie.

De VRM besluit dat er geen inbreuk kan worden vastgesteld op artikelen 50, 53 en 54 van het Mediadecreet. De klacht wordt ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De twee andere klachten worden ontvankelijk en gegrond beoordeeld (beslissing 2016/025 - 2016/046). De VRM oordeelt in beide zaken dat er sprake is van misleidende reclame.

In de eerste beslissing oordeelt de VRM over een **reclamespot m.b.t. diabetes** (uitgezonden 1 maart 2016 - Radio 2). Volgens de reclamespot kan men diabetes voorkomen indien men tijdig naar de dokter gaat.

De klager geeft aan dat het spotje de luisteraar niet correct informeert omdat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen diabetes type 1 en type 2. Volgens de klager heeft men het in het spotje over diabetes type 2, wat in veel gevallen door een gezonde levensstijl voorkomen kan worden. Diabetes type 1 kan niet voorkomen worden. De klager is dan ook van oordeel dat het reclamespotje misleidend is, wenst dat dit rechtgezet wordt en dat het spotje onmiddellijk uit de ether wordt gehaald.

VRT erkent dat er verkeerdelijk van uit gegaan werd dat het vanzelfsprekend was dat de sensibiliseringscampagne sloeg op de preventie van diabetes type 2. VRT merkt op als omroep geen medische expertise ter zake te hebben. De omroeporganisatie geeft aan dat het nooit de bedoeling is geweest om patiënten met diabetes typ 1 te stigmatiseren of met de vinger te wijzen. VRT excuseert zich daar uitdrukkelijk voor indien dit toch zo ervaren werd.

Zodra de adverteerder kennis kreeg van de klacht omtrent de inhoud van de spot werd de radiospot teruggetrokken en aangepast.

De VRM oordeelt dat de luisteraars misleid kunnen worden omtrent diabetes door in de opmaak van de spot geen onderscheid te maken tussen diabetes type 1 en type 2. De spot, die uitgaat van een adverteerder die handelt in voedingssupplementen die helpen een normale bloedsuikerspiegel te behouden, beoogt meer dan een loutere sensibiliseringscampagne zoals VRT argumenteert. Een reclamespot dient immers om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van de adverteerder te promoten, in dit geval de producten voor het behoud van een normale bloedsuikerspiegel. Bijgevolg is hier sprake van misleidende reclame. De VRM stelt een inbreuk vast op artikel 60 van het Mediadecreet.

Omdat het onderscheid dat de spot had moeten maken tussen diabetes type 1 en type 2 niet zo algemeen bekend is dat een omroeporganisatie dit kon weten en omdat de spot intussen is aangepast waardoor klager genoegdoening heeft gekregen, is de VRM van mening dat er geen reden bestaat om, naast de vaststelling van de inbreuk, een sanctie op te leggen aan VRT.

In de tweede beslissing spreekt de VRM zich uit over een klacht tegen de uitzending van het telewinkelprogramma 'TV Winkel' (14 februari 2016 - 2BE).

Volgens de klager is er sprake van "**misleidende of ongeoorloofde reclame voor 'InstaLife'**", doordat in de bedoelde spot wordt beweerd dat lage rugpijn kan worden voorkomen door het aanbrengen van een brace op het onderbeen. Volgens de klager kan dit niet wetenschappelijk worden aangetoond.

Met een tussenbeslissing (beslissing 2016/024) wordt de verdere behandeling van de klacht uitgesteld totdat de FOD Economie het onderzoek heeft afgerond naar het mogelijk misleidend karakter van de commerciële communicatie voor 'InstaLife'.

Uit het onderzoek van de FOD Economie blijkt dat *“de voorstelling van dit product een misleidende en oneerlijke handelspraktijk is (...) waarvoor Medialaan mogelijks medeverantwoordelijk gesteld kan worden.”*

De VRM besluit dat de spot misleidend is in de zin van artikel 60 van het Mediadecreet. Bijgevolg wordt een inbreuk vastgesteld op dit artikel van het Mediadecreet.

Volgens het Mediadecreet is Medialaan aansprakelijk voor de commerciële communicatie die wordt uitgezonden op haar kanalen. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door een contractuele bepaling, afgesloten tussen Medialaan en de adverteerder, waarbij de volledige verantwoordelijkheid bij de adverteerder wordt gelegd wat zijn telewinkelprogramma betreft.

De VRM houdt er wel rekening mee dat Medialaan niet over de vereiste medische expertise beschikt om over de correctheid van de inhoud van de telewinkelspot te kunnen oordelen. De VRM stelt ook vast dat de bedoelde telewinkelspot niet langer wordt uitgezonden.

De VRM besluit Medialaan te waarschuwen.

Alle andere beslissingen zijn het resultaat van ambtshalve procedures op tegenspraak.

In tegenstelling tot andere jaren heeft de VRM in 2016 geen beslissingen hoeven te nemen over alleenstaande reclameboodschappen, telewinkelen en telewinkelprogramma's.

Over volgende punten heeft de VRM zich in 2016 slechts één keer moeten uitspreken : het ontbreken van een gestileerde afbeelding van een tandenborstel bij het uitzenden van commerciële communicatie over suikerhoudend snoepgoed (beslissing 2016/001), overschrijding van het toegelaten percentage zendtijd besteed aan televisiereclame- en telewinkelspots (beslissing 2016/014), het verbod om een kinderprogramma voor reclame te onderbreken (beslissing 2016/014), een publi-reportage die het karakter van een reclamespot krijgt (beslissing 2016/039).

In volgorde van grootte kunnen de overige beslissingen in volgende vier groepen worden onderverdeeld : sponsorvermeldingen die aanzetten tot consumptie (beslissing 2016/010 - 2016/011 - 2016/012 - 2016/013 - 2016/014 - 2016/028 - 2016/029 - 2016/030 - 2016/031 - 2016/038 - 2016/041 - 2016/045 - 2016/052), herkenbaarheid van reclame/publi-reportage (beslissing 2016/002 - 2016/003 - 2016/004 - 2016/005 - 2016/006 - 2016/008 - 2016/038 - 2016/042 - 2016/043 - 2016/053) regels in verband met productplaatsing (beslissing 2016/001 - 2016/007 - 2016/008 - 2016/036 - 2016/037 - 2016/055 - 2016/058) en identificatie van de sponsor (beslissing 2016/007 - 2016/045 - 2016/053).

3.1.3. Herkenbaarheid van commerciële communicatie

Ook in 2016 blijft de VRM nauw toekijken of commerciële communicatie duidelijk herkenbaar is voor de kijker, of het nu gaat om productplaatsing (beslissing 2016/001 - 2016/007 - 2016/008 - 2016/055), reclame (beslissing 2016/002 - 2016/003 - 2016/038 - 2016/042 - 2016/043 - 2016/053), publi-reportage (2016/004 - 2016/005 - 2016/006 - 2016/008), sponsoridentificatie (beslissing 2016/007 - 2016/045 - 2016/053) of commerciële communicatie in het algemeen (beslissing 2016/009). Bij dit soort inbreuken tilt de VRM zwaar aan de manier waarop commerciële communicatie en redactionele inhoud vermengd worden en aan recidive.

Zo controleerde de VRM in beslissing 2016/009 de uitzending 'Star Wars: the Empire strikes back' (VIER, 11 december 2015). Er wordt in deze film gedurende zeven seconden een geanimeerde projectie toegevoegd met 'Star Wars' - figuren, 'Star Wars'-logo, de tekstuele vermelding 'The force

awakens' en de tekstuele vermelding 'vanaf 16 december in de bioscoop'.

De VRM is van oordeel dat deze geanimeerde projectie, uitgezonden in de vorm van commerciële communicatie (reclame) tijdens de speelfilm, niet gemakkelijk als zodanig herkenbaar is. Bijgevolg heeft SBS de bepalingen van artikel 53 van het Mediadecreet geschonden, waarin bepaald wordt dat commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut gemakkelijk als zodanig herkenbaar moeten zijn.

De VRM besluit hiervoor een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

In beslissing 2016/043 controleerde de VRM de uitzendingen van VTM (20 mei 2016, 20u40-23u00). Hierbij werd het programma 'The Voice van Vlaanderen' onderzocht.

In 3 reclameblokken wordt telkens een fragment met redactionele inhoud getoond. De presentatrice van het programma 'The Voice van Vlaanderen' vermeldt dat de sms-lijnen op dat ogenblik sluiten en dat de kijker geen geldige stem meer kan uitbrengen voor zijn favoriete deelnemer.

Noch aan het begin, noch aan het einde van deze redactionele boodschap is een visueel, akoestisch of ruimtelijk middel waarmee de reclamespots van deze redactionele boodschap worden onderscheiden.

Artikel 79, §1, van het Mediadecreet bepaalt dat televisiereclame duidelijk moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud.

Wanneer reclameboodschappen afgewisseld worden met eigen redactionele fragmenten, dient het scheidingsprincipe gerespecteerd te worden. Zowel het Mediadecreet, de Europese regels als de interpretatie ervan bepalen dat reclame op elk ogenblik moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, opdat ze niet met elkaar zouden worden verward door de kijker.

De VRM besluit dat VTM op deze wijze een inbreuk heeft begaan op artikel 79, §1, van het Mediadecreet door in de reclameblokken eigen, redactionele fragmenten in te lassen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM o.a. rekening met het gegeven dat het een ernstige inbreuk betreft en het feit dat Mediaaan voor een eerdere inbreuk op hetzelfde artikel van het Mediadecreet reeds een boete werd opgelegd.

VTM wordt een boete van 15.000 euro opgelegd.

3.1.4. Productplaatsing

Bij productplaatsing blijven overmatige aandacht en het rechtstreeks aansporen tot aankoop of huur van goederen en diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen het inhoudelijk aandachtspunt (beslissing 2016/008 - 2016/036 - 2016/055 - 2016/058). Opvallend is wel dat de VRM in 2016 productplaatsing opmerkelijk minder vaak inhoudelijk diende te beoordelen.

3.1.5. Sponsorvermeldingen

Het grootste aantal beslissingen dat in 2016 over commerciële communicatie handelt, betreft de sponsorvermeldingen die niet beantwoorden aan de definitie van sponsoring omdat in de vermelding

wordt aangezet tot consumptie (zie hoger punt 3.1.2.). In één zaak oordeelde de VRM dat de sponsorvermelding conform de regelgeving was.

Het betreft de uitzending van een sponsorvermelding voor bol.com op Eén. De beelden gaan gepaard met de uitsluitend auditieve vermelding van de woorden “denk je aan koken, denk je aan onze kookwinkel”. De VRM stelt vast dat deze bewoordingen en de gehanteerde intonatie door de voice-over in de betrokken sponsorvermelding vrij vaag zijn zodat er geen sprake is van een vraagstelling of rechtstreekse aanspreking die de kijker zou aanzetten tot consumptie. Er wordt dan ook geen inbreuk op het Mediadecreet (artikel 2, 41°) vastgesteld (beslissing 2016/041).

3.2. Overzicht van de beslissingen

De algemene kamer van de VRM doet uitspraak op basis van **ingediende klacht, een ambtshalve onderzoek of op verzoek van de Vlaamse Regering**.

Het kaderbesluit monitoring van 14 juli 2014 laat toe dat op bepaalde tijdstippen en/of op basis van steekproeven gerichte controles worden uitgevoerd aangaande de naleving van de regels inzake reclame, telewinkelen, sponsoring en boodschappen van algemeen nut op radio en televisie. Het is de onderzoekscel van de VRM die de monitoringsopdrachten uitvoert. In het onderzoeksrapport legt de onderzoekscel haar bevindingen voor aan de algemene kamer van de VRM. Het is de algemene kamer die beslist welke bevindingen in een ambtshalve onderzoek worden betrokken. Wanneer een omroeporganisatie het onderwerp uitmaakt van een procedure op tegenspraak, krijgt zij inzage in de bevindingen van de monitoring. De omroeporganisatie krijgt dan de mogelijkheid om haar argumenten kenbaar te maken, zowel schriftelijk als mondeling (tijdens de hoorzitting). De algemene kamer neemt vervolgens een beslissing in de voorliggende zaak.

Om een efficiënte controle toe te laten op de naleving van de regelgeving is decretaal bepaald dat de Vlaamse omroeporganisaties hun uitzendingen gedurende 1 maand moeten bewaren en aan de toezichthouder moeten bezorgen wanneer hen dit gevraagd wordt.

De VRM beschikt daarnaast op kantoor over eigen opnameapparatuur voor gerichte controles en doet sedert 2007 ook een beroep op het bedrijf Nielsen. De samenwerking met dit bedrijf laat toe om simultaan zes zenders gedurende zes tot twaalf uren ononderbroken te monitoren.

Sedert 2011 beschikt de VRM ook over een performant multi-beam antenna systeem met ontvangst van alle free-to-air zenders op zes diverse satellieten.

In 2016 werden **345 monitoringsopdrachten uitgevoerd bij de openbare, regionale en particuliere televisie-omroeporganisaties**. Er waren **319 opnamemomenten bij de openbare en particuliere radio-omroeporganisaties**. Op basis van deze monitoringsopdrachten kunnen beslissingen genomen worden door zowel de algemene kamer als de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

Uit het overzicht van de opgelegde sancties van de algemene kamer blijkt dat in 2016 **14 waarschuwingen** werden uitgesproken en voor **112.500 euro aan administratieve geldboetes** werd opgelegd. Er werden ook **6 erkenningen van lokale radio-omroeporganisaties ingetrokken**.

Opgelegde sancties televisie:

Naam	Aantal waarschuwingen	geldboete (euro)
2BE	1	7.500
ATV	1	-
AVS	3	-
Dobbit TV	-	2.750
JIM	1	2.500
Njam!	1	-
PlattelandsTV	1	-
Ring TV	1	500
RTV	1	-
STORIES TV	-	2.000
Studio 100 TV	1	-
TV Limburg	2	500
VIER	-	30.000
Vitaya	-	7.000
VTM	-	50.000
vtmKzoom	1	7.500
Totaal	14	110.250

Opgelegde sancties radio:

Naam	Geldboete (euro)	Intrekken erkenning
Radio Atlantis	750	-
Radio P.R.O.S.	1.500	-
VZW Arendonk FM	-	1
VZW EVRO	-	1
VZW V.W.B.-NOORD	-	1
VZW H Radio	-	1
VZW Organisatie voor Regionale Culturele Informatie Loksbergen (ORCI Loksbergen)	-	1
VZW Radio Stad Hoogstraten	-	1
Totaal	2.250	6

3.3. Beslissingen inzake erkenningen, vergunningen, klachten en ambtshalve onderzoeken

De algemene kamer van de VRM nam in 2016 49 formele beslissingen, deze kunnen als volgt onderverdeeld worden:

- 31 beslissingen na een ambtshalve onderzoek tegen een televisieomroeporganisatie;
- 7 beslissingen na een ambtshalve onderzoek tegen een radio-omroeporganisatie;
- 3 beslissingen na een klacht tegen een televisieomroeporganisatie;
- 5 beslissingen in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 betreffende de stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector;
- 2 beslissingen na een klacht tegen een radio-omroeporganisatie;
- 1 beslissing m.b.t. de aanvraag tot het bekomen van erkenningen en/of vergunningen of wijzigingen ervan.

Er werden ook 139 zendvergunningen toegekend of wijzigingen aangebracht aan de bestaande zendvergunningen van particuliere radio-omroepen. Dit aantal kan als volgt worden opgesplitst:

- 74 tijdelijke zendvergunningen
- 35 voor lokale radio-omroeporganisaties
- 30 voor landelijke radio-omroeporganisaties

4. Beslissingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

4.1. Beslissing 2016-015: Bescherming minderjarigen, VRM legt Vitaya geldboete op

De VRM ontving een klacht van een kijker naar aanleiding van de uitzending van het programma 'Hens Behaving Badly' (Vitaya, 6 februari 2016 8u45). Volgens de klager werden in het programma beelden getoond die niet geschikt zijn voor minderjarige kijkers.

In de desbetreffende aflevering worden beelden getoond van een vrijgezellenfeest. Een stripper ontdoet zich van zijn kledij en neemt daarbij seksueel uitdagende houdingen aan en maakt obscene gebaren. In één van de scènes is meer bepaald te zien hoe de stripper, op zijn rug gefilmd, volledig naakt op de aanstaande bruid gaat zitten en met zijn geslachtsdelen in haar aangezicht zwaait. Ook de taal die gehanteerd wordt is vaak grof en seksueel getint.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM is van oordeel dat de inhoud van de aflevering voor minderjarige kijkers leeftijds- en ontwikkelingsinadequaat is en **dat het risico bestaat dat de inhoud schade toebrengt aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen.**

Dergelijke uitzendingen mogen enkel worden getoond indien ofwel door technische maatregelen (codering) ofwel door keuze van het tijdstip van uitzending **gewaarborgd wordt dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren.** Bij een dergelijke ongecodeerde uitzending moet bovendien een akoestische waarschuwing of visueel symbool worden gebruikt.

De bewuste uitzending is op Vitaya ongecodeerd uitgezonden. De uitzending vond plaats op een tijdstip waarop een breed publiek kan worden bereikt. Daardoor was niet gewaarborgd dat minderjarigen de uitzending niet zouden zien. Evenmin werd de uitzending voorafgegaan door een akoestische waarschuwing of was het gedurende de hele uitzending herkenbaar aan een visueel symbool.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 1.250 euro op te leggen.

4.2. Beslissing 2016-026 : Klacht tegen VRT (Het Journaal) onontvankelijk verklaard

De VRM ontving een klacht m.b.t. het Journaal (18 maart 2016, 19u, ÉÉN). Als reden voor de klacht meldt de klager *"het niet vermelden van incidenten van allochtone jongeren in Molenbeek bij de arrestatie van Salah Abdeslam"*. Volgens de klager heeft de VRT belangrijke incidenten tijdens een politionele interventie verzwegen en heeft zij hierdoor niet aan objectieve berichtgeving gedaan.

De klager omschrijft zijn **belang** als volgt: *"Als burger betaal ik belastingen waarmee de openbare omroep wordt gefinancierd om een totaalbeeld te geven op informatief vlak bij belangrijke gebeurtenissen. Deze incidenten vormden een substantieel onderdeel van de gebeurtenis."*

Blijk geven van een benadeling of een belang is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer voor onpartijdigheid

en bescherming van minderjarigen.

Het belang van elke kijker (luisteraar, burger) bij de correcte naleving door een omroeporganisatie van bij decreet bepaalde verplichtingen, in casu zorgen voor onpartijdige berichtgeving, voldoet niet aan deze voorwaarde van ontvankelijkheid van een klacht en vormt een toepassing van de niet toegelaten 'actio popularis' (dit is een klacht die enkel gericht is op de vrijwaring van een recht en waarbij de klager geen persoonlijk belang heeft).

Om aan de vereiste van de **ontvankelijkheid** te voldoen, moet de klager **een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang**. Hij moet aldus het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofd aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen besluit dat de klager zich beroept op het algemene recht op informatie van de burger en kijker en meer in het bijzonder op het recht om volledige en onpartijdige informatie te ontvangen vanwege de openbare omroeporganisatie. De klager geeft niet aan op welke manier de desbetreffende uitzending van 'Het Journaal' hem persoonlijk zou benadeeld hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De kamer verklaart de klacht onontvankelijk. De klacht kan bijgevolg niet ten gronde worden onderzocht.

4.3. Beslissing 2016-035 : Klacht tegen VTM (VTMNieuws) ongegrond verklaard

De VRM ontving een klacht tegen NV Mediaaan. De klacht heeft betrekking op het 'VTMNieuws' (2 april 2016 - 13u). Volgens de klager zijn " ...de decretale voorschriften inzake onpartijdigheid [overtreden]" bij de uitzending van het item: 'Hooligans provoceren - verboden manifestatie' tijdens het 'VTMNieuws', doordat hijzelf en een groep actievoerders "[...] volkomen vooringenomen, in strijd met de werkelijkheid en partijdig werd[en] voorgesteld als 'hooligans' die uit zouden zijn geweest op een 'confrontatie met de politie'".

Volgens de klager heeft Mediaaan de manifestatie en de inhoud van zijn verklaringen op geen enkele manier onpartijdig benaderd, met namen door hem voor te stellen als "hooligan" en was de journaliste enkel geïnteresseerd in haar vooraf vastgelegde overtuiging.

Bij de toetsing van een uitzending aan de verplichting tot politieke en ideologische onpartijdigheid moet de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen zich beperken tot het **nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord, dit zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen**.

De kamer besluit dat de door Mediaaan gemaakte keuzes bij de verslaggeving in kwestie redelijk en objectief worden verantwoord.

De klager is als woordvoerder van de actievoerders bovendien uitgebreid aan het woord gelaten tijdens het bewuste nieuwsitem, waardoor de reportage niet eenzijdig, maar wel evenwichtig en onpartijdig is opgebouwd, met aandacht voor de verschillende standpunten.

De VRM verklaart de klacht ontvankelijk, doch ongegrond.

4.4. Beslissing 2016-040 : Klacht tegen ÉÉN (Het Journaal) ongegrond

De VRM ontving een klacht tegen 'Het Journaal' (23 april 2016, 19u, ÉÉN).

De klager voert aan dat 'Pegida Vlaanderen' tijdens het nieuwsitem over de manifestatie in Antwerpen onterecht door VRT is voorgesteld als "extreemrechts" waardoor zij het signaal aan de burger heeft gegeven dat de beweging gevaarlijk en te mijden is.

De klager is daarenboven van oordeel dat er **partijdigheid** schuilt in het feit dat "bewegingen aan de andere kant van het politieke spectrum, zelfs wanneer zij manifest geweld gebruiken of daartoe oproepen, door de VRT nooit "extreemlinks" genoemd worden".

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen meent dat de keuze van VRT om 'Pegida Vlaanderen' tijdens de verslaggeving in haar journaal als een "extreemrechtse" beweging voor te stellen **redelijk en objectief worden verantwoord**. Uit het gebruik van dergelijk uitdrukking kan in deze dan ook geen gebrek aan onpartijdige nieuwspresentatie of een inbreuk op de verplichting van VRT om informatieprogramma's in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid te verzorgen, in de zin van artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet, worden afgeleid.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht bijgevolg ongegrond.

4.5. Beslissing 2016-044 : VRT gewaarschuwd voor partijdige en onevenwichtige berichtgeving (De Afspraak - Canvas)

De VRM ontving een klacht van Jan Penris, Federaal Volksvertegenwoordiger voor Vlaams Belang, tegen de uitzending van het programma 'De Afspraak' (17 mei 2016, 20u30 - CANVAS).

De klacht betreft het programma-item over de selfies van de 22-jarige Zakia Belkhiri. Zij kreeg in het weekend voorafgaand aan de uitzending heel wat aandacht in de pers en op sociale media door haar selfies met politicus Filip Dewinter en andere Vlaams Belang-manifestanten bij de protestactie ter gelegenheid van de Muslim Expo Belgium.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen meent dat niet kan worden aangetoond dat de openbare omroep een inbreuk heeft begaan op het discriminatieverbod uit het Mediadecreet (artikel 39, eerste lid) en dat de omroep het Vlaamse Belang minder gunstig zou bejegenen dan andere ideologische strekkingen.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen is wel van oordeel dat er in deze zaak **een gebrek is aan onpartijdigheid bij de berichtgeving van VRT**. Het hele item, met inbegrip van de inleiding en het nawoord van de presentator heeft een ondertoon die **niet als onpartijdig en evenwichtig** kan worden beschouwd. Met name door de **suggestieve woordkeuze en de vooringenomen vraagstelling**, waarbij onvoldoende onderscheid is gemaakt tussen commentaar en feitelijke berichtgeving, geeft het programma-item de indruk een boodschap

uit te dragen die partijdig is ten nadele van het Vlaams Belang en bij uitbreiding de klager.

De VRT wordt hiervoor gewaarschuwd.

4.6. Beslissing 2016-049 : Klacht tegen VRT kennelijk onontvankelijk verklaard

De VRM ontving een klacht tegen VRT m.b.t. de Panorama-uitzending 'Onpartijdigheid Verzeker' met als onderwerp 'medische corruptie in justitie'. Volgens de klaagster bevat het programma manifest onjuiste informatie, waardoor het kijkerspubliek ernstig wordt misleid.

De klaagster maakt in haar klacht geen melding van de **dag en het uur** waarop het programma werd uitgezonden. Na onderzoek blijkt het te gaan om de uitzending van Panorama van 21 mei 2015.

De klacht is meer dan 15 dagen na de uitzending van het bedoelde televisieprogramma ingediend en voldoet bijgevolg niet aan artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 12, eerste lid, 1°, van het Procedurebesluit.

De klacht is evenmin **aangetekend ingediend of voorzien van een elektronische handtekening**, zoals bepaald in artikel 219 van het Mediadecreet.

De klacht wordt bijgevolg kennelijk onontvankelijk verklaard.

4.7. Beslissing 2016-050 : Klacht tegen VRT kennelijk onontvankelijk verklaard

De VRM ontving een klacht tegen VRT m.b.t. de Panorama-uitzending 'Onpartijdigheid Verzeker' met als onderwerp 'medische corruptie in justitie'. Volgens de klaagster bevat het programma manifest onjuiste informatie, waardoor het kijkerspubliek ernstig wordt misleid.

De klaagster maakt in haar klacht geen melding van de **dag en het uur** waarop het programma werd uitgezonden. Na onderzoek blijkt het te gaan om de uitzending van Panorama van 21 mei 2015.

De klacht is meer dan 15 dagen na de uitzending van het bedoelde televisieprogramma ingediend en voldoet bijgevolg niet aan artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 12, eerste lid, 1°, van het Procedurebesluit.

De klacht is evenmin **aangetekend ingediend of voorzien van een elektronische handtekening**, zoals bepaald in artikel 219 van het Mediadecreet.

De klacht wordt bijgevolg kennelijk onontvankelijk verklaard.

4.8. Beslissing 2016-054 : Klacht tegen Radio 1 'De Grote Taalnazi-test' kennelijk onontvankelijk

De VRM ontving een klacht m.b.t. een uitzending op Radio 1 (10 oktober 2016) met als onderwerp 'De Grote Taalnazi-test', een samenwerking tussen VRT en De Standaard.

Volgens de klager geeft de uitzending blijk van een neerbuigende minachting voor al wie zorg draagt voor nieuwkomers die het Nederlands willen aanleren om in te burgeren. De uitzending is volgens de klager van een onaanvaardbare onbenulligheid. Ze schoffeert elk individu en is een aanslag op de integriteit van de maatschappij. De klager eist de onmiddellijke stopzetting van de campagne.

Gelet op decretale bepalingen waarover de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen uitspraak kan doen, wordt beslist dat de klacht kennelijk onontvankelijk is.

4.9. Beslissing 2016-51 : Klacht tegen 'Het Journaal' (VRT - ÉÉN) ongegrond

De VRM ontving een klacht m.b.t. 'Het Journaal' (16 augustus 2016, 19u - ÉÉN).

Het voorwerp van de klacht betreft het gebruik van de term "*moslimterreur*". Deze uitdrukking wordt door het nieuwsanker gehanteerd tijdens het nieuwsitem over het buitenlandsbeleid van Donald Trump, toenmalig presidentskandidaat voor de Republikeinen.

De klager dient zijn klacht in als voogd van 'niet-begeleide minderjarige vreemdelingen'. Hij is van oordeel dat het vermeldt door het VRT-nieuwsanker van de term "*moslimterreur*", terwijl het gaat om "IS-terreur", "een flagrante discriminatie inhoudt ten opzichte van de moslimgemeenschap in het algemeen en zijn moslim-pupillen in het bijzonder".

Het discriminatieverbod uit artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet houdt in dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen moeten worden geweerd in de programma's en er een evenwicht moet zijn in het behandelen van verschillende filosofische of ideologische strekkingen of opiniestromingen in de programma's.

Bij de toetsing van een uitzending aan artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet moet de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord, zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen.

De kamer besluit dat het geenszins de bedoeling was van VRT om te suggereren dat een hele geloofsgemeenschap verantwoordelijk zou zijn voor terreurdaden die in naam van de Islam worden gepleegd of dat alle moslims als terroristen zouden moeten worden beschouwd.

Bij het gebruik van de term - die slechts één keer voorkomt in de uitzending - verwijst het VRT-nieuwsanker niet alleen uitdrukkelijk naar de inhoud van de toespraak van Donald Trump, die het zelf heeft over "radicaal islamitisch terrorisme". Ook uit de bewoordingen die daarnaast nog in het nieuwsitem worden gehanteerd, komt naar voren dat terreur wordt bedoeld van "mensen met extremistische ideeën". Enkele keren wordt in dit verband ook naar "terreurgroep IS" en "de strijd tegen IS" verwezen.

De kamer besluit dan ook dat de keuze van VRT om het woord "*moslimterreur*" te gebruiken alleen ingegeven is om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de inhoud. Er is aldus een redelijke en objectieve

verantwoording. De klacht is bijgevolg ongegrond.

4.10. Overzicht van de beslissingen

Naam	Aantal waarschuwingen	geldboete (euro)
Canvas	1	-
Vitaya	-	1.250
Totaal	1	1.250

5. Economische analyse van de sector

5.1. Mediaconcentratie

5.1.1. Wettelijk kader

De toezichthouder heeft in het Mediadecreet de opdracht gekregen om concentraties in de audiovisuele en geschreven media in kaart te brengen. Verschuivingen en evoluties binnen de Vlaamse mediasector moeten worden geregistreerd en gesignaleerd. Eigendomsstructuren en marktaandelen van de verschillende mediaspelers vormen daarbij het uitgangspunt voor verdere analyse.

5.1.2. Werkwijze

Informatieverzameling

In het kader van deze opdracht werd in 2007 een instrumentarium uitgewerkt voor het systematisch verzamelen van relevante data. In eerste instantie werd getracht alle bedrijven te identificeren die instaan voor of verbonden zijn met het Vlaamse media-aanbod. Vertrekkende vanuit de erkende televisie- en radio-omroepen werd de lijst van mediaondernemingen aangevuld met andere bedrijven zoals krantengroepen, distributeurs, telecomoperatoren en reclameregies.

Dankzij een samenwerking met de Vlaamse coördinatieceel e-government kunnen de financiële gegevens van de betrokken ondernemingen uit de Verrijkte Kruispuntenbank voor Ondernemingen overgenomen worden.

Mediadatabank

Al deze gegevens werden gestructureerd en in een eigen databank gegoten die het uitgangspunt vormt voor verder onderzoek naar mediaconcentratie in Vlaanderen. De “mediadatabank” is een relationele databank opgebouwd rond het unieke KBO-nummer. De databank stelt de toezichthouder in staat om op regelmatige en gestructureerde wijze relevante rapporten op te stellen. Ondertussen is het bestand gestoffeerd met gegevens die tot ten vroegste 2003 teruggaan in de tijd. Omwille van een nieuw aspect van de rapportering, nl de cumulatie van mandaten, werd deze databank in 2016 uitgebreid.

Rapportering 2016

Sinds eind 2008 publiceert de VRM jaarlijks een rapport over mediaconcentratie in Vlaanderen. In december 2016 werd het rapport “Mediaconcentratie in Vlaanderen 2016” gepubliceerd.

Met de bedoeling om het rapport te blijven verbeteren was eind 2015 het initiatief tot een bevraging bij de lezers van het rapport genomen. Hieruit bleek alvast een grote tevredenheid, maar kwamen ook suggesties ter verbetering naar voren. Deze werden verwerkt in het rapport 2016.

Om evoluties in de tijd mogelijk te maken, bleef de basisstructuur van de eerste drie hoofdstukken van het rapport grotendeels gelijk aan die van de vorige versies.

In een eerste hoofdstuk wordt de Vlaamse mediasector afgebakend. De waardeketens van radio, televisie, internet en geschreven pers worden uitgetekend en er wordt nagegaan welke spelers aanwezig zijn in alle schakels van de keten. Dit geeft reeds een eerste indicatie van de horizontale concentratie. In dit gedeelte van het rapport werd ook een subtitel gewijd aan de opkomende tendens tot convergentie en cross-medialiteit.

In hoofdstuk 2 wordt nagegaan hoe de in hoofdstuk 1 beschreven spelers zich tot elkaar verhouden en kunnen gerekend worden tot een bepaalde mediagroep.

In een derde hoofdstuk wordt meer cijfermateriaal gegeven en worden de verschillende vormen van mediaconcentratie aan de hand van een aantal indicatoren gekwantificeerd. Extra aandacht ging daarbij uit naar de populariteit van sociale media. Hoewel deze voornamelijk gecontroleerd worden door buitenlandse spelers, en dus in strikte zin niet tot de Vlaamse mediasector gerekend kunnen worden, waren de auteurs van oordeel dat deze mediavorm door haar toenemende belang toch specifieke aandacht verdient. Daarom werd in het rapport van 2016 extra informatie opgenomen. Uit de klantenbevraging over het rapport was interesse gebleken naar de cumulatie van mandaten door (rechts- en natuurlijke)personen. Hiervoor werd een specifieke rapportering uitgewerkt.

Actuele feiten en toelichting bij deelaspecten van bepaalde mediasegmenten worden vermeld onder de vorm van infofragmenten. Zo wordt het mogelijk om aandacht te schenken aan specifieke gebeurtenissen die zich voordeden sinds de publicatie van het vorige rapport, zonder de algemene structuur van het rapport uit balans te trekken.

Naar aanleiding van de discussie over de machtsposities die kunnen ontstaan door aangekondigde overnames werd in 2014 een vierde hoofdstuk toegevoegd. Hierin wordt een overzicht gegeven van bestaande en mogelijke nieuwe wettelijke initiatieven rond de bevordering van diversiteit en pluriformiteit in de media. Sommige daarvan worden als beleidsaanbeveling extra onderlijnd. In 2016 werd dit hoofdstuk geactualiseerd en aangevuld.

5.2. Marktdefinitie en -analyse / CRC

5.2.1. Algemeen kader

Het in 2002 aangenomen Europees regelgevend kader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (aanbeveling van de Commissie van 17 december 2007 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische communicatiesector die overeenkomstig Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen, Pb. L. 28 december 2007, afl. 344, 65) gaf de nationale regelgevende instanties (NRI's) een aantal opdrachten, onder meer met betrekking tot het aflijnen van de relevante markten, het analyseren van deze relevante markten, en het opleggen (waar passend) van verplichtingen inzake toegang en interconnectie aan ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht op een aantal deelmarkten binnen de telecomsector.

Als gevolg van de federale staatsstructuur en de organisatie van de bevoegdheidsverdeling zijn er in België meerdere NRI's actief. Van het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT), de Vlaamse Regulator voor de Media, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) van de Franse Gemeenschap en de Medienrat van de Duitstalige Gemeenschap wordt verwacht dat zij deze markten analyseren.

Vlaanderen

Doordat het Grondwettelijk hof bij arrest van 13 juli 2005 (Grondwettelijk hof, arrest nr. 128/2005, 13 juli 2005, Belgisch Staatsblad, 5 augustus 2005) het betreffende deel van het Vlaamse mediadecreet had vernietigd, ontbrak het de VRM tot eind 2007 aan de rechtsgrond om deze taak uit te voeren. De vernietiging had betrekking op artikel 18 van het decreet van 7 mei 2004, dat de artikelen 122 tot

156 van het Mediadecreet omvat. Het arrest handhaafde de gevolgen van de vernietigde bepaling tot de inwerkingtreding van een in gemeenschappelijk overleg tussen de federale Staat en de gemeenschappen tot stand gekomen regeling en uiterlijk tot 31 december 2005 (het "samenwerkingsakkoord").

De rechtsgrond om de marktanalyse uit te voeren werd in 2007 alsnog aan de VRM toegekend met het artikel 2 van het decreet van 25 mei 2007 over de wijziging van sommige bepalingen van de decreten over de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005 (decreet houdende de wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, Belgisch Staatsblad, 29 juni 2007, p. 35965). De Vlaamse Regering heeft op 9 november 2007 besloten dit artikel in werking te laten treden op 15 november 2007 (Besluit van 9 november 2007 houdende de inwerkingtreding van artikel 2 van het decreet van 25 mei 2007 houdende de wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, en van artikelen 169, §2, 7° en 8° van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, Belgisch Staatsblad, 23 november 2007, p. 58594).

Samenwerkingsakkoord met ander NRI's

Het eerder aangehaalde samenwerkingsakkoord van 17 november 2006, is in werking getreden na de publicatie van de instemming door het federale Parlement, het Vlaams Parlement en de parlementen van de Duitstalige en de Franse Gemeenschap op respectievelijk 28 december 2006, 2 juli 2007, 6 augustus 2007 en 19 september 2007. Om te kunnen overgaan tot effectieve samenwerking was bovendien de inwerkingtreding van het (volledige) Vlaamse hersteldecree van 15 november 2007 vereist. Het samenwerkingsakkoord voorziet in de oprichting van een Conferentie voor Regulators voor de Elektronische Communicatiediensten (CRC).

5.2.2. Activiteiten in 2016

Besluiten marktanalyse

In het voorjaar van 2010 ging de VRM over tot het analyseren van de markt van omroepsignaaltransmissie. Nadat het dossier aanhangig was gemaakt bij de CRC, nam de CRC de ontwerpbeslissing van de VRM over.

Op 1 juli 2011 heeft de CRC onder meer een beslissing genomen over de analyse van de markt voor televisieomroep in het Nederlandse taalgebied, op basis van de ontwerpbeslissing van de VRM. In die beslissing worden een aantal verplichtingen opgelegd aan de operatoren met een sterke machtspositie: Telenet, Tecteo en Numericable. Deze operatoren moeten hun netwerk openstellen voor alternatieve operatoren door volgende diensten aan te bieden:

- toegang tot een doorverkoop aanbod voor hun analoge-televisieaanbod;
- toegang tot hun digitale-televisieplatform;
- toegang tot een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet.

Bijkomend zijn deze operatoren ook onderworpen aan een transparantieverplichting waardoor ze een openbaar referentieaanbod bij deze drie wholesale-verplichtingen moeten publiceren.

Op 3 september 2013 heeft de CRC beslissingen aangenomen betreffende de kwalitatieve aspecten van de referentieaanbiedingen van Brutélé, Coditel (Numericable), Tecteo en Telenet.

Op 11 december 2013 heeft de CRC beslissingen aangenomen die de tarieven vastleggen die Brutélé, Coditel (Numericable), Tecteo en Telenet, mogen aanrekenen aan de operatoren die via de kabel televisie- en breedbanddiensten willen verstrekken.

Op 27 december 2013 heeft Mobistar een intentieverklaring verstuurd naar Telenet en Tecteo (ondertussen Nethys) en begin 2014 werd de 600.000 euro gestort die gevraagd werd als engagement van de alternatieve operator. In 1 maart 2016 ging het Orange (de nieuwe benaming van Mobistar) van start met een commercieel aanbod.

Bij arrest van 12 november 2014 n.a.v. de vorderingen van Telenet en Belgacom tot nietigverklaring van de CRC-beslissingen van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep, bevestigde het hof van beroep van Brussel in grote lijnen de CRC-beslissingen. De uitsluiting van Belgacom/Proximus (voor toegang tot het digitale-televisieplatform en toegang tot een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet) werd echter vernietigd, waardoor ook Proximus volledige toegang kan vragen tot het netwerk van Telenet.

De implementatie van de eerste ronde van de marktanalyse hield in dat er in 2016 aan 2 deel beslissingen moest gewerkt worden:

A) Kwantitatieve beslissing

Deze beslissing over de herziening van de prijszetting werd aangenomen op 19 februari 2016

B) Kwalitatieve beslissing

In de basisbeslissing van 1 juli 2011 heeft de CRC beslist dat de kabeloperatoren referentie-aanbiedingen betreffende de wholesale toegangsverplichtingen moeten ontwikkelen. Dit zijn technische beschrijvingen van de implementatiewijze. De regulatoren moeten aan deze referentie-aanbiedingen hun goedkeuring hechten d.m.v. een "kwalitatieve beslissing".

Doorheen het lopende implementatieproces is gebleken dat de bestaande referentieaanbiedingen bijgestuurd moesten worden, en dat er dus een nieuwe beslissing moest komen. Hiermee werd in 2016 van start gegaan.

Naar aanleiding van beroepsprocedures bij het Hof van Beroep te Brussel is het juridisch landschap verder geëvolueerd. Het Hof heeft in het kader van deze procedures de noodzaak benadrukt om een nieuwe marktanalyse uit te voeren. Gelet op de bestaande juridische onzekerheid, wordt dan ook prioriteit gegeven aan het uitwerken van een nieuwe marktanalyse.

Nieuwe marktanalyse

Ook voor de nieuwe marktanalyse dient er nauw samengewerkt te worden met de regulatoren die deel uitmaken van de CRC.

In het voorjaar 2016 werd in grote lijnen het analysetraject uitgewerkt.

In de zomer 2016 werd een bevraging georganiseerd om inzicht te verwerven in de mate waarin de vorige analyse nog overeenstemt met de huidige markttoestand.

Op het niveau van de VRM-administratie zijn reeds verdere stappen gezet voor de verdere uitwerking van een ontwerp van beslissing.

Samenwerking met andere NRI's

In het kader van het samenwerkingsakkoord werden in 2016 door verschillende regulatoren aan de VRM een aantal ontwerpbeslissingen voorgelegd, namelijk :

- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de toegang van de radioamateurs tot de frequentiebanden 5351,5-5366,5 kHz en 70,1125-70,4125 MHz
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot het opleggen van een administratieve boete aan Skype Communications
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de gebruiksrechten van INMARSAT VENTURE LTD voor complementaire grondcomponenten
- Ontwerpbesluit van de raad van het BIPT betreffende de wholesaletarieven voor gesprekafgiftediensten op het openbare telefoonnetwerk verzorgd op een vaste locatie
- Ontwerpbesluit betreffende de toekenning aan NV PSA Antwerp van een vergunning voor de exploitatie van een openbaar trunkingnetwerk voor radiocommunicatie op basis van de Tetra-norm
- Ontwerpbesluit betreffende de toekenning aan Ford Werke GMBH van een vergunning voor de exploitatie van een openbaar trunkingnetwerk voor radiocommunicatie op basis van de Tetra-norm
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende het verzoek om overdracht van de gebruiksrechten van Gigaweb aan Gridmax
- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de verificatie en goedkeuring van de door het fonds voor de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden vergoedbare kosten voor de periode van 1 januari 2015 tot 31 december 2015
- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Telenet in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad
- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Brutélé
- Entwurf eines Beschlusses der Beschlusskammer des Medienrates der Deutschsprachigen Gemeinschaft zur Genehmigung des Standardangebots von Nethys
- Projet de décision du collège de l'autorisation et de contrôle du Conseil Supérieur de l'Audiovisuel concernant l'approbation de l'offre de référence de Brutélé
- Projet de décision du collège de l'autorisation et de contrôle du Conseil Supérieur de l'Audiovisuel concernant l'approbation de l'offre de référence de Telenet
- Projet de décision du collège de l'autorisation et de contrôle du Conseil Supérieur de l'Audiovisuel concernant l'approbation de l'offre de référence de Nethys

De VRM heeft voor geen van deze dossiers inhoudelijke opmerkingen geformuleerd bij het overgezonden ontwerpbesluit. Ze heeft wel de aanhangigmaking bij de CRC verzocht voor een ontwerpbesluit van de CSA:

- Verzoek tot aanhangigmaking bij de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC) door de VRM - ontwerpbesluit van de CSA betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Nethys in het Franse taalgebied

De VRM legde zelf ook volgende dossiers voor aan de andere regulatoren:

- Ontwerp van beslissing betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Nethys in het Nederlandse taalgebied
- Ontwerp van beslissing betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Telenet in het Nederlandse taalgebied

Ze kreeg geen inhoudelijke opmerkingen van de andere regulatoren. De VRM ontving wel van de CSA en BIPT verzoeken tot aanhangigmaking bij de CRC :

- Verzoek tot aanhangigmaking bij de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector door het BIPT - ontwerpbesluit van de VRM betreffende de wholesale-referentieaanbieding van Telenet

- Demande de saisine de la Conférences de Régulateur du secteur des Communications électroniques (CRC): projet de décision du VRM concernant l'approbation de l'offre de référence de Nethys (*ontvangen van de CSA*)
- Demande de saisine de la Conférences de Régulateur du secteur des Communications électroniques (CRC): projet de décision du VRM concernant l'approbation de l'offre de référence de Telenet (*ontvangen van de CSA*)

6. Toezicht beheersovereenkomst VRT

6.1. Rapportering werkingsjaar 2015

In 2016 publiceerde de VRM het jaarlijkse toezichtsrapport op de naleving van de beheersovereenkomst (2012-2015) met de Vlaamse Gemeenschap door de openbare omroep. Het rapport had betrekking op het werkingsjaar 2015.

In het rapport beoordeelt de VRM de mate waarin de openbare omroep in 2015 zijn strategische en operationele doelstellingen heeft behaald.

In het algemeen kan gesteld worden dat de VRT, op enkele onderdelen van doelstellingen na, haar strategische en operationele doelstellingen voor het werkingsjaar 2015 behaald heeft.

Op 12 juli 2016 organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement een hoorzitting met de VRT en de VRM over het jaarverslag van de VRT en het toezichtsrapport van de VRM.

Over de beheersovereenkomst van de VRT met de Vlaamse gemeenschap:

De beheersovereenkomst 2012 - 2016 is in 2015 aangepast.

Na overleg met de minister van Media is de aanpassing van de overheidsfinanciering gepaard gegaan met de aanpassing van een aantal doelstellingen.

De VRM is hiervan op de hoogte gebracht door de minister van Media.

6.2. Toezicht werkingsjaar 2016

De VRM is gestart met de voorbereidingen voor het rapport betreffende het werkingsjaar 2016. De nieuwe beheersovereenkomst 2016- 2020 is op 1 januari 2016 ingegaan. Samen met de VRT zijn de methodiek en bijhorende meetinstrumenten voor de opvolging van de doelstellingen afgesproken. Net zoals de voorgaande jaren worden, afhankelijk van de doelstellingen, door de VRT zowel cijfergegevens als descriptieve passages overgemaakt. De cijfergegevens zijn zowel afkomstig van de PPM-studie (Portable People Meter) en CIM, als van de Studiedienst van de VRT. De cijfergegevens van de Studiedienst zullen door de VRM steekproefsgewijs worden getoetst aan controlegegevens.

7. Contacten met andere instanties

7.1. European Platform of Regulatory Authorities (EPRA)

EPRA is een koepelorganisatie waartoe de meeste Europese omroepregulators behoren. Ze beoogt de permanente uitwisseling van ervaringen en het aanreiken van oplossingen voor problemen gerelateerd aan de interpretatie en toepassing van de omroepregelgeving.

Van 25 tot en met 27 mei 2016 nam een delegatie van de Vlaamse Regulator voor de Media deel aan de 43^e vergadering van EPRA.

De eerste plenaire sessie was gewijd aan de vraag of er nog een toekomst is voor free-to-view-televisie?. Een tweede plenaire sessie onderzocht de vraag hoe regulators met compliance en enforcement omgaan.

Tevens was er een werkgroep over media in tijden van crisis waarbij de klemtoon werd gelegd op de aanbieders van omroepdiensten. Ook was er een werkgroep die zich boog over de bescherming van minderjarigen. Hier werd vooral de klemtoon gelegd op reality- en talentshows en een andere werkgroep onderzocht de impact op de mediaregelgeving van databescherming en big data.

Van 19 tot en met 21 oktober 2016 nam een delegatie van de Vlaamse Regulator voor de Media deel aan de 44^e vergadering van EPRA.

De eerste plenaire sessie zette de bespreking verder van het thema 'Is er nog een toekomst voor free-to-view-televisie?'. Een tweede plenaire sessie zette de bespreking verder van de vraag hoe regulators met compliance en enforcement omgaan.

Een werkgroep werd georganiseerd over 'Media in tijden van crisis: de rol van regulators'. Ook was er een werkgroep die een case study besprak over de afbakening van content en commerciële communicatie en een werkgroep die audiovisuele platformen besprak.

7.2. European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA)

De Europese Groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten brengt de regelgevende instanties op het gebied van audiovisuele diensten bijeen om de Europese Commissie te adviseren over de uitvoering van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van de EU.

De doelstellingen van ERGA zijn:

- met het oog op een consistente toepassing van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten het adviseren en bijstaan van de Europese Commissie bij haar werkzaamheden alsook bij alle andere aangelegenheden in verband met audiovisuele mediadiensten voor zover ze onder de bevoegdheid van de Europese Commissie vallen;
- het faciliteren van de samenwerking tussen de regelgevende instanties in de EU;
- de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken.

Op 2 maart 2016 nam een delegatie van de Vlaamse Regulator voor de Media deel aan de vijfde plenaire vergadering van de European Regulators Group for Audiovisual Media Services (Europese Groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten).

Op deze vergadering werd de toekomstige werking besproken van drie werkgroepen die in 2016 de werking van ERGA zullen vormgeven:

- De eerste werkgroep houdt zich bezig met de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten;
- De tweede werkgroep onderzoekt en verkent een aantal belangrijke thema's die van groot belang zijn voor toekomstbestendige Europese regelgeving;
- De derde werkgroep wordt belast met het creëren van een digitale Europese Toolkit (DET) voor een efficiënte en flexibele regelgeving.

ERGA beklemtoonde op deze vergadering het belang van onafhankelijke mediaregulatoren en de bescherming van de onafhankelijkheid van de media. ERGA stelt vast dat steeds meer regulatoren moeten werken in omstandigheden die hun onafhankelijk functioneren beïnvloeden.

De zesde plenaire vergadering van ERGA vond plaats op 29 november 2016. Op deze vergadering werd een rapport goedgekeurd over de toegankelijkheid tot audiovisuele inhoud alsook een rapport over de digitale Europese Toolkit (DET).

De werkzaamheden in 2017 zullen worden gestructureerd in vier werkgroepen die zich met volgende thema's zullen bezighouden:

- Het uitwisselen van ervaringen en goede praktijken. Deze werkgroep zal zich richten op verdere verdieping van de Europese digitale Toolkit (DET), een initiatief dat ook in het werkprogramma 2016 was opgenomen. en stelt ook de ontwikkeling van een ERGA Academie, die allerlei initiatieven kan ontwikkelen zoals team- en twinningprojecten, stages, lezingen en werkbezoeken.
- Een toekomstbestendige Europese audiovisuele regelgeving. Hier zal worden gefocust op de bescherming van minderjarigen. De bestaande werkgroep zal dit thema verder uitdiepen.
- Co- en zelfregulering. De bedoeling van deze werkgroep is om goede praktijken met betrekking tot de oprichting van co- en zelfregulerende systemen uit te wisselen.
- Een toekomstbestendige ERGA. De bedoeling is om de interne procedures van ERGA nog te verbeteren om de adviesverlening aan de Europese Commissie nog te kunnen verfijnen.

In 2017 zal ERGA worden voorgezeten door Madeleine de Cock Buning (voorzitster van het Nederlands Commissariaat voor de Media). Damir Hajduk, Vice-Voorzitter van de Kroatische omroepregulator, en Luboš Kukliš, gedelegeerd bestuurder van de Slowaakse omroepregulator, fungeren als vice-voorzitter.

7.3. Werkbezoek van het Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op 11 mei 2016 ontving de Vlaamse Regulator voor de Media een delegatie van het Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De Regulator gaf een presentatie om zijn werking toe te lichten en wisselde informatie uit over mediaregulering en -toezicht.

7.4. Werkbezoek van de Raad voor de Journalistiek

Op 31 mei 2016 ontving de Vlaamse Regulator voor de Media een delegatie van de Raad voor de Journalistiek. Ook hier werd een presentatie gegeven om de werking van beide organisaties toe te lichten.

7.5. Werkbezoek van het Stimuleringsfonds voor de

Journalistiek

Op 25 augustus 2016 ontving de Vlaamse Regulator voor de Media een vertegenwoordiger van het Nederlandse Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. De VRM lichtte hier ook zijn werking toe.

8. Nieuwe uitdagingen, bedenkingen en aanbevelingen

8.1. Herziening Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten - onafhankelijkheid van toezichthouders

Op 25 mei 2016 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd met het oog op de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

Een groot aantal voorstellen die door ERGA in 2015 met het oog op de herziening van de richtlijn werden gedaan, werden daarin overgenomen. Daarbij gaat het onder andere om voorstellen met het oog op een betere bescherming van minderjarigen tegen schadelijke content, maar ook om voorstellen om de onafhankelijkheid van de mediatoezichthouders in de EU-lidstaten te versterken en om ERGA verruimde en duidelijk afgelijnde bevoegdheden te geven en formeel als volwaardige gesprekspartner te erkennen en een duidelijk statuut te geven.

De Vlaamse Regulator voor de Media verwelkomt het voorstel zoals het door de Europese Commissie werd gepubliceerd.

De Vlaamse Regulator voor de Media hecht vooral grote waarde aan de verankering van de onafhankelijkheid, zoals die in het voorstel is opgenomen omdat in een aantal Europese landen die onafhankelijkheid dreigt te worden uitgehold.

Zo werd op 7 januari 2016 in Polen een nieuwe mediawet van kracht. Deze wet perkt de onafhankelijkheid van de Poolse publieke omroep in. Tegelijkertijd werden de Poolse toezichthouder een aantal belangrijke toezichtsbevoegdheden op de openbare omroep ontnomen.

In Griekenland werden op één na alle leden van de toezichthouder ontslagen en werd een deel van de bevoegdheden terug naar het beleidsniveau getransfereerd. Hierdoor werden de werkzaamheden van de toezichthouder lange tijd bemoeilijkt doordat om politieke redenen geen nieuwe bestuurders werden benoemd.

In Kroatië heeft de Regering aan het Parlement voorgesteld om alle leden van de mediatoezichthouder te ontslaan. De voorzitter van de toezichthouder zag zich in die omstandigheden verplicht om haar ontslag in te dienen.

Daarnaast kwamen er ook signalen uit Cyprus, Bulgarije en Roemenië waaruit bleek dat de onafhankelijkheid van de toezichthouders onder zware druk stond of in het gedrang dreigde te komen.

De Vlaamse Regulator voor de Media beklemtoont het belang van de onafhankelijkheid en integriteit van de media. Regulators moeten erop toezien dat de actoren binnen het medialandschap voldoen aan de regels, maar ook dat hun rechten worden gewaarborgd. Dat kan alleen als mediatoezichthouders onafhankelijk zijn en over voldoende middelen beschikken om hun doelstellingen te bereiken.

8.2. Bijkomende bevoegdheden betreffende privacybescherming voor de VRM

Door het gebruik van nieuwe technologieën (sociale media, interactieve digitale tv) geeft de

gebruiker- al dan niet bewust- veel persoonlijke informatie vrij. Wanneer deze informatie verzameld wordt, heeft ze potentieel een enorme waarde. Dit gebeurt momenteel al in enkele testprojecten van dienstenverdelers omtrent gepersonaliseerde advertising.

De overheid moet waakzaam zijn over de manier waarop deze informatie wordt gebruikt gelet op de bijzondere gevoeligheid verbonden aan de kennis over iemands mediagebruik en -voorkeuren. Er kan overwogen worden om de VRM een bijkomende taak toe te kennen die betrekking heeft op de bescherming van het privéleven ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens in verband met de mediaconsumptie van de burgers. Deze bevoegdheid kan een belangrijke meerwaarde creëren ter aanvulling van de bevoegdheid en de deskundigheid van de Privacycommissie. De taakomschrijving bij de VRM kan voorzien in een vorm van samenwerking tussen de VRM en Privacycommissie.

Het toezicht door de VRM op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij omroepdiensten kan zowel betrekking hebben op personen die in de programma's voorkomen, als op de kijkers of luisteraars.

Er zijn verschillende argumenten die pleiten voor een uitbreiding van de bevoegdheden van de VRM met opdrachten die betrekking hebben op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Toezicht houden op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer sluit aan bij de kerntaken van de VRM als toezichthoudende en regulerende instantie met betrekking tot zowel de inhoudelijke als de technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten.

Eén van de doelstellingen van de mediaregelgeving is immers om de vrijheid van meningsuiting en van omroepactiviteiten te verzoenen met de bescherming van de (minderjarige) kijker (en bij uitbreiding ook de deelnemers aan programma's), waaronder ook diens recht op privacy moet worden begrepen.

Onder het toepassingsgebied van deze regelgeving en het toezicht van de VRM vallen zowel omroeporganisaties, dienstenverdelers als netwerkoperatoren. De VRM heeft dus reeds een toezichtrelatie met deze marktspelers die zowel de inhoud van de programma's als de levering van de omroepdiensten beheren. Het zijn ook grotendeels deze spelers die verantwoordelijk zullen zijn bij inbreuken op het privéleven zowel in de programma's als bij het verzamelen en gebruiken van persoonsgegevens over kijkgedrag.

Voor de kijkers en luisteraars is het in ieder geval duidelijker als zij voor al hun vragen en/klachten met betrekking tot radio en televisie bij de VRM terecht kunnen, ook als het gaat om de bescherming van hun privéleven. In dit verband wordt gewezen op mogelijke samenwerking tussen de VRM en de Privacycommissie.

8.3. Commerciële communicatie met politieke inhoud of vanwege politici

De VRM biedt de Vlaamse omroepen al verscheidene jaren de mogelijkheid aan om voorafgaandelijk richtinggevend advies in te winnen bij de administratie over de conformiteit van geplande uitzendingen, meestal aan de hand van concreet beeldmateriaal. De meeste vragen hebben betrekking op de correcte toepassing van de regels rond commerciële communicatie.

Recent werden er door enkele omroepen vragen gesteld rond de mogelijkheid om reclametijd ter beschikking te stellen aan politici of voor betaalde boodschappen met een politieke inhoud. Uit de huidige regelgeving blijkt niet duidelijk wat hieromtrent mogelijk is.

Artikel 49 van het Mediadecreet staat momenteel toe dat omroepen aan politieke (kandidaat)

mandatarissen en politieke partijen commerciële communicatie ter beschikking te stellen tijdens de sperperiode voor de verkiezingen, mits naleving van de wetgeving betreffende de verkiezingsuitgaven. Deze bepaling werd ingevoerd om een gelijke behandeling met de gedrukte politieke advertenties in de verkiezingsperiode mogelijk te maken.

De Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven verbiedt echter de uitzending van dergelijke reclamespots op radio en televisie tijdens de sperperiode. Artikel 49 van het Mediadecreet kan dus in de praktijk niet worden toegepast.

Volgens uitspraken van het EHRM en het Grondwettelijk Hof is het niet redelijk verantwoord om een absoluut verbod tot uitzending van reclame voor politieke partijen of reclame met een politiek karakter op te leggen.

Vroegere verbodsbepalingen om tegen betaling aan politieke (kandidaat)mandatarissen en politieke partijen zendtijd ter beschikking te stellen of die inhielden dat reclame geen politieke strekking mochten vertonen, werden opgeheven.

Aangezien er geen algemeen verbod meer is om reclame met politieke strekking uit te zenden, zouden politieke (kandidaat) mandatarissen en politieke partijen net zoals andere organisaties (van werknemers of werkgevers of syndicale of andere belangenorganisaties) dit ook kunnen doen. Het lijkt immers absurd dat eenieder reclame met politieke strekking zou kunnen laten uitzenden, behalve politici of politieke partijen zelf.

Het lijkt daarom aan te bevelen decretaal duidelijk vast te leggen of en voor wie reclame met politieke strekking via omroep mogelijk is en binnen welke voorwaarden.

8.4. Informatieregister over tv-kijken via internet

Er wordt verwacht dat tv-kijken via het internet in de toekomst zal toenemen. De opkomst van OTT-spelers, tv-omroepen die uitzenden via hun website en sociale media die volop de kaart van video trekken, illustreren deze trend.

In 2016 bleek dat Facebook zijn videotrafiëk tot 80 procent had overschat. Daarop vroeg de Association of National Advertisers in de Verenigde Staten dat er meer transparantie in de metingen moest komen en dat de methodiek getoetst moest worden door de Amerikaanse Media Rating Council. De omroeporganisaties geven aan dat het moeilijk is om een overkoepelend beeld te krijgen van online kijkcijfers doordat er geen eensgezindheid bestaat over de methodologie en niet alle data gecontroleerd worden door een neutraal orgaan. Ook het CIM ondervindt moeilijkheden om deze cijfers in kaart te brengen.^[14] Verschillende dienstenverdelers zijn begonnen met testprojecten omtrent gepersonaliseerde advertizing. Zij kunnen hiervoor ook gebruikmaken van de surfgeschiedenis van klanten. Voorlopig is het nog onduidelijk hoeveel gegevens de dienstenverdelers hebben over online kijkcijfers.

Het toenemend aanbod van platformen zorgt er dus voor dat het moeilijker wordt om een goed beeld te krijgen van de online kijkcijfers. Er is geen neutrale instantie die zulke cijfers verzamelt, bovendien is er geen door de sector algemeen aanvaarde standaard om die cijfers te meten. Gezien het toenemende strategische belang van dergelijke gegevens voor de marktspelers, verdient het aanbeveling dat het beleid de evolutie op dit vlak opvolgt.

De VRM meent dat het nuttig zou zijn om de informatiebehoefte over online kijkcijfers van de verschillende spelers in kaart te brengen. Daarom beveelt de VRM een studie naar het onderwerp aan.

Als er een onvoldane informatiebehoefte blijkt zou de VRM de oprichting van een register aanbevelen. Daarin kan geïnventariseerd worden welke spelers welke gegevens bijhouden.

---

[14] Wim De Preter, De Tijd, "CIM zoekt nieuwe rol in muterende mediasector", 6 januari 2016.

8.5. DAB+

Het beleid stimuleert het gebruik van digitale radio. De landelijke private radio-omroepen worden decretaal verplicht om te investeren in DAB+, met het oog op een analoge switch-off. VRT test momenteel DAB+ en zal binnenkort de overschakeling maken van DAB naar DAB+. Bovendien kan DAB+ ervoor zorgen dat de hoge concentratie bij de aggregatie in de radiosector, door de beperkte beschikbaarheid van radiospectrum, verminderd kan worden.

Voorlopig wordt er één landelijk frequentieblok (11A) geëxploiteerd door Norkring voor DAB+ en één landelijk (12A) door VRT gebruikt voor DAB-uitzendingen en testuitzendingen in DAB+. Twee regionale frequentieblokken (5A en 5D) kunnen nog worden toegewezen.

Indien het beleid van deze mogelijkheid gebruik zou willen maken, biedt dit ruimte voor een extra aanbod aan DAB+-omroepen. De toekenning van deze frequentieblokken gebeurt, onder de huidige omstandigheden, volgens het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen van 18 juli 2008, via een beauty contest. Het beleid moet erop toezien dat er geen ongewenste machtsposities ontstaan.

Dit idee leeft in de sector, het kwam aan bod tijdens verschillende symposia. Ook de SARC-sectorraad Media verwees er naar in zijn advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Mediadecreet, wat betreft de radio-omroeporganisaties.

9. Overzicht van de beslissingen van de VRM in 2016

9.1. Beslissingen genomen na een bij de VRM ingediende klacht

1. Klacht J.G. tegen NV Medialaan - 2016/015

De VRM ontving een klacht van een kijker naar aanleiding van de uitzending van het programma 'Hens Behaving Badly' (Vitaya, 6 februari 2016 8u45). Volgens de klager werden in het programma beelden getoond die niet geschikt zijn voor minderjarige kijkers.

In de desbetreffende aflevering worden beelden getoond van een vrijgezellenfeest. Een stripper ontdoet zich van zijn kledij en neemt daarbij seksueel uitdagende houdingen aan en maakt obscene gebaren. In één van de scènes is meer bepaald te zien hoe de stripper, op zijn rug gefilmd, volledig naakt op de aanstaande bruid gaat zitten en met zijn geslachtsdelen in haar aangezicht zwaait. Ook de taal die gehanteerd wordt is vaak grof en seksueel getint.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM is van oordeel dat de inhoud van de aflevering voor minderjarige kijkers leeftijds- en ontwikkelingsinadequaaf is en **dat het risico bestaat dat de inhoud schade toebrengt aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen.**

Dergelijke uitzendingen mogen enkel worden getoond indien ofwel door technische maatregelen (codering) ofwel door keuze van het tijdstip van uitzending **gewaarborgd wordt dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren.** Bij een dergelijke ongecodeerde uitzending moet bovendien een akoestische waarschuwing of visueel symbool worden gebruikt.

De bewuste uitzending is op Vitaya ongecodeerd uitgezonden. De uitzending vond plaats op een tijdstip waarop een breed publiek kan worden bereikt. Daardoor was niet gewaarborgd dat minderjarigen de uitzending niet zouden zien. Evenmin werd de uitzending voorafgegaan door een akoestische waarschuwing of was het gedurende de hele uitzending herkenbaar aan een visueel symbool.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 1.250 euro op te leggen.

2. Klacht C.L. tegen NV Medialaan - 2016/024

De VRM ontving een klacht tegen het telewinkelprogramma 'TV Winkel' en het product 'InstaLife' dat daarin wordt aangeboden (uitzending op 2BE, 14 februari 2016).

Volgens de klager is er sprake van "**misleidende of ongeoorloofde reclame** voor 'InstaLife'", een product om lage rugpijn te voorkomen door het aanbrengen van een brace op het onderbeen.

Tijdens de hoorzitting geeft Medialaan aan dat de **Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie** een onderzoek voert naar de handelspraktijken (en met name het mogelijk misleidend karakter van de commerciële communicatie) met betrekking tot het desbetreffende product.

De VRM besluit dat alvorens definitief uitspraak te doen over de ontvankelijkheid en gegrondheid van de voorliggende klacht, het aangewezen is om de uitkomst van dit onderzoek af te wachten en de betrokken dienst te vragen om de VRM hiervan op de hoogte te stellen.

De verdere behandeling van de klacht werd bijgevolg uitgesteld tot kennisname van de uitkomst van het onderzoek van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst

Economie.

3. Klacht B.H. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/025

De VRM ontving een klacht over een reclamespot m.b.t. diabetes (uitgezonden 1 maart 2016 – Radio 2). Volgens de reclamespot kan men diabetes voorkomen indien men tijdig naar de dokter gaat.

De klager geeft aan dat het spotje de luisteraar niet correct informeert omdat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen diabetes type 1 en type 2. Volgens de klager heeft men het in het spotje over diabetes type 2, wat in veel gevallen door een gezonde levensstijl voorkomen kan worden. Diabetes type 1 kan niet voorkomen worden. De klager is dan ook van oordeel dat het reclamespotje **misleidend** is, wenst dat dit rechtgezet wordt en dat het spotje onmiddellijk uit de ether wordt gehaald.

VRT erkent dat er verkeerdelijk van uit gegaan werd dat het vanzelfsprekend was dat de sensibiliseringscampagne sloeg op de preventie van diabetes type 2. VRT merkt op als omroep geen medische expertise ter zake te hebben. De omroeporganisatie geeft aan dat het nooit de bedoeling is geweest om patiënten met diabetes typ 1 te stigmatiseren of met de vinger te wijzen. VRT excuseert zich daar uitdrukkelijk voor indien dit toch zo ervaren werd.

Zodra de adverteerder kennis kreeg van de klacht omtrent de inhoud van de spot werd de radiospot teruggetrokken en aangepast.

Beoordeling door VRM

Door in de opmaak van de spot geen onderscheid te maken tussen diabetes type 1 en type 2 kunnen de luisteraars misleid worden omtrent diabetes. De spot, die uitgaat van een adverteerder die handelt in voedingssupplementen die helpen een normale bloedsuikerspiegel te behouden, beoogt meer dan een loutere sensibiliseringscampagne zoals VRT argumenteert. Een reclamespot dient immers om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van de adverteerder te promoten, in dit geval de producten voor het behoud van een normale bloedsuikerspiegel. Bijgevolg is hier sprake van **misleidende reclame**.

Uit het bovenstaande volgt dan ook dat een inbreuk kan worden vastgesteld op artikel 60 van het Mediadecreet.

Omdat het onderscheid dat de spot had moeten maken tussen diabetes type 1 en type 2 niet zo algemeen bekend is dat een omroeporganisatie dit kon weten en omdat de spot werd aangepast waardoor klager genoegdoening heeft gekregen, is er geen reden om, naast de vaststelling van de inbreuk, een sanctie op te leggen aan VRT.

4. Klacht L.V.R. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/026

De VRM ontving een klacht m.b.t. 'Het Journaal' (18 maart 2016, 19u, ÉÉN). Als reden voor de klacht meldt de klager *“het niet vermelden van incidenten van allochtone jongeren in Molenbeek bij de arrestatie van Salah Abdeslam”*. Volgens de klager heeft de VRT belangrijke incidenten tijdens een politionele interventie verzwegen en heeft zij hierdoor niet aan objectieve berichtgeving gedaan.

De klager omschrijft zijn **belang** als volgt: *“Als burger betaal ik belastingen waarmee de openbare omroep wordt gefinancierd om een totaalbeeld te geven op informatief vlak bij belangrijke gebeurtenissen. Deze incidenten vormden een substantieel onderdeel van de gebeurtenis.”*

Blijk geven van een benadeling of een belang is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

Het belang van elke kijker (luisteraar, burger) bij de correcte naleving door een omroeporganisatie van bij decreet bepaalde verplichtingen, in casu zorgen voor onpartijdige berichtgeving, voldoet niet aan deze voorwaarde van ontvankelijkheid van een klacht en vormt een toepassing van de niet toegelaten 'actio popularis' (dit is een klacht die enkel gericht is op de vrijwaring van een recht en waarbij de klager geen persoonlijk belang heeft).

Om aan de vereiste van de **ontvankelijkheid** te voldoen, moet de klager **een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang**. Hij moet aldus het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofdte aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen besluit dat de klager zich beroept op het algemene recht op informatie van de burger en kijker en meer in het bijzonder op het recht om volledige en onpartijdige informatie te ontvangen vanwege de openbare omroeporganisatie. De klager geeft niet aan op welke manier de desbetreffende uitzending van 'Het Journaal' hem persoonlijk zou benadeeld hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De kamer verklaart de klacht onontvankelijk. De klacht kan bijgevolg niet ten gronde worden onderzocht.

5. Klacht R.V. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/032

De VRM ontving een klacht tegen de uitzending van het programma 'Humo's Rock Rally 1978-2016' (8 april 2016).

Aanklacht

De klager is van mening dat het toevoegen van de naam 'Humo' aan een evenement enkel bedoeld is om het commercieel product 'Humo' te promoten. Zo zou de commerciële naam tientallen keren zijn uitgesproken, het logo tientallen keren in beeld gebracht zijn en zouden er vele beelden van de hoofdredacteur getoond zijn.

De klager wijst er op dat het Mediadecreet verschillende vormen van commerciële communicatie onderscheidt, waaronder reclame. Volgens de klager is het duidelijk dat die uitzending te beschouwen is als reclame door VRT voor 'Humo', ongeacht of hiervoor al dan niet rechtstreeks aan VRT betaald werd door 'Humo', terwijl artikel 50 van het Mediadecreet VRT verbiedt reclame uit te zenden.

De klager voert verder aan dat mogelijk ook de artikelen 53 en 54 van het Mediadecreet geschonden zijn. Respectievelijk moet commerciële communicatie gemakkelijk als zodanig herkenbaar zijn en is slukreclame verboden terwijl die in dit geval verweven werd in het hele programma. Tenslotte merkt de klager op dat het niet aan een organisator van een evenement toekomt om via de naamkeuze de decretale bepalingen buiten werking te stellen.

Beoordeling door de VRM

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de betrokken uitzending van 'Humo's Rock Rally 1978-2016' een documentaire betreft over de Vlaamse popmuziek. De nadruk ligt daarbij volledig op

de muziek en de muzikanten en helemaal niet op het tijdschrift.

Via diverse persoonlijke getuigenissen van Vlaamse muzikanten komt de kijker te weten dat de deelname aan de wedstrijd een belangrijke rol heeft gespeeld in de verdere uitbouw van hun carrière. Dergelijke aanpak is zuiver redactioneel. In de naam van het evenement zit weliswaar de naam 'Humo' verrat, waardoor die naam verschillende keren in de uitzending vermeld wordt of getoond wordt. Te allen tijde blijft de nadruk echter liggen op de muziek en de Vlaamse popcultuur.

Uit het bovenstaande volgt dan ook dat de beelden en geluiden van de betrokken uitzending niet dienen om het tijdschrift of het imago van 'Humo' te promoten. Er is bijgevolg **geen sprake van commerciële communicatie**.

De VRM besluit dat er geen inbreuk kan worden vastgesteld op artikelen 50, 53 en 54 van het Mediadecreet. De klacht wordt ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

6. Klacht R.V. tegen NV Medialaan - 2016/035

De VRM ontving een klacht tegen NV Medialaan. De klacht heeft betrekking op het 'VTMNieuws' (2 april 2016 - 13u). Volgens de klager zijn " ...de decretale voorschriften inzake onpartijdigheid [overtreden]" bij de uitzending van het item: 'Hooligans provoceren - verboden manifestatie' tijdens het 'VTMNieuws', doordat hijzelf en een groep actievoerders "[...] volkomen vooringenomen, in strijd met de werkelijkheid en partijdig werd[en] voorgesteld als 'hooligans' die uit zouden zijn geweest op een 'confrontatie met de politie'".

Volgens de klager heeft Medialaan de manifestatie en de inhoud van zijn verklaringen op geen enkele manier onpartijdig benaderd, met name door hem voor te stellen als "hooligan" en was de journaliste enkel geïnteresseerd in haar vooraf vastgelegde overtuiging.

Bij de toetsing van een uitzending aan de verplichting tot politieke en ideologische onpartijdigheid moet de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen zich beperken tot het **nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord, dit zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen**.

De kamer besluit dat de door Medialaan gemaakte keuzes bij de verslaggeving in kwestie redelijk en objectief worden verantwoord.

De klager is als woordvoerder van de actievoerders bovendien uitgebreid aan het woord gelaten tijdens het bewuste nieuwsitem, waardoor de reportage niet eenzijdig, maar wel evenwichtig en onpartijdig is opgebouwd, met aandacht voor de verschillende standpunten.

De VRM verklaart de klacht ontvankelijk, doch ongegrond.

7. Klacht R.V. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/040

De VRM ontving een klacht tegen 'Het Journaal' (23 april 2016, 19u, ÉÉN).

De klager voert aan dat 'Pegida Vlaanderen' tijdens het nieuwsitem over de manifestatie in Antwerpen onterecht door VRT is voorgesteld als "extreemrechts" waardoor zij het signaal aan de burger heeft gegeven dat de beweging gevaarlijk en te mijden is.

De klager is daarenboven van oordeel dat er partijdigheid schuilt in het feit dat "bewegingen aan de andere kant van het politieke spectrum, zelfs wanneer zij manifest geweld gebruiken of daartoe

oproepen, door de VRT nooit “extreemlinks” genoemd worden”.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen meent dat de keuze van VRT om ‘Pegida Vlaanderen’ tijdens de verslaggeving in haar journaal als een “extreemrechtse” beweging voor te stellen **redelijk en objectief worden verantwoord**. Uit het gebruik van dergelijk uitdrukking kan in deze dan ook geen gebrek aan onpartijdige nieuwspresentatie of een inbreuk op de verplichting van VRT om informatieprogramma’s in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid te verzorgen, in de zin van artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet, worden afgeleid.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht bijgevolg ongegrond.

8. Klacht Jan Penris tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/044

De VRM ontving een klacht van Jan Penris, Federaal Volksvertegenwoordiger voor Vlaams Belang, tegen de uitzending van het programma ‘De Afspraak’ (17 mei 2016, 20u30 – CANVAS).

De klacht betreft het programma-item over de selfies van de 22-jarige Zakia Belkhiri. Zij kreeg in het weekend voorafgaand aan de uitzending heel wat aandacht in de pers en op sociale media door haar selfies met politicus Filip Dewinter en andere Vlaams Belang-manifestanten bij de protestactie ter gelegenheid van de Muslim Expo Belgium.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen meent dat niet kan worden aangetoond dat de openbare omroep een inbreuk heeft begaan op het discriminatieverbod uit het Mediadecreet (artikel 39, eerste lid) en dat de omroep het Vlaams Belang minder gunstig zou bejegenen dan andere ideologische strekkingen.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen is wel van oordeel dat in deze zaak **een gebrek is aan onpartijdigheid bij de berichtgeving van VRT**. Het hele item, met inbegrip van de inleiding en het nawoord van de presentator heeft een ondertoon die **niet als onpartijdig en evenwichtig** kan worden beschouwd. Met name door de **suggestieve woordkeuze en de vooringenomen vraagstelling**, waarbij onvoldoende onderscheid is gemaakt tussen commentaar en feitelijke berichtgeving, geeft het programma-item de indruk een boodschap uit te dragen die partijdig is ten nadele van het Vlaams Belang en bij uitbreiding de klager.

De VRT wordt hiervoor gewaarschuwd.

9. Klacht C.L. tegen NV Mediaaan - 2016/046

De VRM ontving een klacht tegen de uitzending van het telewinkelprogramma ‘TV Winkel’ (14 februari 2016 – 2BE).

Volgens de klager is er sprake van “misleidende of ongeoorloofde reclame voor ‘InstaLife’”, doordat in de bedoelde spot wordt beweerd dat lage rugpijn kan worden voorkomen door het aanbrengen van een brace op het onderbeen. Volgens de klager kan dit niet wetenschappelijk worden aangetoond.

Bij een [eerdere beslissing \(2016/024\)](#) werd de verdere behandeling van de klacht uitgesteld totdat de FOD Economie het onderzoek had afgerond naar het mogelijk misleidend karakter van de commerciële communicatie voor ‘InstaLife’.

Uit het onderzoek van de FOD Economie blijkt dat *“de voorstelling van dit product een misleidende en oneerlijke handelspraktijk is (...) waarvoor Medialaan mogelijks medeverantwoordelijk gesteld kan worden.”*

De VRM besluit dat de spot **misleidend** is in de zin van artikel 60 van het Mediadecreet. Bijgevolg wordt een inbreuk vastgesteld op dit artikel van het Mediadecreet.

Volgens het Mediadecreet is Medialaan aansprakelijk voor de commerciële communicatie die wordt uitgezonden op haar kanalen. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door een contractuele bepaling, afgesloten tussen Medialaan en de adverteerder, waarbij de volledige verantwoordelijkheid bij de adverteerder wordt gelegd wat zijn telewinkelprogramma betreft.

De VRM houdt er wel rekening mee dat Medialaan niet over de vereiste medische expertise beschikt om over de correctheid van de inhoud van de telewinkelspot te kunnen oordelen. De VRM stelt tevens vast dat de bedoelde telewinkelspot niet langer wordt uitgezonden.

De VRM besluit Medialaan te waarschuwen.

10. Klacht VZW Atlantis Music tegen VZW Populaire Regionale Omroep Stichting (P.R.OS.) - 2016/047

De VRM ontving een klacht van Radio Atlantis tegen Radio P.R.O.S., wegens storingen.

Bij brief rapporteert het BIPT aan de onderzoekscel van de VRM over de resultaten van de controle uitgevoerd bij radio P.R.O.S. op 17 juni 2016.

Uit de vaststellingen van het BIPT blijkt het volgende:

- de radio zond uit met een hoger vermogen dan toegelaten. Het maximaal toegelaten uitgangsvermogen van het zendtoestel bedraagt 29 Watt. Het opgemeten uitgangsvermogen bedroeg 100 Watt. Het vermogen werd onmiddellijk afgeregeld op de correcte waarde van 29 Watt;
- de antennehoogte was 37,90 meter in plaats van de vergunde 30 meter.

Hieruit blijkt dus dat radio P.R.O.S. heeft uitgezonden met een **veelvoud van het vergunde vermogen** en een **niet-vergunde antennehoogte**. De radio-omroeporganisatie betwist deze feiten niet.

Bij de beoordeling van de strafmaat wordt rekening gehouden met het gegeven dat aan de radio-omroeporganisatie voor gelijkaardige feiten reeds eerder een administratieve geldboete werd opgelegd. De VRM besluit nu een geldboete van 1.500 euro op te leggen.

11. Klacht A.S. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/049

De VRM ontving een klacht tegen VRT m.b.t. de Panorama-uitzending ‘Onpartijdigheid Verzekerd’ met als onderwerp ‘medische corruptie in justitie’. Volgens de klaagster bevat het programma manifest onjuiste informatie, waardoor het kijkerspubliek ernstig wordt misleid.

De klaagster maakt in haar klacht **geen melding van de dag en het uur** waarop het programma werd uitgezonden. Na onderzoek blijkt het te gaan om de uitzending van Panorama van 21 mei 2015.

De klacht is **meer dan 15 dagen na de uitzending** van het bedoelde televisieprogramma ingediend en voldoet bijgevolg niet aan artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 12, eerste lid, 1°, van het Procedurebesluit.

De klacht is **evenmin aangetekend ingediend** of **voorzien van een elektronische handtekening**, zoals bepaald in artikel 219 van het Mediadecreet.

De klacht wordt bijgevolg kennelijk onontvankelijk verklaard.

12. Klacht A.V.D. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/050

De VRM ontving een klacht tegen VRT m.b.t. de Panorama-uitzending 'Onpartijdigheid Verzekerd' met als onderwerp 'medische corruptie in justitie'. Volgens de klaagster bevat het programma manifest onjuiste informatie, waardoor het kijkerspubliek ernstig wordt misleid.

De klaagster maakt in haar klacht **geen melding van de dag en het uur** waarop het programma werd uitgezonden. Na onderzoek blijkt het te gaan om de uitzending van Panorama van 21 mei 2015.

De klacht is **meer dan 15 dagen na de uitzending** van het bedoelde televisieprogramma ingediend en voldoet bijgevolg niet aan artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 12, eerste lid, 1°, van het Procedurebesluit.

De klacht is **evenmin aangetekend ingediend** of **voorzien van een elektronische handtekening**, zoals bepaald in artikel 219 van het Mediadecreet.

De klacht wordt bijgevolg kennelijk onontvankelijk verklaard.

13. F.H. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/051

De VRM ontving een klacht m.b.t. 'Het Journaal' (16 augustus 2016, 19u - ÉÉN).

Het voorwerp van de klacht betreft het gebruik van de term "**moslimterreur**". Deze uitdrukking wordt door het nieuwsanker gehanteerd tijdens het nieuwsitem over het buitenlandsbeleid van Donald Trump, toenmalig presidentskandidaat voor de Republikeinen.

De klager dient zijn klacht in als voogd van 'niet-begeleide minderjarige vreemdelingen'. Hij is van oordeel dat het vermelden door het VRT-nieuwsanker van de term "moslimterreur", terwijl het gaat om "IS-terreur", "een flagrante discriminatie inhoudt ten opzichte van de moslimgemeenschap in het algemeen en zijn moslim-pupillen in het bijzonder".

Het discriminatieverbod uit artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet houdt in dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen moeten worden geweerd in de programma's en er een evenwicht moet zijn in het behandelen van verschillende filosofische of ideologische strekkingen of opiniestromingen in de programma's.

Bij de toetsing van een uitzending aan artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet moet de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een **redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord**, zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen.

De kamer besluit dat het geenszins de bedoeling was van VRT om te suggereren dat een hele

geloofsgemeenschap verantwoordelijk zou zijn voor terreurdaden die in naam van de Islam worden gepleegd of dat alle moslims als terroristen zouden moeten worden beschouwd.

Bij het gebruik van de term – die slechts één keer voorkomt in de uitzending - verwijst het VRT-nieuwsanker niet alleen uitdrukkelijk naar de inhoud van de toespraak van Donald Trump, die het zelf heeft over “radicaal islamitisch terrorisme”. Ook uit de bewoordingen die daarnaast nog in het nieuwsitem worden gehanteerd, komt naar voren dat terreur wordt bedoeld van “mensen met extremistische ideeën”. Enkele keren wordt in dit verband ook naar “terreurgroep IS” en “de strijd tegen IS” verwezen.

De kamer besluit dan ook dat de keuze van VRT om het woord “moslimterreur” te gebruiken alleen ingegeven is om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de inhoud. Er is aldus een redelijke en objectieve verantwoording. De klacht is bijgevolg ongegrond.

14. M.P. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/054

De VRM ontving een klacht m.b.t. een uitzending op Radio 1 (10 oktober 2016) met als onderwerp ‘De Grote Taalnazi-test’, een samenwerking tussen VRT en De Standaard.

Volgens de klager geeft de uitzending blijk van een neerbuigende minachting voor al wie zorg draagt voor nieuwkomers die het Nederlands willen aanleren om in te burgeren. De uitzending is volgens de klager van een onaanvaardbare onbenulligheid. Ze schoffeert elk individu en is een aanslag op de integriteit van de maatschappij. De klager eist de onmiddellijke stopzetting van de campagne.

Gelet op decretale bepalingen waarover de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen uitspraak kan doen, wordt beslist dat de klacht kennelijk onontvankelijk is.

9.2. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut / bepalingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

1. VRM tegen NV Mediaaan - 2016/001

De VRM controleerde de uitzendingen (5 oktober 2015, 17u-23u) van diverse televisieomroeporganisaties, waaronder JIM.

Door de onderzoekscel van de VRM worden volgende feiten vastgesteld:

- Het programma ‘Check’ is een programma dat **productplaatsing** bevat. Aan het einde van het programma wordt het **PP-logo** niet getoond.
- Tijdens de onderzochte periode wordt viermaal een reclamespot voor ‘Tic Tac’ uitgezonden. Het betreft een reclamespot voor **commerciële communicatie over suikerhoudend snoepgoed**. Het **logo** dat gedurende de hele uitzending van commerciële communicatie voor suikerhoudend snoepgoed moet worden uitgezonden, ontbreekt.
- Tijdens de onderzochte periode wordt een publi-reportage voor ‘Mora’ uitgezonden. Deze

commerciële spot wordt volgens de onderzoeksceel ten onrechte als **publi-reportage** aangeduid.

Medialaan erkent dat het PP-logo op het einde van het programma ontbreekt. De VRM besluit Medialaan te waarschuwen. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat het PP-logo niet geheel ontbrak.

Medialaan erkent eveneens dat op commerciële communicatie voor suikerhoudend snoepgoed, zoals in de reclamespot voor 'Tic Tac', een gestileerd logo van een tandenborstel moet worden opgenomen. Medialaan geeft aan dat het hier om een vergetelheid van de adverteerder gaat die niet werd opgemerkt door de omroeporganisatie. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat Medialaan eerder voor gelijkaardige overtredingen werd gewaarschuwd. Daarom wordt een administratieve geldboete van 2.500 euro opgelegd.

M.b.t. de uitgezonden publi-reportage wordt het verweer van Medialaan door de VRM aanvaard. Bijgevolg wordt geen inbreuk op het Mediadecreet vastgesteld.

2. VRM tegen NV Media Ad Infitum - 2016/002

De VRM controleerde de uitzendingen (31 oktober 2015, 16u-22u) van diverse televisieomroeporganisaties, waaronder Vitaya (NV Media Ad Infitum, thans NV MEDIALAAN).

De onderzoeksceel van de VRM stelt vast dat tijdens de onderzochte periode dertien reclameblokken worden uitgezonden, waarbij de beginbumper telkens tussen de 2 en 3 seconden beeldvullend wordt getoond. De beginbumper bevat echter geen vermelding van het woord "RECLAME".

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat **televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.**

De doelstelling van deze bepaling is te vermijden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, volstaat op zich niet om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijkers als leidraad dienen.

Met het oog op het creëren van een grotere rechtszekerheid heeft de VRM een overleg met de sector georganiseerd en op basis daarvan op 23 februari 2015 een standpunt aangenomen over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud. In dat standpunt wordt 5 seconden naar voren geschoven als standaard voor beginbumpers die geen expliciete vermelding van het woord "RECLAME" bevatten. Dit standpunt werd op 23 maart 2015 publiek gemaakt. Als richtsnoer met betrekking tot beginbumpers is onder meer het volgende gesteld:

"Men kan van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud spreken wanneer de beginbumper minstens 5 seconden beeldvullend wordt getoond. Afwijkend hiervan is ook sprake van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud wanneer de beginbumper minstens 2 seconden beeldvullend wordt getoond en op de beginbumper het woord "RECLAME" vermeld wordt in een grootte die voor de doorsnee kijker gemakkelijk leesbaar is."

Zoals blijkt uit de uitgezonden beelden zijn de beginbumpers van de dertien reclameblokken telkens tussen de 2 en 3 seconden beeldvullend getoond, zonder vermelding van het woord "RECLAME". Dit volstaat niet opdat de reclamespots duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

In voorliggend geval wordt niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen. Het hanteren van dergelijke korte beginbumpers zonder dat daarbij het woord "RECLAME" wordt vermeld, zorgt niet voor een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat het hier een ernstige inbreuk betreft, evenals met een eerdere veroordeling voor een dergelijke inbreuk. De VRM besluit een administratieve geldboete van 5.000 euro op te leggen.

3. VRM tegen NV Netwerktelevisie - 2016/003

De VRM controleerde de uitzendingen (31 oktober 2015, 16u-22u) van diverse televisieomroeporganisatie, waaronder PlattelandsTV (NV Netwerktelevisie).

De onderzoeksceel stelt vast dat tijdens de onderzochte periode elf reclameblokken worden uitgezonden. Drie van de reclameblokken worden aangekondigd met een reclamebumper die telkens drie seconden duurt. Deze drie beginbumpers bevatten geen tekst "RECLAME".

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat **televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.**

Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijkers als leidraad dienen.

In zijn standpunt van 23 februari 2015 over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud heeft de VRM, na overleg met de sector, 5 seconden naar voren geschoven als standaard voor beginbumpers die geen expliciete vermelding van het woord "RECLAME" bevatten. Dit standpunt werd op 23 maart 2015 publiek gemaakt. Als richtsnoer met betrekking tot beginbumpers is onder meer het volgende gesteld:

"Men kan van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud spreken wanneer de beginbumper minstens 5 seconden beeldvullend wordt getoond. Afwijkend hiervan is ook sprake van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud wanneer de beginbumper minstens 2 seconden beeldvullend wordt getoond en op de beginbumper het woord "RECLAME" vermeld wordt in een grootte die voor de doorsnee kijker gemakkelijk leesbaar is."

Zoals blijkt uit de beelden zijn drie beginbumpers die in de onderzochte periode zijn uitgezonden telkens drie seconden beeldvullend getoond, zonder vermelding van het woord "RECLAME". Dit volstaat niet opdat de reclamespots duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

In voorliggend geval wordt niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat NTV inmiddels maatregelen heeft genomen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden. De VRM besluit dat een waarschuwing een gepaste sanctie is.

4. VRM tegen VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde - 2016/004

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (10 oktober 2015, 17u-20u), waaronder Ring TV.

Regionale televisieomroeporganisaties mogen publireportages uitzenden. Dit is een vorm van commerciële communicatie die meer tijd in beslag neemt dan reclamespots omdat het accent ligt op redactionele en informatieve inhoud. Voorwaarde hierbij is wel dat ze duidelijk gescheiden moeten zijn zodat er geen verwarring kan zijn met andere programmaonderdelen.

Dit was bij Ring TV niet het geval. De uitgezonden **publireportages** werden **niet als dusdanig herkenbaar gemaakt**.

De VRM besluit daarom een administratieve geldboete van 500 euro op te leggen.

5. VRM tegen VZW Antwerpse Televisie - 2016/005

De VRM onderzocht de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties op 10 oktober 2015 (17u tot 20u). Het betrof hier onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma ATV van VZW Antwerpse Televisie.

De VRM stelt vast dat ATV bij de publi-reportages tijdens de onderzochte periode beginbumpers heeft gebruikt met telkens gedurende maximaal 2 seconden een zeer kleine en onduidelijke vermelding dat het om een publi-reportage gaat. Dit volstaat niet opdat de uitgezonden **publi-reportages duidelijk herkenbaar zouden zijn** en kunnen worden **onderscheiden van redactionele inhoud**, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

De VRM besluit dat een waarschuwing in dit geval een gepaste sanctie is.

6. VRM tegen VZW TV Kempen en Mechelen - 2016/006

De VRM onderzocht de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties op 10 oktober 2015 (17u tot 20u), waaronder onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma RTV van VZW TV Kempen en Mechelen.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat RTV een publi-reportage voor de Waddeneilanden heeft uitgezonden. Deze publi-reportage is niet als zodanig aangekondigd, hetgeen door RTV niet wordt betwist. Wegens het ontbreken van enige aankondiging of vermelding dat het een publi-reportage betreft, is niet voldaan aan de verplichting dat **publi-reportages duidelijk herkenbaar moeten zijn** en moeten kunnen worden **onderscheiden van redactionele inhoud**, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

De VRM stelt bijgevolg een inbreuk vast op artikel 79, § 1, van het Mediadecreet en waarschuwt RTV hiervoor.

7. VRM tegen VZW Audio Video Studio Oost-Vlaamse Televisie - 2016/007

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (10

oktober 2015, 17u-20u), waaronder AVS.

Bij AVS werden overtredingen vastgesteld op het gebied van **sponsorvermeldingen**.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de inbreuk op een menselijke fout berust en AVS verklaart inmiddels maatregelen te hebben genomen om soortgelijke inbreuken in de toekomst te vermijden. De VRM besluit dat een waarschuwing in dit geval een gepaste sanctie is.

Bij AVS werden ook overtredingen vastgesteld op het gebied van **productplaatsing**.

Productplaatsing is toegestaan voor zover aan bepaalde **voorwaarden** wordt voldaan. Zo moet de kijker worden gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing door het gebruik van een PP-logo, mag er geen overmatige aandacht zijn voor het product en mag er niet rechtstreeks worden aangespoord tot aankoop door specifieke aanprijzingen.

Aan deze voorwaarden werd in het voorliggend geval niet voldaan.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de inbreuk op een misverstand berust en AVS ook hier verklaart inmiddels maatregelen te hebben genomen om soortgelijke inbreuken in de toekomst te vermijden. De VRM besluit dat een waarschuwing eveneens in dit geval een gepaste sanctie is.

8. VRM tegen VZW Tele-Visie-Limburg - 2016/008

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (10 oktober 2015, 17u-20u), waaronder TV Limburg.

Bij TV Limburg werden in het programma 'TVL Wonen' overtredingen vastgesteld op het gebied van **productplaatsing**.

Productplaatsing is toegestaan voor zover aan bepaalde **voorwaarden** wordt voldaan. Zo moet de kijker worden gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing door het gebruik van een PP-logo, mag er geen overmatige aandacht zijn voor het product en mag er niet rechtstreeks worden aangespoord tot aankoop door specifieke aanprijzingen.

Aan deze voorwaarden werd in het voorliggend geval niet voldaan.

De VRM besluit daarom TV Limburg een administratieve geldboete van 500 euro op te leggen.

9. VRM tegen NV SBS Belgium - 2016/009

De VRM controleerde de uitzending 'Star Wars: the Empire strikes back' (VIER, 11 december 2015). Er wordt in deze film gedurende zeven seconden een geanimeerde projectie toegevoegd met 'Star Wars' - figuren, 'Star Wars'-logo, de tekstuele vermelding 'The force awakens' en de tekstuele vermelding 'vanaf 16 december in de bioscoop'.

De VRM is van oordeel dat deze geanimeerde projectie, uitgezonden in de vorm van **commerciële communicatie (reclame)** tijdens de speelfilm, **niet gemakkelijk als zodanig herkenbaar is**. Bijgevolg heeft SBS de bepalingen van artikel 53 van het Mediadecreet geschonden, waarin bepaald wordt dat commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut gemakkelijk als zodanig herkenbaar moeten zijn.

De VRM besluit hiervoor een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

10. VRM tegen NV SBS Belgium - 2016/010

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (16 november 2015, 18u-24u), waaronder VIER.

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** voor 'Solo patisserie' uitgezonden. Dit gebeurde echter niet conform de geldende regelgeving.

Uit de controle blijkt dat bij deze sponsorvermelding de beelden vergezeld gaan van zowel auditieve als visuele boodschappen. De positieve eigenschappen van het product worden in deze boodschappen op een rij gezet waardoor in de betrokken sponsorvermelding onmiskenbaar promotionele elementen voorkomen.

Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor wordt door de decreetgever als toegelaten beschouwd, aangezien deze niet aanzet tot **consumptie**. In voorliggend geval echter wordt de baseline voorafgegaan door en gekoppeld aan een opsomming van de promotionele kenmerken van het product, waardoor deze niet langer als louter imago-ondersteunend kan worden beschouwd.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat SBS reeds eerder voor een soortgelijke inbreuk werd gesanctioneerd.

De VRM besluit een geldboete van 5.000 euro op te leggen.

11. VRM tegen NV Medialaan - 2016/011

Bij de controle van 16 november 2015 (18u-24u) werden de uitzendingen van VTM onderzocht.

De VRM stelde vast dat een uitgezonden **sponsorvermelding** voor 'Nasa Rhinathiol' niet conform de regelgeving werd weergegeven.

De VRM meent dat in de betrokken sponsorvermelding de positieve eigenschappen van het product op een rij worden gezet. Hierdoor komen in de betrokken sponsorvermelding onmiskenbaar promotionele elementen voor.

Voordat het product en diens functionaliteiten worden vermeld, wordt de kijker aangesproken en wordt een vraag gesteld. De combinatie van de vraag aan de kijker en de daaropvolgende verwijzing naar het product met opsomming van de promotionele kenmerken van het product, moet worden beschouwd als een **rechtstreeks aansporen** tot aankoop ervan.

De VRM besluit dat VTM een inbreuk heeft begaan op het Mediadecreet. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat Medialaan reeds eerder voor soortgelijke inbreuken werd gesanctioneerd.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 5.000 euro op te leggen.

12. VRM tegen NV Studio 100 TV - 2016/012

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (2 december 2015, 8u-20u), waaronder Studio 100 TV.

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** 'K3 Horloge - Rodania' uitgezonden. Dit gebeurde echter niet conform de geldende regelgeving.

Uit de controle blijkt dat in voorliggend geval de uitgezonden sponsorvermelding meerdere promotionele elementen bevat en niet in overeenstemming is met artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het om een eerste inbreuk gaat en dat de bewuste sponsorboodschap intussen niet meer wordt uitgezonden.

In dit geval wordt een waarschuwing als sanctie uitgesproken.

13. VRM tegen NV Medialaan - 2016/013

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (2 december 2015, 8u-20u), waaronder VTM.

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** voor 'Promagnor' uitgezonden. Dit gebeurde echter niet conform de geldende regelgeving.

Uit de controle blijkt dat bij deze sponsorvermelding de beelden vergezeld gaan van zowel auditieve als visuele vermeldingen. De positieve eigenschappen van het product worden in deze boodschappen op een rij gezet waardoor in de betrokken sponsorvermelding onmiskenbaar promotionele elementen voorkomen.

Doordat het product specifiek wordt aangeprezen, gaat de boodschap verder dan het product meer bekendheid geven, waartoe een sponsorvermelding zich overeenkomstig het Mediadecreet dient te beperken. Bovendien kunnen de auditieve en visuele boodschappen in de sponsorvermelding niet als louter imago-ondersteunende slogan of baseline worden beschouwd. De vermelding bevat een **rechtstreeks koopbevorderende boodschap** en beantwoordt niet aan de bepalingen van artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat NV Medialaan reeds eerder voor soortgelijke inbreuken werd gesanctioneerd. De VRM besluit een geldboete van 5.000 euro op te leggen.

14. VRM tegen NV Medialaan - 2016/014

Bij de controle van 2 december 2015 (8u-20u) werden de uitzendingen van vtmKzoom onderzocht.

De VRM stelt vast dat een uitgezonden **sponsorvermelding** voor de elektronische speelgoedhondjes 'Zoomer Zuppies' niet conform de regelgeving werd weergegeven.

De sponsorvermelding doet meer dan de kijker inlichten over het product. Bovendien kunnen de boodschappen in deze vermelding niet als louter imago-ondersteunende slogan of baseline worden beschouwd. De vermelding bevat een **rechtstreeks koopbevorderende boodschap** en voldoet niet aan de bepalingen van artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat NV Medialaan voor soortgelijke inbreuken al eerder werd gesanctioneerd. De VRM besluit een geldboete van 5.000 euro op te leggen.

Bij de controle op 2 december 2015 (8u-20u) wordt daarnaast ook vastgesteld dat vtmKzoom **te veel televisiereclame** heeft uitgezonden.

Het Mediadecreet bepaalt dat het aandeel van televisiereclame- en telewinkelspots per klokuur niet meer dan 20% (12 minuten) mag bedragen. Uit het onderzoek en de beelden blijkt echter dat NV Medialaan tussen 14u en 15u 26% van de zendtijd aan televisiereclame heeft besteed. Dit aandeel bestond uit twee reclameblokken van ongeveer 6 minuten en één langere reclamespot voor 'Zoomer Zuppies' van 3 minuten en 43 seconden. De VRM besluit een geldboete van 2.500 euro op te leggen.

Ook wordt vastgesteld dat een **kinderprogramma wordt onderbroken voor reclame**. Aangezien NV Medialaan een eerste keer dergelijke inbreuk begaat, wordt een waarschuwing uitgesproken.

15. VRM tegen NV Medialaan - 2016/028

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (20 februari 2016, 16u-22u), waaronder Vitaya (NV MEDIALAAN).

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** uitgezonden die een **rechtstreekse aansporing tot consumptie** bevat.

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29 juni 2007 als volgt verduidelijkt: *"[...] Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie."*

Aangezien sponsoring een vorm van commerciële communicatie is, mag een sponsorvermelding promotionele elementen bevatten. Uit bovenstaande parlementaire voorbereiding volgt echter duidelijk dat een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, **geenszins mag aanzetten tot consumptie**. Een sponsorvermelding mag dus promotionele elementen bevatten, zolang deze niet aanzetten tot consumptie.

Door de VRM moet dan ook steeds worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat, wat overeenkomstig het Mediadecreet niet toegelaten is.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het beperkte marktaandeel van het omroepprogramma en met het geringe tarief voor de betreffende sponsorvermelding. De VRM besluit een administratieve geldboete van 2.000 euro op te leggen.

16. VRM tegen NV Medialaan - 2016/029

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (2 maart 2016, 17u-23u), waaronder VTM (NV MEDIALAAN).

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorboodschap** uitgezonden die **specifieke aanprijzingen** bevat.

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29 juni 2007 als volgt verduidelijkt: *"[...] Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een*

reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie."

Aangezien sponsoring een vorm van commerciële communicatie is, mag een sponsorvermelding promotionele elementen bevatten. Uit bovenstaande parlementaire voorbereiding volgt echter duidelijk dat een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, **geenszins mag aanzetten tot consumptie**. Een sponsorvermelding mag dus promotionele elementen bevatten, zolang deze niet aanzetten tot consumptie.

Door de VRM moet dan ook steeds worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat, wat overeenkomstig het Mediadecreet niet toegelaten is.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de desbetreffende sponsorvermelding specifieke aanprijzingen bevat. In de spot wordt specifiek gewezen op de werkzaamheid en de doeltreffendheid van het product. In de spot wordt het product aangewezen als de oplossing voor een specifiek probleem door vermelding van het product met een specifieke eigenschap.

De sponsorvermelding krijgt zo het wervend karakter van een ingekorte reclameboodschap met specifieke promotionele elementen die de kijker aanzetten tot consumptie, waardoor manifest geen rekening wordt gehouden met het door de decreetgever gemaakte onderscheid tussen een reclameboodschap en een sponsorvermelding.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat VTM reeds eerder een administratieve geldboete werd opgelegd bij eerdere inbreuken.

Gelet op het herhaaldelijke karakter van de inbreuk, het significante marktaandeel van het omroepprogramma en het hoge tarief voor de sponsorvermelding, legt de VRM een administratieve geldboete van 10.000 euro op.

17. VRM tegen NV Njam! - 2016/030

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (20 februari 2016, 16u-22u), waaronder Njam!.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'DIY' uitgezonden. Het programma bestaat uit vijf verschillende rubrieken waarin telkens iets wordt gemaakt, o.a. madeleines.

Het logo voor productplaatsing wordt getoond aan het begin en aan het einde van het programma. Het **programma wordt gesponsord**, een sponsorvermelding wordt aan het begin en op het einde van het programma getoond. De rubriek waarin madeleines worden gemaakt, duurt zes minuten en twintig seconden. Om de madeleines te maken gebruikt de chef 'Tagatessa'-suiker.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de positieve eigenschappen van dit product door de chef op een rij worden gezet: *'ideaal om af te kicken van een suikerverslaving', 'dezelfde zoete smaak als suiker' en 'je moet er veel minder van gebruiken dan van gewone suiker'*.

Uit de beelden blijkt ook dat de verpakking van de 'Tagatessa'-suiker als enige ingrediënt gedurende het hele recept zichtbaar in beeld staat. Op het moment dat de positieve eigenschappen auditief worden vermeld, neemt de chef de verpakking er bij. Gedurende de veertien seconden dat de chef de verpakking vast heeft en toont, is deze tot tweemaal toe drie à vier seconden schermvullend in beeld.

Door de combinatie van die beelden met de auditieve opsomming van de promotionele kenmerken

van het product, gaat het programma veel verder dan louter nieuwe of interessante eigenschappen van producten onder de aandacht brengen. De VRM meent dat er sprake is van **specifiek aanprijzen** en het **rechtstreeks aansporen tot aankoop**.

De VRM besluit Njam! te waarschuwen voor deze inbreuk op het Mediadecreet. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de afgelopen jaren geen gelijkaardige inbreuk op het Mediadecreet werd vastgesteld.

18. VRM tegen NV SBS Belgium - 2016/031

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (20 februari 2016, 16u-22u), waaronder VIER. Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** uitgezonden voor 'Promagnor'.

Uit de definities van het Mediadecreet volgt dat sponsoring een vorm van commerciële communicatie is met als doel om een **onderneming, overheid of natuurlijke persoon zijn of haar naam, handelsmerk, imago, activiteiten of producten meer bekendheid te geven**.

Aangezien sponsoring een vorm van commerciële communicatie betreft, mag een sponsorvermelding **promotionele elementen** bevatten. Een sponsorvermelding mag, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot **consumptie**. Een sponsorvermelding mag dus promotionele elementen bevatten, zolang deze niet aanzetten tot consumptie. De toegelaten bewoordingen in een sponsorvermelding zijn dan ook niet beperkt tot een louter imago-ondersteunende slogan of baseline. Waar de decreetgever dit soort slogans aanhaalt, is dit slechts ter illustratie van toegelaten bewoordingen in een sponsorvermelding die niet aanzetten tot consumptie.

Uit de beelden van het onderzoek blijkt dat in de desbetreffende sponsorvermelding de positieve eigenschappen van het product op een rij worden gezet waardoor onmiskenbaar promotionele elementen voorkomen.

De boodschap van het scenario in de sponsorvermelding (men is vermoeid, men neemt 'Promagnor', men is terug energiek) is duidelijk: het beveelt het product in kwestie aan als een doeltreffende en gezonde oplossing voor vermoeidheid. De combinatie van de beelden met de auditieve en visuele opsommingen van de promotionele kenmerken van het product zet de kijker rechtstreeks aan om het product te gaan kopen. De boodschap gaat verder dan het product meer bekendheid geven, waartoe een sponsorvermelding zich overeenkomstig het Mediadecreet dient te beperken. Bovendien kunnen de auditieve en visuele boodschappen in deze sponsorvermelding in ieder geval ook niet als louter imago-ondersteunende slogan of baseline worden beschouwd.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met beslissing 2016/013 die over dezelfde sponsorvermelding handelde. De VRM besluit een administratieve geldboete van 5.000 euro op te leggen.

19. VRM tegen VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde - 2016/036

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (2 april 2016, 17u-20u), waaronder Ring TV.

In het programma 'Viva - Bed&Breakfast - Streekproduct' is **productplaatsing** aanwezig. In het programma komen twee items voor: een korte reportage over een B&B en een langere reportage over een kaasmakerij.

Ring TV mag programma's uitzenden die productplaatsing bevatten. Het volstaat echter niet om enkel het PP-logo te plaatsen op de decretaal voorgeschreven momenten. Het programma moet onder meer voldoen aan alle **voorwaarden** van artikel 100, § 1, van het Mediadecreet. Zo mag het programma niet rechtstreeks aansporen tot aankoop of huur van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten aan te prijzen.

De VRM stelt vast dat de B&B tijdens het programma-item op een aantrekkelijke manier in beeld wordt gebracht. Door het aldus tonen en/of lovend becommentariëren van de B1B wordt deze **specifiek aangeprezen en spoort het programma 'Viva' rechtstreeks aan tot aankoop.**

Ring TV overschrijdt ook de limieten van de aandacht die in geval van productplaatsing aan het product in kwestie mag worden besteed, waardoor er sprake is van **overmatige aandacht.**

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat de omroeporganisatie zich bereid verklaarde de nodige aanpassingen door te voeren om zich maximaal te conformeren aan het Mediadecreet en op geen enkel ogenblik de kijker heeft willen misleiden. Daarom is een waarschuwing in dit geval een gepaste sanctie.

20. VRM tegen VZW Regionale Omroep Brabant - 2016/037

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (2 april 2016, 17u-20u), waaronder ROB TV.

De VRM onderzocht het gebruik van het PP-logo door deze regionale televisieomroeporganisatie maar stelde geen inbreuk vast.

21. VRM tegen VZW Audio Video Studio Oost-Vlaamse Televisie - 2016/038

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (2 april 2016, 17u-20u), waaronder AVS.

Reclameboodschap niet duidelijk herkenbaar en onderscheiden van redactionele inhoud

Tijdens de onderzochte periode wordt meermaals een reclameboodschap buiten het reclameblok – en zonder eindbumper – uitgezonden. De reclameboodschap wordt onmiddellijk gevolgd door een sponsorvermelding voor het programma. Er is geen duidelijk onderscheid met de rest van de programma's.

Het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestisch en/of ruimtelijke middelen, opdat er bij de kijkers geen verwarring zou ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

De VRM besluit dat AVS op dit punt een inbreuk heeft begaan op het Mediadecreet.

Sponsorvermelding

Er wordt ook een sponsorvermelding uitgezonden die een duidelijk verkoopsbevorderend element bevat dat aanzet tot consumptie. De sponsorvermelding is bijgevolg niet in overeenstemming met het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het om een eerste inbreuk gaat. De VRM meent dat in dit geval een waarschuwing een gepaste sanctie is.

22. VRM tegen VZW Tele-Visie-Limburg - 2016/039

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (2 april 2016, 17u-20u), waaronder TV Limburg.

De VRM stelde vast dat TV Limburg twee reclame-items heeft uitgezonden die als **publi-reportage** werden aangekondigd. Het accent van deze items lag echter niet op redactionele en informatieve inhoud en door de relatief korte duur en/of de presentatievorm kregen beide items het karakter van een reclamespot. Hieruit volgt dat de omroeporganisatie een inbreuk heeft begaan op artikel 81, § 5, van het Mediadecreet. TV Limburg wordt hiervoor gewaarschuwd.

23. VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2016/041

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (10 april 2016, 17u-23u), waaronder Eén.

Tijdens de onderzochte periode wordt tweemaal een **sponsorvermelding** uitgezonden voor bol.com.

Uit de beelden blijkt dat de woorden "*denk je aan koken, denk je aan onze kookwinkel*" uitsluitend auditief maar niet visueel worden vermeld. De VRM stelt vast dat deze bewoordingen en de gehanteerde intonatie door de voice-over in de betrokken sponsorvermelding vrij vaag zijn zodat er geen sprake is van een vraagstelling of rechtstreekse aanspreking die de kijker zou aanzetten tot consumptie.

Er wordt geen inbreuk op het Mediadecreet (artikel 2, 41°) vastgesteld.

24. VRM tegen NV Medialaan - 2016/042

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (10 april 2016, 17u-23u), waaronder VTM.

De VRM stelt vast dat de beginbumper van de twee reclameblokken die het programma 'Blind Getrouwd' onderbreken, telkens beeldvullend minder dan vijf seconden duurt (in casu 3 en 2 seconden), en geen vermelding 'RECLAME' bevat.

De VRM is van oordeel dat dit niet volstaat opdat de reclamespots **duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud**.

Met het oog op het creëren van een grote rechtszekerheid heeft de VRM in 2015 een overleg met de sector georganiseerd en een standpunt ingenomen over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud. De uitzending van VTM voldoet niet aan de vooropgestelde richtlijnen.

De VRM legt VTM een boete van 5.000 euro op.

25. VRM tegen NV Medialaan - 2016/043

De VRM controleerde de uitzendingen van VTM (20 mei 2016, 20u40-23u00). Hierbij werd het programma 'The Voice van Vlaanderen' onderzocht.

In 3 reclameblokken wordt telkens een fragment met redactionele inhoud getoond. De presentatrice van het programma 'The Voice van Vlaanderen' vermeldt dat de sms-lijnen op dat ogenblik sluiten en dat de kijker geen geldige stem meer kan uitbrengen voor zijn favoriete deelnemer.

Noch aan het begin, noch aan het einde van deze redactionele boodschap is een visueel, akoestisch of ruimtelijk middel waarmee de reclamespots van deze redactionele boodschap worden onderscheiden.

Artikel 79, §1, van het Mediadecreet bepaalt dat televisiereclame duidelijk moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud.

Wanneer reclameboodschappen afgewisseld worden met eigen redactionele fragmenten, dient het scheidingsprincipe gerespecteerd te worden. Zowel het Mediadecreet, de Europese regels als de interpretatie ervan bepalen dat **reclame op elk ogenblik moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud**, opdat ze niet met elkaar zouden worden verward door de kijker.

De VRM besluit dat VTM op deze wijze een inbreuk heeft begaan op artikel 79, §1, van het Mediadecreet **door in de reclameblokken eigen, redactionele fragmenten in te lassen**.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM o.a. rekening met het gegeven dat het een ernstige inbreuk betreft en het feit dat Mediaaan voor een eerdere inbreuk op hetzelfde artikel van het Mediadecreet reeds een boete werd opgelegd.

VTM wordt een boete van 15.000 euro opgelegd.

26. VRM tegen NV SBS Belgium - 2016/045

Onderdeel 1: Sponsorvermelding met rechtstreeks koopbevorderende boodschap

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (6 mei 2016, 16u-22u), waaronder VIER.

Tijdens de onderzochte periode wordt een **sponsorvermelding** uitgezonden voor 'parship.be'. In de sponsorvermelding wordt de website specifiek aangeprezen voor kijkers die op zoek zijn naar een geschikte partner. Hierdoor gaat de boodschap verder dan meer bekendheid aan een product geven of een imago-ondersteunende boodschap, waartoe een sponsorvermelding zich overeenkomstig het Mediadecreet dient te beperken. Door deze **rechtstreeks koopbevorderende boodschap** is niet voldaan aan de bepalingen uit het Mediadecreet.

Bij het vastleggen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat SBS voor een soortgelijke inbreuk reeds een administratieve geldboete heeft gekregen. Anderzijds wordt ook rekening gehouden met het relatief beperkte marktaandeel van de omroeporganisatie.

De VRM legt VIER een geldboete van 7.500 euro op.

Onderdeel 2 : Sponsorvermelding zonder sponsoridentificatie

Op dezelfde datum wordt een **sponsorvermelding** uitgezonden waarbij de **sponsoridentificatie ontbreekt**. Hierdoor wordt de kijker onvoldoende duidelijk gewezen op het bestaan van een sponsorovereenkomst.

SBS erkent de inbreuk.

De VRM legt VIER een geldboete van 2.500 euro op. De VRM houdt rekening met het feit dat SBS de inbreuk op eigen initiatief heeft rechtgezet door het vereiste sponsorlogo in latere uitzendingen toe te voegen.

27. VRM tegen NV Mediaaan - 2016/052

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (1 juni 2016, 17u-23u), waaronder VTM.

Tijdens de onderzochte periode wordt een sponsorboodschap voor 'Tönnissteiner' uitgezonden. De sponsorboodschap bevat een nadrukkelijke verwijzing naar de producten van het merk.

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29 juni 2007 als volgt verduidelijkt: *"[...] Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie."*

Aangezien sponsoring een vorm van commerciële communicatie is, mag een sponsorvermelding **promotionele elementen** bevatten. Uit bovenstaande parlementaire voorbereiding volgt echter duidelijk dat een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, **geenszins mag aanzetten tot consumptie**. Een sponsorvermelding mag dus promotionele elementen bevatten, zolang deze niet aanzetten tot consumptie.

Door de VRM moet dan ook steeds worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat, wat overeenkomstig het Mediadecreet niet toegelaten is.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de sponsorvermelding in kwestie specifieke aanprijzingen bevat. In de spot wordt nadrukkelijk verwezen naar het specifieke gamma van de producten van Tönnissteiner door de audiovisuele en auditieve voorstelling van de verschillende smaken van de suikervrije vruchtenlimonades. Bijgevolg beantwoordt de sponsorboodschap niet aan de bepalingen van artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie kan de VRM er niet aan voorbij gaan dat Mediaaan voor soortgelijke inbreuken op VTM reeds eerder een administratieve geldboete heeft gekregen (beslissingen 2016/011 en 2016/013).

Gelet op het herhaaldelijk karakter van de inbreuk, het significante marktaandeel van het omroepprogramma en het hoge tarief voor de sponsorvermelding, wordt een administratieve geldboete van 10.000 euro opgelegd.

28. VRM tegen NV Mediaaan - 2016/053

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (5 juli 2016, 8u-20u), waaronder 2BE (het huidige Q2).

Sponsorboodschap zonder sponsoridentificatie

Tijdens de onderzochte periode wordt een sponsorboodschap uitgezonden die geen sponsoridentificatie bevat.

Mediaaan erkent de inbreuk die te wijten zou zijn aan een menselijke vergissing. Mediaaan geeft aan de sponsorboodschap onmiddellijk te hebben aangepast conform de regelgeving.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat dergelijke inbreuk reeds eerder bij Mediaaan werd vastgesteld (beslissing 2015-043 en 2015-062).

De VRM besluit een administratieve geldboete van 2.500 euro op te leggen.

Geen duidelijk onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud

Eveneens worden twee reclameblokken uitgezonden waarbij er geen duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud is. Dit doordat de beginbumper telkens minder dan 5 seconden beeldvullend wordt getoond en hierbij ook het woord "RECLAME" niet wordt vermeld.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.

De doelstelling van deze bepaling is vermijden dat bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Hieruit volgt dat het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, op zich niet volstaat om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud.

Bij de toetsing van een uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet, moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad dienen.

De VRM besluit dat in voorliggend geval niet wordt vermeden dat bij de kijker verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van het principe van de scheiding reclame - redactionele inhoud een ernstige inbreuk betreft, evenals met een eerder veroordeling voor dergelijke inbreuk (beslissing 2015-039).

De VRM besluit een administratieve geldboete van 5.000 euro op te leggen.

29. VRM tegen NV Vlamex - 2016/055

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (6 augustus 2016, 16u-22u), waaronder STORIES TV.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'Zomergrillen' uitgezonden. Het programma bevat **productplaatsing**. Het **PP-logo** aan het begin van het programma is minder dan 2 seconden zichtbaar door het ontbreken van elk contrast met de achtergrondbeelden. Het PP-logo is op geen enkel moment op een duidelijke en contrasterende wijze in beeld gebracht. Bijgevolg heeft STORIES TV een inbreuk begaan op artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet en artikel 2, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing.

In de betrokken uitzending blijkt ook sprake te zijn van **overmatige aandacht**. Dit is volgens artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet niet toegestaan.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat Vlamex eerder voor gelijkaardige inbreuken werd gesanctioneerd. Bijgevolg wordt een administratieve geldboete van 2.000 euro opgelegd.

30. VRM tegen NV DOBBIT - 2016/058

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (21 september 2016, 16u-22u), waaronder DOBBIT TV.

Tijdens de onderzochte periode wordt meermaals éénzelfde aflevering van het programma 'Dak isoleren' uitgezonden. In het programma wordt getoond hoe men een dak kan isoleren. De verpakkingen en producten die gebruikt worden om het dak te isoleren (afplaktape, dichtingskit, dampscherm, isolatiemes, islootierollen) worden duidelijk getoond. Op deze manier is er **overmatige aandacht** voor het merk van de gebruikte producten. Dit wordt niet betwist door de omroeporganisatie.

Het Mediadecreet laat **productplaatsing** toe, dit echter onder specifieke **voorwaarden**. Zo mogen de producten of diensten in kwestie geen overmatige aandacht krijgen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met eerdere beslissingen over gelijkaardige inbreuken bij DOBBIT TV en met het beperkte kijkbereik van het programma. De VRM legt een administratieve geldboete van 1.500 euro op.

9.3. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. radio-organisaties

1. VRM tegen VZW EVRO - 2016/020

De Vlaamse Regulator voor de Media beslist dat de erkenning van lokale radio VZW EVRO (Essen 105.5 MHz) wordt ingetrokken omdat deze lokale radio **geen gebruik maakt van de toegewezen zendmogelijkheden** en evenmin uitzicht biedt om op korte termijn tot uitzending over te gaan.

2. VRM tegen VZW V.W.B.-Noord - 2016/021

De Vlaamse Regulator voor de Media beslist dat de erkenning van lokale radio VZW V.W.B. Noord (Wuustwezel 106.1 MHz) wordt ingetrokken omdat deze lokale radio **geen gebruik maakt van de toegewezen zendmogelijkheden** en evenmin uitzicht biedt om op korte termijn tot uitzending over te gaan.

3. VRM tegen VZW H Radio - 2016/022

De Vlaamse Regulator voor de Media beslist dat de erkenning van lokale radio VZW H Radio (Hoogstraten 105.8 MHz) wordt ingetrokken omdat deze lokale radio **geen gebruik maakt van de toegewezen zendmogelijkheden** en evenmin uitzicht biedt om op korte termijn tot uitzending over te gaan.

4. VRM tegen VZW Radio Stad Hoogstraten - 2016/023

De Vlaamse Regulator voor de Media beslist dat de erkenning van lokale radio VZW Radio Stad Hoogstraten (Hoogstraten/Meerle 105.4 MHz) wordt ingetrokken omdat deze lokale radio **geen gebruik maakt van de toegewezen zendmogelijkheden** en evenmin uitzicht biedt om op korte termijn tot uitzending over te gaan.

5. VRM tegen VZW Atlantisch Music - 2016/033

Op 23 februari verrichtte het BIPT een onderzoek naar de uitzendingen van lokale radio-omroeporganisatie VZW Atlantis Music. Het onderzoek vindt plaats op verzoek van de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA), naar aanleiding van een storing van een radio in Nijvel.

Het BIPT stelt vast dat de door radio Atlantis gebruikte installatie overeenkomt met de vergunde installatie en dat het ingestelde uitgangsvermogen lager blijkt dan vergund. Het BIPT stelt echter vast dat de twee vergunde antennes niet zijn gericht in de vergunde richtingen en dat de montage van de richtantennes helemaal niet is uitgevoerd conform de vergunning. Beide richtantennes zijn boven elkaar en in dezelfde richting (richting Gent i.p.v. Kortrijk) gericht.

De plaatsing van de twee richtantennes boven elkaar gemonteerd in éénzelfde richting (i.p.v. in de opgelegde richtingen), zou volgens de onderzoeksceel een zeer betekenisvolle winst opleveren. Volgens berekeningen door het BIPT en de ingenieur van de VRM zou dat een effectief uitgestraald vermogen opleveren van 240 Watt, terwijl het maximaal vergund effectief uitgestraald vermogen is vastgelegd op 100 Watt.

Volgens de onderzoeksceel vergroot de radio hierdoor zijn zendgebied waardoor storingen optreden op de uitzendingen van een andere radio-omroep te Nijvel.

De VRM besluit dat radio Atlantis een inbreuk heeft begaan op artikel 135 van het Mediadecreet, dit door een **technische uitrusting te gebruiken die niet conform de wettelijke en decretale voorschriften is**.

De VRM beschouwt het welbewust of door nalatigheid miskennen van de zendvergunning als een zware inbreuk. De orde binnen het radiolandschap, zoals die gecreëerd wordt door het frequentieplan van de Vlaamse Regering, en het zendcomfort van ander radio-omroeporganisaties worden immers verstoord of zelfs teniet gedaan indien een radio zich niet houdt aan de voorwaarden van zijn zendvergunning.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 750 euro op te leggen. Bij de beoordeling van de strafmaat wordt rekening gehouden met het gegeven dat zich de laatste jaren geen problemen hebben voorgedaan met de betrokken radio-omroeporganisatie.

6. VRM tegen VZW Arendonk FM - 2016/034

De onderzoeksceel van de VRM legde aan de algemene kamer een onderzoeksrapport voor met betrekking tot het **ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheden** door lokale radio-omroeporganisatie VZW Arendonk FM.

Uit het rapport blijkt dat:

- VZW Arendonk FM beschikt over een zendvergunning sedert 16 juni 2014
- Er geen uitzendingen meer verzorgd zijn
- Op de zendmast op de vergunde locatie geen antennes meer aanwezig zijn

Arendonk FM verschaft hierover geen valabele en gedocumenteerde redenen en biedt geen concreet vooruitzicht om de uitzendingen op korte termijn te hervatten.

Het stilzitten van VZW Arendonk FM, zoals het niet bezorgen van schriftelijke opmerkingen en de afwezigheid op de zitting van de algemene kamer van 23 mei 2016, duidt volgens de VRM op het ontbreken aan interesse in hoofde van VZW Arendonk FM om alsnog gebruik te maken van de toegewezen frequentie.

Frequenties zijn een schaars goed. Er dient dus over gewaakt te worden dat zij binnen het door de Vlaamse Regering opgestelde frequentieplan maximaal worden benut.

Het bezit van een erkenning als particuliere lokale radio-omroeporganisatie zonder het effectief verzorgen van uitzendingen, staat een optimale invulling van het frequentieplan in de weg.

Ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap, waarop de VRM toezicht uitoefent, is het dan ook noodzakelijk om de erkenning van VZW Arendonk FM in te trekken.

7. VRM tegen VZW Organisatie voor Regionale Culturele Informatie Loksbergen (ORCI Loksbergen) - 2016/048

De VRM stelt vast dat VZW ORCI Loksbergen reeds meer dan twee jaar een zendvergunning heeft maar de **toegewezen zendmogelijkheden ongebruikt laat**. Evenmin wordt uitzicht geboden dat hierin op korte termijn verandering zal komen.

De VRM is van oordeel dat het nalaten van VZW ORCI Loksbergen om de VRM in te lichten over de verdere stappen die de lokale radio-omroeporganisatie nog onderneemt in dit dossier, duidt op het ontbreken aan interesse bij VZW ORCI Loksbergen om alsnog gebruik te maken van de toegewezen frequentie.

Frequenties zijn een schaars goed en dus dient erover gewaakt te worden dat zij binnen het door de Vlaamse Regering opgestelde frequentieplan maximaal worden benut. Het bezit van een erkenning als particuliere lokale radio-omroeporganisatie zonder het effectief verzorgen van uitzendingen, staat een optimale invulling van het frequentieplan in de weg.

Ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap, waarop de VRM toezicht uitoefent, is het dan ook noodzakelijk om de erkenning van VZW ORCI Loksbergen (frequentie 105.5 MHz - Halen) in te trekken.

9.4. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. het indienen van een kennisgeving voor een omroepprogramma

1.VRM tegen NV Dobbit - 2016/027

In november 2012 deed Dobbit een kennisgeving bij de VRM met betrekking tot de uitzendingen van het Nederlandstalig omroepprogramma 'Dobbit TV'. Begin maart 2016 stelt de onderzoekscel van de VRM vast dat via het aanbod van dienstenverdelers Proximus een **Franstalig omroepprogramma** wordt doorgegeven voor de **Franse Gemeenschap (grondgebied Wallonië en Brussels Hoofdstedelijk Gewest)** met dezelfde benaming 'Dobbit TV'.

Uit de toepassing van artikel 150/1 van het Mediadecreet volgt dat Dobbit onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt en dus onder het toezicht van de VRM. Het hoofdkantoor is gevestigd in Zedelgem (Nederlandse taalgebied), waar ook een aanzienlijk deel van het personeel werkt en waar de redactionele beslissingen worden genomen.

Volgens artikel 162, eerste lid, van het Mediadecreet is voor elk omroepprogramma een

kennisgeving vereist.

Uit het onderzoek blijkt dat er **duidelijke verschillen** zijn tussen het reeds aangemelde omroepprogramma en de beelden die op het grondgebied van de Franse Gemeenschap en van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad worden doorgegeven. Hierdoor wordt duidelijk dat het niet om exact dezelfde programma's gaat die inhoudelijk dezelfde zijn.

Op basis van de decretale definitie kan de VRM niet anders dan besluiten dat een **nieuw omroepprogramma wordt doorgegeven** en dat **een kennisgeving daarvan ontbreekt**.

De VRM besluit Dobbit een administratieve geldboete van 1.250 euro op te leggen. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM enerzijds rekening met de ernst van de inbreuk, anderzijds met de formele verklaring van Dobbit om de toestand te regulariseren.

9.5. Beslissingen m.b.t. aanvragen tot het bekomen van erkenningen en/of vergunningen of wijzigingen ervan

1. Aanvraag zendvergunning NV Vlaanderen Eén - 2016/056

De VRM ontving op 8 september 2016 een aanvraag van NV Vlaanderen Eén tot wijziging van zendvergunning voor de frequentie 103.5 MHz Gent.

Artikel 135 van het Mediadecreet bepaalt dat een verplaatsing van de zendinstallatie slechts toegestaan mag worden door de VRM voor zover de verplaatsing inpasbaar is in het frequentieplan.

Uit het onderzoeksrapport van de Media-Ingenieur van de VRM (18 oktober 2016) blijkt dat de gevraagde verplaatsing niet inpasbaar is in het Vlaamse frequentieplan om volgende redenen:

- Door de verhuisaanvraag komt de zender Gent 103.5 MHz dichterbij de zender Gent 103.8 MHz, wat leidt tot een onaanvaardbare toename van storingen op Gent 103.8 MHz.
- De vereiste beperkingen zijn van die omvang dat de situatie van Gent 103.5 MHz drastisch verslechtert tegenover het gepubliceerde theoretisch Vlaams frequentieplan.
- De frequentie 103.5 MHz is op de nieuw aangevraagde locatie te Gent als incompatibel te beschouwen met de frequentie 103.8 MHz.

Bijgevolg wordt beslist de gevraagde zendvergunning niet toe te kennen.

9.6. Beslissing m.b.t. de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector

1. Erkenning van coproductieproject "De Bende van Jan de Lichte" (NV Proximus) - 2016/016

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 15 maart 2016 een **gunstig advies** met betrekking tot het coproductieproject "De Bende van Jan de Lichte".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Proximus te erkennen als coproductieproject.

2. Erkenning van coproductieproject "Callboys" (NV Telenet) - 2016/017

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 15 maart 2016 een **gunstig advies** met betrekking tot het coproductieproject "Callboys".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

3. Erkenning van coproductieproject "Spitsbroers II" (NV Telenet) - 2016/018

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 15 maart 2016 een **gunstig advies** met betrekking tot het coproductieproject "Spitsbroers II".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

4. Erkenning van coproductieproject "Over Water" (NV Telenet) - 2016/019

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 15 maart 2016 een **gunstig advies** met betrekking tot het coproductieproject "Over Water".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

5. Vervanging van een lid van de beoordelingscommissie - 2016/057

De algemene kamer beslist:

Overwegende dat de heer Frits Standaert ontslag heeft genomen als lid van de beoordelingscommissie en dat in zijn vervanging dient te worden voorzien;

gezien de voordracht door het Vlaams Audiovisueel Fonds van een dubbele lijst met kandidaten voor de beoordelingscommissie;

gezien de ruime ervaring van de persoon als filmregisseur en-scenarist;

om mevrouw Ilse Somers te benoemen als lid van de beoordelingscommissie ter vervanging van de heer Frits Standaert.

10. Overzicht monitoring televisieomroeporganisaties

Datum	Maatschappij	Omroep	Programma of Duur
22/12/2016	VRT NV	één	De allesweter
20/12/2016	VRT NV	één	16u-22u
20/12/2016	SBS Belgium NV	VIJF	16u-22u
20/12/2016	Medialaan NV	vtm	16u-22u
20/12/2016	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	16u-22u
20/12/2016	Medialaan NV	Vitaya	16u-22u
20/12/2016	SBS Belgium NV	ZES	16u-22u
20/12/2016	Medialaan NV	vtm	Faroek
19/12/2016	VRT NV	één	Thuis
18/12/2016	VRT NV	één	Kalmte kan u redden
17/12/2016	VRT NV	één	Iedereen beroemd
16/12/2016	Medialaan NV	vtm	Belgium 's Got Talent
13/12/2016	VRT NV	één	Het huis
13/12/2016	Medialaan NV	vtm	Cathérine
13/12/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
13/12/2016	SBS Belgium NV	VIER	De Show Must Go On!
12/12/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost
12/12/2016	Medialaan NV	vtm	Zijn er nog kroketten?
07/12/2016	Medialaan NV	vtm	Helden van hier
06/12/2016	VRT NV	één	Het huis
05/12/2016	VRT NV	één	Als de dijken breken
04/12/2016	VRT NV	één	Professor T.
03/12/2016	VRT NV	Ketnet	08u-20u
03/12/2016	SBS Belgium NV	VIER	08u-20u
03/12/2016	SBS Belgium NV	ZES	08u-20u
03/12/2016	Telenet NV	Studio100TV	08u-20u
03/12/2016	Medialaan NV	Kadet	08u-20u
03/12/2016	Medialaan NV	vtmKzoom	08u-20u
29/11/2016	VRT NV	één	Het huis
28/11/2016	VRT NV	één	Als de dijken breken
27/11/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost weekend
24/11/2016	Medialaan NV	vtm	Echte verhalen: De Buurtpolitie
24/11/2016	VRT NV	één	De Allesweter
24/11/2016	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
24/11/2016	Medialaan NV	vtm	Het lichaam van Coppens
24/11/2016	VRT NV	één	Iedereen beroemd
21/11/2016	VRT NV	Canvas	Extra Time
21/11/2016	VRT NV	één	Spoed 24/7
21/11/2016	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
21/11/2016	Medialaan NV	vtm	Lotgenoten
18/11/2016	VRT NV	één	17u-23u
18/11/2016	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
18/11/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
18/11/2016	Via Plaza NV	Evenaar	17u-23u
18/11/2016	Ment Media bvba	Ment TV	17u-23u
18/11/2016	Dobbit NV	DOBBIT TV	17u-23u
17/11/2016	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld

17/11/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
16/11/2016	VRT NV	één	De fiscus
15/11/2016	Medialaan NV	vtm	Rijker dan je denkt?
14/11/2016	Medialaan NV	vtm	Over de streep
08/11/2016	SBS Belgium NV	VIER	The Show must go on!
07/11/2016	SBS Belgium NV	VIER	Ons eerste huis
03/11/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
03/11/2016	VRT NV	één	De Allesweter
02/11/2016	Medialaan NV	vtm	Wat Als?
01/11/2016	VRT NV	één	Het goeie leven
31/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	Eeuwige roem
28/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	Baksteen in de maag
27/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
27/10/2016	VRT NV	één	De Ridder
26/10/2016	VRT NV	Canvas	De 16
26/10/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
25/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	De rechtbank
25/09/2016	Njam! NV	Njam!	16u-22u
25/09/2016	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	16u-22u
25/10/2016	Vlamex BVBA	Stories TV	16u-22u
25/10/2016	Medialaan NV	Vitaya	16u-22u
25/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	16u-22u
25/10/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
24/10/2016	VRT NV	één	Buurman, wat doet u nu?
24/10/2016	Medialaan NV	vtm	De vetste vakantie
23/10/2016	VRT NV	één	Kalmte kan u redden
22/10/2016	VRT NV	Canvas	Alleen Elvis blijft bestaan
21/10/2016	Medialaan NV	vtm	Belgium's Got Talent
20/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	Callboys
19/10/2016	VRT NV	één	Iedereen beroemd
19/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
19/10/2016	VRT NV	Canvas	De ideale wereld
16/10/2016	VRT NV	één	Sorry voor alles
15/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	Glammerime
15/10/2016	VRT NV	één	Weg zijn wij
14/10/2016	VRT NV	één	Thuis
13/10/2016	Actua TV bvba	Actua TV	17u-23u
13/10/2016	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	17u-23u
13/10/2016	Bites Europe NV	CAZ	17u-23u
13/10/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
13/10/2016	SBS Belgium NV	ZES	17u-23u
13/10/2016	VRT NV	één	17u-23u
12/10/2016	VRT NV	Canvas	De ideale wereld
12/10/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Nieuwe burens
12/10/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Zo man, zo vrouw
12/10/2016	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
08/10/2016	VRT NV	één	Iedereen beroemd
06/10/2016	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
06/10/2016	SBS Belgium NV	VIER	Callboys

02/10/2016	VRT NV	één	Professor T.
02/10/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost weekend
30/09/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Nieuwe burens
26/09/2016	VRT NV	één	Van Gils & gasten
26/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	Eeuwige roem
21/09/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Zo man zo vrouw
21/09/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
21/09/2016	SBS Belgium NV	VIJF	16u-22u
21/09/2016	Medialaan NV	Q2	16u-22u
21/09/2016	Ment Media bvba	Ment TV	16u-22u
21/09/2016	Bites Europe NV	Acht	16u-22u
21/09/2016	Dobbit NV	DOBBIT TV	16u-22u
19/09/2016	VRT NV	één	Buurman, wat doet u nu?
17/09/2016	VRT NV	één	Weg zijn wij
16/09/2016	Medialaan NV	vtm	Little Big Shots met Nathalie Meskens
14/09/2016	Medialaan NV	vtm	Het grootste licht
13/09/2016	VRT NV	één	Het goeie leven
11/09/2016	VRT NV	één	Sorry voor alles
10/09/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Zo man zo vrouw
08/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	De idioten
08/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	Callboys
08/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	Glammerime
08/09/2016	Medialaan NV	vtm	Alloo bij de wegpollitie
08/09/2016	VRT NV	één	De Ridder
07/09/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Nieuwe burens
06/09/2016	Medialaan NV	vtm	Alloo bij
06/09/2016	Medialaan NV	vtm	Jonas & Van Geel
06/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	De rechtbank
06/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	't Is gebeurd
05/09/2016	VRT NV	één	17u-23u
05/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	17u-23u
05/09/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
05/09/2016	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	17u-23u
05/09/2016	Via Plaza NV	Evenaar	17u-23u
05/09/2016	Njam! NV	Njam!	17u-23u
05/09/2016	Medialaan NV	vtm	Axel opgelicht
05/09/2016	Medialaan NV	vtm	Cordon
05/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	Kroost
04/09/2016	VRT NV	één	Professor T.
04/09/2016	VRT NV	één	Karakters
03/09/2016	VRT NV	één	Weg zijn wij
02/09/2016	SBS Belgium NV	VIER	De lekkerste straat
31/08/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Pink Ambition
31/08/2016	VRT NV	één	Voor hetzelfde geld
29/08/2016	VRT NV	één	Spoed 24/7
29/08/2016	Medialaan NV	vtm	Eeuwige roem
29/08/2016	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
28/08/2016	Medialaan NV	vtm	Royalty
26/08/2016	Medialaan NV	vtm	2 meisjes op het strand
23/08/2016	VRT NV	één	Ja Jan
22/08/2016	SBS Belgium NV	VIER	Zeg eens euh
22/08/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen eten
20/08/2016	VRT NV	één	1000 zonnen

16/08/2016	Medialaan NV	vtm	Telefacts zomer
16/08/2016	VRT NV	één	Switch
16/08/2016	Medialaan NV	vtm	Met 4 in bed
15/08/2016	Medialaan NV	vtm	Is er Wifi in Tahiti?
09/08/2016	Medialaan NV	vtm	Telefacts zomer
08/08/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Zeg eens euh
06/08/2016	Vlamex BVBA	Stories TV	16u-22u
06/08/2016	Actua TV bvba	Actua TV	16u-22u
06/08/2016	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	16u-22u
06/08/2016	Medialaan NV	Vitaya	16u-22u
06/08/2016	SBS Belgium NV	VIJF	16u-22u
06/08/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
01/08/2016	Medialaan NV	vtm	Met 4 in bed
15/07/2016	VRT NV	één	Vive le vélo
14/07/2016	VRT NV	één	Vind je lief
07/07/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Mijn lief is vrijgezel
07/07/2016	VRT NV	één	1000 zonnen
07/07/2016	Medialaan NV	vtm	Is er Wifi in Tahiti?
05/07/2016	Medialaan NV	2BE	08u-20u
05/07/2016	Medialaan NV	vtmKzoom	08u-20u
05/07/2016	Medialaan NV	Kadet	08u-20u
05/07/2016	Telenet NV	Studio100TV	08u-20u
05/07/2016	SBS Belgium NV	VIJF	08u-20u
05/07/2016	VRT NV	Ketnet	08u-20u
30/06/2016	Medialaan NV	vtm	Met vier in bed
29/06/2016	Medialaan NV	vtm	Met vier in bed
28/06/2016	VRT NV	één	Ja Jan
28/06/2016	Medialaan NV	vtm	Met vier in bed
27/06/2016	Medialaan NV	vtm	Met vier in bed
27/06/2016	VRT NV	één	Switch
27/06/2016	VRT NV	één	Grenzenloze liefde
26/06/2016	Medialaan NV	vtm	De wetten van Geert Hoste
24/06/2016	VRT NV	één	Thuis
22/06/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
21/06/2016	Medialaan NV	vtm	Telefacts zomer
19/06/2016	VRT NV	één	Hoe is het zover kunnen komen?
16/06/2016	VRT NV	één	Thuis
16/06/2016	VRT NV	één	Blokken
12/06/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost weekend
11/06/2016	VRT NV	één	Panenska!
09/06/2016	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-uprestaurant
08/06/2016	VRT NV	één	Over eten
03/06/2016	VRT NV	één	1000 zonnen
02/06/2016	VRT NV	één	De zomer van Lucien
01/06/2016	VRT NV	één	17u-23u
01/06/2016	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
01/06/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
01/06/2016	Life!TV Broadcasting Company	Just	17u-23u
01/06/2016	Dobbit NV	DOBBIT TV	17u-23u
01/06/2016	Bites Europe NV	Acht	17u-23u
30/05/2016	VRT NV	één	Koppen XL

30/05/2016	VRT NV	één	Afspraak in Rio
30/05/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
30/05/2016	Medialaan NV	vtm	De wensboom
29/05/2016	VRT NV	één	Beste vrienden
27/05/2016	SBS Belgium NV	VIER	Deal Duel
26/05/2016	Medialaan NV	vtm	Tegen de sterren op Live
25/05/2016	Medialaan NV	vtm	Patrouille Linkeroever
23/05/2016	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat...
20/05/2016	Medialaan NV	vtm	The Voice van Vlaanderen
19/05/2016	VRT NV	één	Thuis
19/05/2016	VRT NV	één	Van Gils & gasten
18/05/2016	Medialaan NV	vtm	Familie
18/05/2016	Medialaan NV	vtm	Hollywood in 't echt
17/05/2016	SBS Belgium NV	VIER	Topdokters
16/05/2016	SBS Belgium NV	VIER	Glammerime
12/05/2016	Medialaan NV	vtm	Alloo in de psychiatrie
12/05/2016	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-uprestaurant
11/05/2016	VRT NV	één	Over eten
11/05/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Help, mijn man is een klusser
10/05/2016	VRT NV	Canvas	De ideale wereld
09/05/2016	VRT NV	één	Afspraak in Rio
06/05/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
06/05/2016	SBS Belgium NV	VIER	16u-22u
06/05/2016	Medialaan NV	Vitaya	16u-22u
06/05/2016	Medialaan NV	vtmKzoom	16u-22u
06/05/2016	Via Plaza NV	Evenaar	16u-22u
06/05/2016	Njam! NV	Njam!	16u-22u
04/05/2016	Medialaan NV	vtm	Patrouille Linkeroever
03/05/2016	VRT NV	één	Umesh pop-up teevee
03/05/2016	Medialaan NV	vtm	Cathérine
02/05/2016	Medialaan NV	vtm	De wensboom
28/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	De Pappenheimers
28/04/2016	VRT NV	één	Alors on danse
26/04/2016	VRT NV	één	Umesh pop-up
24/04/2016	VRT NV	één	Beste vrienden
21/04/2016	VRT NV	één	Thuis
21/04/2016	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-uprestaurant
21/04/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost
21/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Duivelse vrouwen
20/04/2016	VRT NV	één	Over eten
19/04/2016	Medialaan NV	Vitaya	Boxy en Boxy
19/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Topdokters
18/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Glammerime
18/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat...
13/04/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Opgejaagd
13/04/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Help, mijn man is een klusser
13/04/2016	Medialaan NV	vtm	Hollywood in 't echt
10/04/2016	VRT NV	één	17u-23u
10/04/2016	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
10/04/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
10/04/2016	Medialaan NV	Anne	17u-23u
10/04/2016	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	17u-23u

10/04/2016	Ment Media bvba	Ment TV	17u-23u
07/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Vermist
04/04/2016	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
04/04/2016	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat...
03/04/2016	Medialaan NV	2BE	Advocaat van de duivel
30/03/2016	Medialaan NV	vtm	Patrouille Linkeroever
29/03/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
29/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	16u-22u
29/03/2016	Medialaan NV	2BE	16u-22u
29/03/2016	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	16u-22u
29/03/2016	Actua TV bvba	Actua TV	16u-22u
29/03/2016	Vlamex BVBA	Stories TV	16u-22u
29/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	The Sky is the Limit
27/03/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost
17/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
16/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
15/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Achter de rug
15/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
14/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
14/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Auwch
07/03/2016	VRT NV	één	De 12de man
07/03/2016	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
03/03/2016	SBS Belgium NV	VIER	Terug naar eigen land
03/03/2016	Medialaan NV	vtm	Allo in de psychiatrie
02/03/2016	VRT NV	één	17u-23u
02/03/2016	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
02/03/2016	Medialaan NV	vtm	17u-23u
02/03/2016	Dobbit NV	DOBBIT TV	17u-23u
02/03/2016	Bites Europe NV	Acht	17u-23u
02/03/2016	Lint Media NV	Cultuur 7	17u-23u
01/03/2016	VRT NV	één	De noodcentrale
01/03/2016	Medialaan NV	vtm	Moerkerke en de mannen
01/03/2016	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-uprestaurant
29/02/2016	VRT NV	één	Molenbeek
27/02/2016	VRT NV	één	Hoe is het zover kunnen komen?
26/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Baksteen in de maag
21/02/2016	VRT NV	één	Eigen kweek
20/00/2016	VRT NV	Canvas	16u-22u
20/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	16u-22u
20/02/2016	Media Ad Infinitum NV	Vitaya	16u-22u
20/02/2016	Medialaan NV	vtmKzoom	16u-22u
20/02/2016	Njam! NV	Njam!	16u-22u
20/02/2016	Life!TV Broadcasting Company	Just	16u-22u
19/02/2016	Medialaan NV	vtm	The Voice van Vlaanderen
10/02/2016	VRT NV	één	Een kwestie van geluk
10/02/2016	Medialaan NV	vtm	Beste Kijkers
10/02/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
06/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	't Is gebeurd
06/02/2016	Media Ad	Vitaya	Hens Behaving Badly

	Infinitum NV		
06/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Het zijn net mensen
05/02/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Pink Ambition
04/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Vermist
04/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	De bril van Martin
04/02/2016	VRT NV	één	Mag ik u kussen?
04/02/2016	Medialaan NV	vtm	Nicholas
04/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
03/02/2016	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
03/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
02/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Stukken van Mensen
02/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	The Sky Is The Limit
02/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
02/02/2016	VRT NV	één	18u-24u
02/02/2016	SBS Belgium NV	VIJF	18u-24u
02/02/2016	Medialaan NV	vtm	18u-24u
02/02/2016	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	18u-24u
02/02/2016	Via Plaza NV	Evenaar	18u-24u
02/02/2016	Ment Media bvba	Ment TV	17u-23u
01/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Auwch
01/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	De Mol
01/02/2016	SBS Belgium NV	VIER	Komen Eten
31/01/2016	VRT NV	één	Twee tot de zesde macht
31/01/2016	VRT NV	één	Dagelijkse kost weekend
29/01/2016	VRT NV	één	Iedereen beroemd
27/01/2016	VRT NV	één	Birth Day
25/01/2016	VRT NV	één	Van Gils & gasten
20/01/2016	Medialaan NV	vtm	Tegen de sterren op
20/01/2016	Medialaan NV	vtm	Wij zijn K3
14/01/2016	Medialaan NV	vtm	De kroongetuigen
14/01/2016	Medialaan NV	vtm	De vetste vakantie
14/01/2016	VRT NV	Canvas	17u-23u
14/01/2016	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
14/01/2016	Medialaan NV	2BE	17u-23u
14/01/2016	Medialaan NV	Anne	17u-23u
14/01/2016	Actua TV bvba	Actua TV	17u-23u
14/01/2016	Vlamex BVBA	Stories TV	17u-23u
12/01/2016	VRT NV	Canvas	De ideale wereld
12/01/2016	VRT NV	één	De Ridder
11/01/2016	Medialaan NV	vtm	Liefde voor muziek
10/01/2016	VRT NV	één	Den Elfde van den Elfde
10/01/2016	Medialaan NV	vtm	Tegen de sterren op
09/01/2016	Medialaan NV	vtm	Zijn er nog kroketten?
04/01/2016	Medialaan NV	vtm	Valkuil
04/01/2016	VRT NV	één	Via Annemie

11. Overzicht monitoring radio-omroeporganisaties

Datum	Maatschappij	Omroep
23/12/2016	VZW Radio Ham (Ham)	Ham
23/12/2016	VZW Regionale Informatie OverdrachtsOrganisatie Limburg (RIOOL) (Beringen)	Benelux
22/12/2016	VZW FM Goud Bree (Bree)	FM Goud Bree
22/12/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Bree)
19/12/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Schoten)
19/12/2016	VRT NV	Radio 2 (Antwerpen)
16/12/2016	VBRO (stream)	VBRO
15/12/2016	Mediaiaan NV (stream)	Q-Music
15/12/2016	VRT NV	MNM
13/12/2016	VRT NV	StuBru
13/12/2016	VRT NV	Radio 2
12/12/2016	VRT NV	Radio 1
12/12/2016	VRT NV	MNM
09/12/2016	VZW Prima (Zottegem)	Prima
08/12/2016	VZW Radio Baccara (Sint-Truiden)	ClubFM Sint-Truiden
07/12/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
07/12/2016	Club FM (stream)	Club FM
05/12/2016	Hit FM (website - stream)	HitFM
05/12/2016	City-Music (stream)	City-Music
02/12/2016	Topradio (stream)	Topradio
02/12/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
01/12/2016	Mediaiaan NV (stream)	Q-Music
01/12/2016	JOEfm NV (stream)	JOE
29/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oostvleteren
28/11/2016	VZW Lokale Radio Mid West Limburg (Hasselt / Stevoort)	Hasselt 1
23/11/2016	VZW Kiliaan (Lier)	ClubFM Lier
23/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Schoten
22/11/2016	VRT NV	MNM
20/11/2016	VRT NV	Radio 1
18/11/2016	VZW 't Ros FM (Dendermonde)	t Ros FM (Topradio)
18/11/2016	VZW Forrest FM (Hamme)	Radio Maria Hamme
17/11/2016	VZW Radio Zelfstandig Harelbeke (Kortrijk / Harelbeke)	Radio Maria Kortrijk
17/11/2016	VZW Kuurnse Lokale Omroep (Kuurne)	FamilyRadio Kuurne-Kortrijk
16/11/2016	VRT NV	StuBru
14/11/2016	VZW Radio Scheldeland (Kruibeke)	Goldies Radio 107.2
10/11/2016	VZW Radio Mi Amigo (Oud-Turnhout)	Noorderkempen
10/11/2016	GCV Radio O.T. en Automaten O.T./ R.S. Karweidienst (Oud-Turnhout)	O.T. (VBRO)
08/11/2016	VRT NV	Radio 2
07/11/2016	VRT NV	Radio 1
04/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Egem
04/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Brugge

04/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oostende
03/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oostvleteren
03/11/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Kortrijk
28/10/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Egem
27/10/2016	VZW Radio Apollo (Wetteren/Wichelen)	ClubFM Wetteren
26/10/2016	Hit FM (website - stream)	HitFM
26/10/2016	C-Dance (website - stream)	C-Dance
24/10/2016	Topradio (stream)	Topradio
24/10/2016	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek) (website - stream)	RGR FM
21/10/2016	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
21/10/2016	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio
20/10/2016	VZW Urgent (stream)	Urgent
20/10/2016	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
19/10/2016	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
18/10/2016	VBRO (stream)	VBRO
18/10/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
17/11/2016	City-Music (stream)	City-Music
17/11/2016	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
14/10/2016	VZW Horizon (Nieuwpoort)	Beach
12/10/2016	VZW Vrije Zender Radio 2000 (Borgloon/Heers)	Haspengouw (TrendyFM)
11/10/2016	Club FM (stream)	Club FM
06/10/2016	VZW Radio Ter Elst (Duffel)	FamilyRadio Duffel/Lier
05/10/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
05/10/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
05/10/2016	JOEfm NV (stream)	JOE
04/10/2016	VRT NV	Radio 2
04/10/2016	VRT NV	Radio 1
04/10/2016	VRT NV	MNM
30/09/2016	VZW Prima (Zottegem)	Prima
28/09/2016	VZW Spectra (Balen)	ClubFM Balen/Mol
28/09/2016	VZW Radio Magic (Balen)	Gompel
27/09/2016	City-Music (stream)	City-Music
26/09/2016	VBRO (stream)	VBRO
26/09/2016	Hit FM (website - stream)	HitFM
26/09/2016	Topradio (stream)	Topradio
23/09/2016	VZW Vrije Private Omroepvereniging Land Van Waas (Sint-Niklaas)	Land van Waas 106.4
20/09/2016	VRT NV	Radio 1
20/09/2016	VRT NV	Radio 2
20/09/2016	VRT NV	StuBru
20/09/2016	VRT NV	MNM

16/09/2016	VZW Info 2000 (Brecht)	Radio Contrast (C-Dance)
16/09/2016	VZW Kiliaan (Lier)	ClubFM Lier
16/09/2016	VZW Radio Ter Elst (Duffel)	FamilyRadio Duffel/Lier
15/09/2016	VZW Seniorenroeporganisatie Hageland (Diest)	Radio Diest
15/09/2016	VZW Organisatie voor Regionale Culturele Informatie Loksbergen (Halen)	Animo (Trendy FM)
14/09/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Tongeren
13/09/2016	Hit FM (website - stream)	HitFM
13/09/2016	VBRO (stream)	VBRO
08/09/2016	VRT NV	Radio 1
08/09/2016	VRT NV	Radio 2
08/09/2016	VRT NV	Klara
07/09/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
07/09/2016	FM Goud (website - stream)	FM Goud
06/09/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
06/09/2016	JOEfm NV (stream)	JOE
06/09/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
06/09/2016	Club FM (stream)	Club FM
02/09/2016	VRT NV	Radio 2
01/09/2016	VZW Organisatie voor Regionale Culturele Informatie Loksbergen (Halen)	Animo (Trendy FM)
01/09/2016	VZW Touring (Aarschot)	Komilfoo
31/08/2016	VZW Orlando (Berlare)	ClubFM Berlare/Dendermonde
31/08/2016	VRT NV	Radio 2
30/08/2016	VRT NV	MNM
26/08/2016	VRT NV	StuBru
25/08/2016	VRT NV	Radio 2
25/08/2016	VZW Radio- en Disco Polderland (Sint-Laureins)	Polderland (VBRO)
24/08/2016	VZW Studio Mi-Amigo (Geel)	Geel FM
23/08/2016	VRT NV	Radio 1
22/08/2016	VBRO (stream)	VBRO
22/08/2016	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
22/08/2016	City-Music (stream)	City-Music
16/08/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
16/08/2016	Club FM (stream)	Club FM
16/08/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Hamont-Achel
10/08/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
10/08/2016	JOEfm NV (stream)	JOE
09/08/2016	VRT NV	Radio 1
09/08/2016	VRT NV	MNM
08/08/2016	VRT NV	StuBru
08/08/2016	VRT NV	Radio 2
08/08/2016	VRT NV	Radio 1
15/07/2016	VZW Regionale Media Info (Ternat)	Goeiedag Asse-Ternat
14/07/2016	VZW Radio Lichtaart (Kasterlee)	Radio Lichtaart
14/07/2016	VZW Kulturele Informatie Organisatie Streek Kempen (K.I.O.S.K.) (Kasterlee)	Capitol Gold
13/07/2016	VZW Radio Baccara	ClubFM Sint-Truiden

	(Sint-Truiden)	
13/07/2016	VZW Radio Aktief (Sint-Truiden)	Sint-Truiden (Trudo FM)
13/07/2016	VZW Speedy (Herk-de-Stad)	Radio Diest-Limburg
13/07/2016	VZW Organisatie voor Regionale Culturele Informatie Loksbergen (Halen)	Animo (Trendy FM)
08/07/2016	VZW Edison Radio omroep (E.R.O.) (Brugge)	VBRO
07/07/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
07/07/2016	Club FM (stream)	Club FM
06/07/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
06/07/2016	City-Music (stream)	City-Music
05/07/2016	JOEfm NV (stream)	JOEFM
04/07/2016	VRT NV	MNM
04/07/2016	VRT NV	Radio 1
04/07/2016	VRT NV	Radio 2
04/07/2016	VRT NV	StuBru
01/07/2016	VZW Radio Caraad (Tielt/Aarsele)	Caraad (City-Music)
30/06/2016	VZW Faboer (Scherpenheuvel-Zichem)	ClubFM Scherpenheuvel-Zichem
27/06/2016	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
26/06/2016	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
26/06/2016	VZW Radio Tele Randstad (Mechelen) (stream)	Randstad
23/06/2016	VZW Regionale Media Info (Ternat)	Goeiedag Asse-Ternat
21/06/2016	VBRO (stream)	VBRO
21/06/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
20/06/2016	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
16/06/2016	Topradio (stream)	Topradio
16/06/2016	City-Music (stream)	City-Music
16/06/2016	VRT NV	MNM Brussel
15/06/2016	VRT NV	MNM Genk
14/06/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
13/06/2016	Club FM (stream)	Club FM
09/06/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
09/06/2016	JOEfm NV (stream)	JOEFM
08/06/2016	VRT NV	Radio 2 OVL (Brussegem)
07/06/2016	VRT NV	Klara Antwerpen
06/06/2016	VRT NV	StuBru
06/06/2016	VRT NV	Radio 2
06/06/2016	VRT NV	Radio 1
06/06/2016	VRT NV	MNM
03/06/2016	VRT NV	MNM Brussel
02/06/2016	VRT NV	MNM Genk
01/06/2016	VRT NV	MNM Genk
31/05/2016	VRT NV	Radio 2 Egem
30/05/2016	VZW Urgent (stream)	Urgent
27/05/2016	VRT NV	Radio 2 Egem
26/05/2016	VRT NV	Radio 2 Diest
25/05/2016	VZW Verenigde Hulshoutse Radioliefhebbers Telstar (Hulshout) (website - stream)	RGR 106.5 Hulshout

25/05/2016	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek) (website - stream)	RGR FM
24/05/2016	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio
23/05/2016	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
23/05/2016	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
20/05/2016	VRT NV	Radio 2 Egem
19/05/2016	VRT NV	Radio 2 Veltem
17/05/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
17/05/2016	Club FM (stream)	Club FM
13/05/2016	VZW Radio Westhoek (Poperinge)	Topradio Poperinge
13/05/2016	VZW Radio Cieper (Ieper)	Topradio Ieper
12/05/2016	VZW Centrum Radio Mechelen (Mechelen)	ClubFM Mechelen
12/05/2016	VZW Radio Tele Randstad (Mechelen)	Randstad
12/05/2016	VZW Via Media (Mechelen)	FamilyRadio Mechelen
11/05/2016	VBRO (stream)	VBRO
11/05/2016	VBRO (stream)	VBRO
11/05/2016	Topradio (stream)	Topradio
09/05/2016	Mediaalaan NV (stream)	Q-Music
09/05/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
09/05/2016	JOEfm NV (stream)	JOEFM
04/05/2016	VZW Radio 2440 (Geel)	FamilyRadio Geel
09/05/2016	City-Music (stream)	City-Music
03/05/2016	VRT NV	MNM
02/05/2016	VRT NV	StuBru
02/05/2016	VRT NV	Radio 2
02/05/2016	VRT NV	Radio 1
29/04/2016	VZW Antares (Avelgem)	Media
28/04/2016	VZW Info 2000 (Brecht)	Radio Contrast (C-Dance)
27/04/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
25/04/2016	Topradio (stream)	Topradio
25/04/2016	VRT NV	StuBru
22/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Brugge
21/04/2016	VZW Radio Palermo (Diest)	ClubFM Diest
21/04/2016	VZW Seniorenomroeporganisatie Hageland (Diest)	Radio Diest
20/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Overpelt
20/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Genk
19/04/2016	Mediaalaan NV (stream)	Q-Music
19/04/2016	JOEfm NV (stream)	JOEFM
19/04/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
18/04/2016	VRT NV	MNM
15/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oudenaarde

15/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Ronse
15/04/2016	VZW Pajotse Regio Info (Galmaarden)	Goeiedag Pajottenland
14/04/2016	GCV Radio O.T. en Automaten O.T./ R.S. Karweidienst (Oud-Turnhout)	O.T. (VBRO)
14/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Sint-Niklaas
14/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Turnhout
14/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Geel
14/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Schoten
14/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Mechelen
13/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oostvleteren
13/04/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Egem
11/04/2016	VRT NV	Radio 1
11/04/2016	VRT NV	Radio 2
07/04/2016	VZW Kustradio De Haan (De Haan)	Minerva aan Zee
06/04/2016	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek)	RGR FM
31/03/2016	VZW FM Goud Bree (Bree)	FM Goud Bree
10/03/2016	VZW Lokale Radio Mid West Limburg (Hasselt / Stevoort)	Mid West Limburg (HitFM)
10/03/2016	VZW Regionale Informatie OverdrachtsOrganisatie Limburg (RIOOL) (Beringen)	Benelux
04/03/2016	VZW Lorasin (Sint-Niklaas / Sinaai)	Lorasin (HitFM)
04/03/2016	VZW Vrije Private Omroepvereniging Land Van Waas (Sint-Niklaas)	Land van Waas 106.4
04/03/2016	VZW Radio Solymar (Sint-Niklaas)	Goldies Radio
04/03/2016	GCV Oorstrelend (Sint-Niklaas)	The Powerstation (RGR)
04/03/2016	VZW Topradio Waasland (Sint-Gillis-Waas)	Topradio Waasland
03/03/2016	VZW Vrije Radio Lombeek (Roosdaal)	ClubFM Pajottenland
03/03/2016	VZW Atlantis Music (Lennik / Dilbeek)	Pajottenland 105.9 (CityMusic)
03/03/2016	VZW Vrije Culturele Organisatie voor Regionale Informatieoverdracht (VICTORIA) (Halle)	Victoria
03/03/2016	VZW Omega-Zuid, Niet-openbare Radio, Stadsradio Halle (Beersel)	Stadsradio Halle
03/03/2016	VZW Enjoy FM (Hoeilaart)	FamilyRadio Hoeilaart
02/03/2016	GCV Radio O.T. en Automaten O.T./ R.S. Karweidienst (Oud-Turnhout)	O.T.
02/03/2016	VZW Arendonk FM (Arendonk)	Lokale Radio Arendonk (C-Dance)
01/03/2016	VRT NV	Radio 2

01/03/2016	VRT NV	Radio 1
29/02/2016	VZW Radio Spes (Brussel)	Spes
29/02/2016	C-Dance (website - stream)	C-Dance
26/02/2016	VZW Nieuws voor de Kust FM (Nieuwpoort)	VBRO IJzermonde
25/02/2016	VZW Info Radio Brugge (Brugge)	Radio Maria Brugge
25/02/2016	VZW D.A.B.R.O. (Brugge)	Exclusief
25/02/2016	VZW Edison Radio omroep (E.R.O.) (Brugge)	VBRO
25/02/2016	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Brugse Informatie en Animatie: VINYL (Brugge)	ClubFM Brugge
25/02/2016	VZW Radio Breydel (Brugge)	VBRO 2
25/02/2016	VZW Stadsomroep Brugge (Brugge)	FamilyRadio Brugge
25/02/2016	BVBA Topradio Brugge (Brugge)	Swing (Topradio)
23/02/2016	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
22/02/2016	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek) (website - stream)	RGR FM
19/02/2016	VZW Radio Westhoek (Poperinge)	Topradio Poperinge
19/02/2016	VZW Hoppestad FM (Poperinge)	Hoppestad FM (VBRO)
19/02/2016	VZW Radio Cieper (Ieper)	Topradio Ieper
19/02/2016	VZW Vrie (Ieper)	ClubFM Ieper
18/02/2016	VZW Music And Info (Aalst/Hostade)	Ajoin Music
17/02/2016	VZW Madera (Begijnendijk)	FamilyRadio Aarschot
16/02/2016	VBRO (stream)	VBRO
16/02/2016	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
16/02/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
15/02/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
12/02/2016	VZW Radio Alter-Natief (Aalter)	VBRO Aalter
11/02/2016	VZW Saffier (Wuustwezel)	Saffier (Stad)
10/02/2016	VZW Radio Apollo (Heist-op-den-Berg)	Wiekevorst
10/02/2016	VZW Madera (Begijnendijk)	FamilyRadio Aarschot
09/02/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
09/02/2016	JOEfm NV	JOEFM Genk
09/02/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
05/02/2016	VZW Nieuws voor de Kust FM (Nieuwpoort)	VBRO IJzermonde
04/02/2016	VZW Radio Valencia (Hoogstraten-Meer)	Valencia
04/02/2016	VZW Trendy Media (Lille)	Radio Lille (Trendy FM)
04/02/2016	VZW Saffier (Wuustwezel)	Saffier (Stad)
03/02/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
02/02/2016	VRT NV	StuBru
02/02/2016	VRT NV	MNM

01/02/2016	VRT NV	Radio 2
01/02/2016	VRT NV	Radio 1
29/01/2016	VZW Lokale Klankomroep Pallieter (Menen / Ledegem)	Jess FM
28/01/2016	VZW Bergom (Herselt-Laakdal)	Komilfoo 107,8
27/01/2016	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
27/01/2016	BVBA Airtime (webside - stream)	Antwerpen FM
25/01/2016	VZW Radio Spes (Brussel)	Spes
25/01/2016	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
25/01/2016	City-Music (stream)	City-Music
25/01/2016	C-Dance (website - stream)	C-Dance
22/01/2016	VZW Radio You (Lochristi)	ClubFM Lochristi/Lokeren
21/01/2016	VZW Radio Valencia (Hoogstraten-Meer)	Valencia
20/01/2016	VZW Lokale Radio Mid West Limburg (Hasselt-Stevoort)	Mid West Limburg (HitFM)
20/01/2016	VZW Limburgia (Hasselt)	Radio Maria Hasselt
20/01/2016	VZW Helemaal Hasselt (Hasselt)	Helemaal Hasselt (Topradio)
20/01/2016	VZW Radio Systeem (Hasselt)	Family Radio Hasselt
20/01/2016	VZW Radio Radio (Hasselt)	Hasselt (HitFM)
20/01/2016	VZW Radio 2000 (Hasselt)	ClubFM Hasselt
20/01/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Hasselt
20/01/2016	NV Vlaanderen één	Nostalgie Genk
20/01/2016	JOEfm NV	JOEFM Genk
20/01/2016	Medialaan NV	Q-Music Genk
20/01/2016	VZW Toxic FM (Genk)	Radio Maria Genk
20/01/2016	VZW Radio Internazionale 101 (Genk)	Internazionale
20/01/2016	VZW Radio Punch (Genk)	ClubFM Genk
20/01/2016	VZW Gelora (Genk)	R.M.L. (HitFM)
20/01/2016	VZW Genker Radio Kontakt (Genk)	G.R.K.
18/01/2016	VBRO (stream)	VBRO
18/01/2016	Topradio (stream)	Topradio
14/01/2016	VZW Vrije Zender Radio 2000 (Borgloon/Heers)	Haspengouw (TrendyFM)
13/01/2016	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
13/01/2016	Club FM (stream)	Club FM
12/01/2016	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
11/01/2016	Medialaan NV (stream)	Q-Music
11/01/2016	JOEfm NV (stream)	JOEFM
08/01/2016	VZW Cultureel Onafhankelijke Maatschappij Publieke Audio-Service (KOMPAS) (Ichtegem)	Radio Kompas
07/01/2016	VZW Prima (Zottegem)	Prima
07/01/2016	VZW Radio 2000 - Exclusief (Izegem)	I.R.O.
05/01/2016	VRT NV	StuBru
05/01/2016	VRT NV	Radio 2
05/01/2016	VRT NV	Radio 1
05/01/2016	VRT NV	MNM

